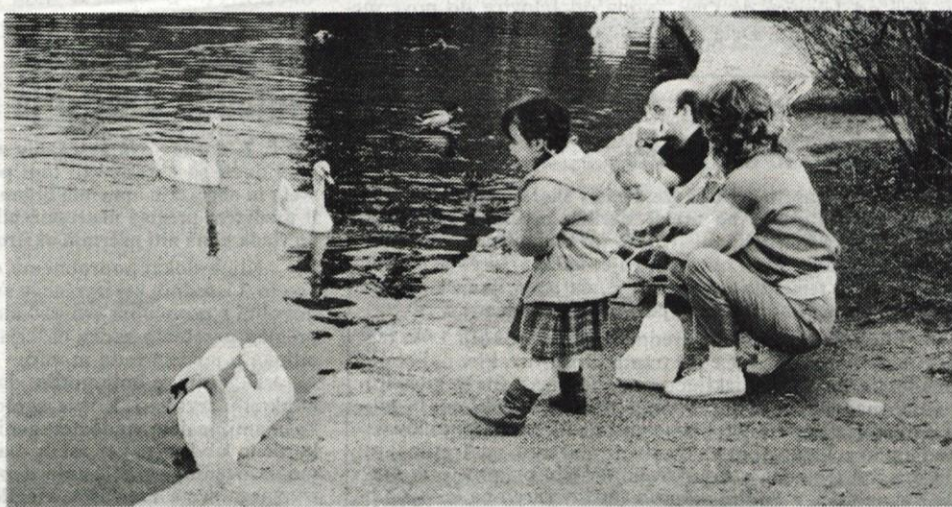

Denacionalizacija na Bledu in v Bohinju

Strah pred ograjevanjem jezera

Napoved, da bo denacionalizacija zapleten in dolgotrajen proces, v katerem bo ob spoštovanju zakona treba iskati tudi za narodno gospodarstvo pametne in koristne rešitve, se že uresničuje. Tudi na Bledu in v Bohinju, kjer se predvsem bojijo, da bi z denacionalizacijo del jezerske obale prešel v zasebne roke, da bi prišlo do morebitnega zaplotništva in ograjevanja obale in da bi novi lastnik otoka vpeljal red, ki turizmu ne bi bil najbolj naklonjen.

Cepprav radovljjski župan, predstavniki Cerkve in kršćanske demokracije izrecno poudarjajo, da Cerkev ne namerava storiti ničesar takega, kar bi oteževalo delovanje turizma, pa je radovljjska občinska skupščina na zadnjem zasedanju kljub temu sprejela posebno izjavo, s katero podpira izhodišče, naj otok in obala ostaneta javno dobro in naj bodo vrednote naravne in kulturne dediščine še naprej dostopne javnosti. Skupščina ne nasprotuje vrnitvi objektov prejšnjim lastnikom, vendar pa pričakuje, da bo otok še naprej pomembno kulturno središče in da denacionalizacijski postopki ne bodo ogrozili obale jezera kot javnega dobra ter delovanje blejskega in bohinjskega turizma. O tem, kako preprečiti morebitne nezaželene denacionalizacijske vplive oz. kako zavarovati "javno dobro", je več

možnosti, med drugim tudi ta, da bi občinska skupščina na podlagi zakona o vodah s posebnim občinskim odlokom zavarovala priobalni pas ali da bi po zakonu o varovanju

naravne in kulturne dediščine razglasila določeno območje za naravno znamenitost. Nekateri ob tem poudarjajo, da ima strah prevelike oči in se ob "zadevi" blejski otok spra-

šujejo, kdaj v zgodovini pa je Cerkev že omejevala dostop do svojih objektov oz. kdaj jih je slabo vzdrževala.

● C. Zaplotnik

70 ljubljanska banka

Gorenjska banka Kranj

GORENJC IN BANKA
FORMULA PRIHRANKA

Anonimna revščina

Revščina se je vtihotapila že v veliko slovenskih domov. Kot da je nekaj sramotnega, če s poštenim delom in plačo nisi več zmožen preživeti družine ali če izgubiš delo, ljudje javno ne tarnajo preveč o svoji stiski. Večini je mučna celo pot na socialno službo, kamor gredo prosit za denarno pomoč. Če ne bi imeli v mislih otrok in dejstva, da vsak dan potrebujejo tri obroke hrane, šolsko malico, potrebščino in obutev, bi si mnogokateri prihranil ponižujočo izkušnjo. Tako pa o revščini zgovorno pričajo številke o tem, koliko zaslužimo in koliko bi morala družina dobiti, če bi hotela zadostiti svojim najnujnejšim potrebam. Pričajo podatki o osem tisoč slovenskih otrok, ki si v šoli ne privoščijo niti malice niti kosila, ker starši tega izdatka pač ne zmorejo. Pričajo številke o brezposelnih, ki danes še prejemale nadomestilo ali denarno pomoč, že čez nekaj mesecev pa se bodo brez vseh sredstev znašli na cesti. Na Gorenjskem bo ob to sicer pičlo socialno varnost do konca leta več kot tri tisoč ljudi. Kako v resnici živijo ljudje z roba, vidijo v prodajalnah, kjer se ob izplačilih dneh poveča poraba kruha in testenin. Občutijo v šolskih kuhinjah, kamor se lačni učenci vračajo po repete, pa v vrtcih, kjer zlasti ob ponedeljkih zmanjka kruha. Tudi terenske socialne delavke in patronažne sestre bi imele veliko povedati o lačnih otrocih, če jih ne bi pred javnim poimenskimi razgaljenjem teh problemov vezala poklicna molčečnost. Zgovoren je primer iz enega gorenjskih zdravstvenih domov, ko je patronažna sestra zaprosila za premestitev na drugo delovno mesto, ker so jo stiske ljudi na terenu začele prehudo obremenjevati.

Ob vsem tem je še vedno najti kruh v smeteh, o čemer bi vedela marsikaj povedati žena, ki v zgodnjih jutrih z vrečko v rokah brska po smetnjakih. V uredništvu smo bili že nekajkrat deležni klicev, češ da prečno slikamo podobo našega vsakdanjika in da revščine še ni, saj ljudje še ne prosjajo pred cerkvenimi vrati in da je naše prikazovanje naperjeno zoper sedanjost. Res je revščina le ena plat našega življenja, na drugi še vedno obstajajo denar, razkošje, razsipnost. In ob tej bleščavi je ona druga stran še temnejša, zato nemara je oblast ne vidi. ● D. Z. Zlebir

Gorenjski glas vabi na javni pogovor V POKOJ PO NOVEM

v četrtek, 16. aprila, ob 17. uri
v sejni sobi 16 Skupščine občine Kranj

sodelujejo
MARKO ŠTROVS z Ministrstva za delo Republike Slovenije
VINKO ŠIMNOVEC s Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja Slovenije
ZDRAVKO GORJANC iz Iskre Telekom
Pridite in vprašajte!

Smučarski prvenstvi preloženi

Kranj, 6. aprila - Konec tedna bi moralo biti na Soriški planini odprto državno prvenstvo v slalomu, na Krvavcu pa v veleslalomu. Obe prvenstvi sta bili zaradi slabega vremena odpovedani, organizatorja SK Alpe-tour in SK Triglav, pa se danes trudita, da bi bili prvenstvi izvedeni čimprej, morda že ta teden. ● (vs)

Danes GLASOVA STOTINKA

Zlata puščica
Juretu Frelih

Dva sumljiva
gola Olimpije

Dekleta so vrh
slovenskega plavanja

REŠEVANJE IZ SNEŽNIH PLAZOV - Sobotna vaja, ki so jo organizirali ob 80-letnici ustanovitve Gorske reševalne službe pri PZS ob srednji postaji žičnice na Zelenico, je potrdila dobro pripravljenost reševalcev za pomoč zasutim v plaz. Članom postaje GRS Tržič se je pridružila tudi posebna enota republiškega štaba CZ; obema je s pomočjo lavinskih psov uspelo najti štiri domnevno ponesrečene smučarje. Več o vaji v današnji Kroniki! S. S. - Foto: S. Saje

cafe restaurant
Cankarjeva 1
64000 Kranj
Tel. 221-567

SEJEM GOZDARSTVA IN KMETIJSTVA KRANJ, 10. - 17. 4. '92

- kmetijska, gozdarska mehanizacija
- široka potrošnja
- lovška oprema
- obrtniški izdelki

POPUSTI
UGODNI NAKUPI
SEJEMSKÉ CENE

PARTNER
Kranj, Koroška c. 2

Od ponedeljka, 30. marca,
NOVI PROGRAM:

- menjalnica, - zlatarstvo,
- borzno posredništvo, - prodaja ur.

ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

MIHA NAGLIČ

Ogroženost pravoslavnikov

Komentatorji balkanskih združb radi zapademo v skušnjavo, da bi to pestro dogajanje razložili s tradicionalnimi in globokimi nasprotji med nacijami in ljudmi, ki živijo v tem prostoru, posebno s civilizacijskimi in kulturnimi razlikami med pravoslavnimi, mohamedanskimi in katoliškimi. Tako bi lahko, denimo, nedavni grški rally Slobodana Miloševića uprispodobili s pravoslavnim mečem, ki stoji kakor križ, zasajen v Sredozemlju in dvigajoč se proti severu, v srce Balkana -- da bi presekali mohamedanski polmesec, ki se iz Male Azije steguje proti zahodu, vse do Bosanske krajine. Če pa si stvari ogledamo od blizu, sprevaidimo, da gre za bolj vsakdanji, skoraj banalne interese. Muslimanski življenji, ki prebiva v Bosni, Sandžaku, na Kosovu, v Albaniji, Makedoniji in Bolgariji, se, zgrožen od divjanja jugovojške in srbskih križarjev, res ozira proti moderni in sekularizirani islamski državi Turčiji, ki vsem tem ljudem pomeni nekaj podobnega kot nam "Evropa". Vendar konkretniji razlog za Miloševićevo pot na jug prepoznajmo šele v Makedoniji, po kateri se v njeni šibkosti ozirajo pohlepni sosede. Kolona blindiranih mercedesov iz Beograda jo je prevozila kakor strelo, ne oziraje se na meje. Tak je način, s katerim je dal srbski "vožd" vedeti, da ne bo dovolil, da bi kdorkoli zapiral Srbiji pot po vardarski dolini do Soluna; z albanskimi in bolgarskimi namerami, da bi si jo razdelili, ne bo nič! V demonstraciji svoje volje se je srbski interes ujel z grškim, ki je ogrožen na isti poti, a v obratni smeri: Grki se bojijo, da bi jim kdo presekjal kopensko pot v zahodno Evropo. Srbi in Grki bodo potemtakem dopustili Makedonijo le kot sebi prijazno in ne preveč samostojno državo, ki jih ne bo ovirala v prostem prehajanju po vardarski dolini navzgor in navzdol.

Za nasprotjem med pravoslavnimi in mohamedanci torej slej ali prej razkrijemo interese, ki so bolj svetni kot duhovni. Pogledjmo zdaj še v ozadje ogroženosti, ki jo čutijo pravoslavni v odnosu do katoličanov. Ta je prišla še posebej do izraza na "pravoslavnem summitu", sredi marca v Carigradu, ki so se ga udeležili patriarhi vseh ortodoksnih cerkva. Zbrani so izrekli veliko hudega na račun sestrskih cerkve. Odnosi med obema so po njihovem tako slabi kot niso bili že od križarskih vojn sem. Pravoslavni očitarjo katolikom novodobno križarstvo in odkrito spodbujanje prozelitizma, gorečnosti spreobrnjenih in nanovo pridobljenih vernikov. Irinej Bulović, banatski vladika, je vso stvar povzel nekako takole: nad pravoslavnim delom človeštva, živčevem v širnem prostoru med Balkanom in Pacifikom, je bil v tem stoletju izvršen najhujši komunistični eksperiment; po zlomu totalitarnih in antiteističnih ideologij so ostale razčlovečene družbene razmere, za katere je značilno občutje velike duhovne lakote in žeje, opustošenosti in ogroženosti -- stanje duš torej, ki kar kliče po novi evangelizaciji! Pravoslavne cerkve, ki so v minulih sedmih desetletjih kadrovske in drugače oslabele, seveda ne zmorejo kar čez noč nahraniti vseh teh ljudi. Enkratno priložnost, ki se ponuja na pravoslavnem ozemlju (terra missionis), zato izkoriščajo katoliški misijonarji, zlasti v Ukrajini, vzhodni Slovaški, Romuniji in drugod. Posebno dejavna je poljska duhovščina v Ukrajini, med t.i. uniati, nekakšnimi križanci med pravoslavnimi in katoliki, z rimskokatoliško cerkvijo združenimi pravoslavci, ki so sprejeli nekatere rimske dogme, ohranili pa svoje obrede in organizacijo. Pravoslavni duhovniki očitarjo katoliškim, da se gre do prozelitizem in ne evangelizacijo, Janezu Pavlu II. pa to, da je bolj Poljak kot papež. Rimu namenjeno sporočilo iz Carigrada se glasi: *Rimske cerkve je odstopila od ljubezni in resnice; pravoslavni patriarhi zato odločajo in sporočajo, da ne bodo pretrgali dialoga, a tudi na licemerstvo ne bodo pristali.* -- Besede, ki zvenijo kot ultimati.

Če bo šlo tako naprej, potem do 2054, ko bo minilo 1000 let od razkola med Rimom in Carigradom, sprave med obema Cerkvama (še) ne bo. Že zdaj pa se strinjajo v načelu: prozelitizem NE, evangelizacija DA. In na polju slednje čaka oboje še veliko dela.

(Ne)možnost koalicije

Že danes, v torek, bo jasno, kaj misli SKD o "veliki koaliciji" - najnovejšem medijskem hitu - ko se bo (tudi) o tem govorilo na skupni seji Sveta, izvršilnega odbora in kluba poslancev SKD.

Načelno je seveda možna koalicija SKD z LDS in SDP, vendar je ta misel zanimiva zgolj s spekulativne ravni. In še to le z omejitvijo na razrešitev vladne krize. Res je predsednik vlade od obeh možnih partnerjev že dobil "košarico", toda tedaj je nastopal kot odposlanec "po-dolskega Demosa." Od tedaj pa je bilo ustvarjenih že toliko "koalicij" - in vse po vrsti so izključevale SKD - da bi samostojnejši nastop premierove stranke bil celo razumljiv in tudi opravičljiv. Od nezmnožnosti parlamentarne podpore demosovski vladi do večinske podpore vendarle "vladi narodne rešitve, tehnične vlade, administrativne itd.", ki bi med drugim prvenstveno izoblikovala zakon o volitvah in volitve tudi izpeljala. Verjetno je, da bi podjetje, kot rad reče g. Peterle, celo uspešno steklo, navidez bi se v dobro Slovenije pomirile strasti, gospodarska operativa, vsa še v rokah sedanjice opozicije, bi sprostila užaljeno iniciativnost - obetal bi se nam spet raj na zemlji. In dokazali bi si, da smo Slovenci pametni in predvidljivi ljudje z občutkom za koristne rešitve. Tudi, če odvzamemo ironičnost prejšnjih dveh stavkov, in sprejememo tezo o sprejemljivosti velike koalicije, vladne seveda, jo kot dolgoročno in strateško celo spodbujamo, pa je tudi res, da ni mišljen v tem pomeni. Ni (še) čas pravnjini, ne zrel za v dveh letih še en veliki preobrat, da bi sploh verjeli v možnost iskrenosti. SKD bi podpisala pač še eno v vrsti "dolomitskih" izjav, kot stranka s sedanjimi 13 odstotki volilnih glasov bi se utopila v obeh opozicijskih strankah. Ko bi bila ideja o veliki koaliciji prišla iz vrst SKD in vezano s podporo Peterletu, bi bilo kaj hitro konec razmišljanj o njej, mar ne?

Kako naj bo drugače zdaj? Dr. Drnovšek in liberalni demokrati hočejo v vlado, obnova stremi za "obnovitvijo", SKD bi ju "legalizirala", pri tem pa bi predvsem izgubila, ne identiteto, ampak "hujše" svojo in načelno bazo. Demoliran bi bil izid volitev, preostalo bi golo vladanje. In volitve so blizu! Upajmo!

J. Postrak

Plinovod s Trate v Škofjo Loko

Za priključek okrog 1500 mark

Škofja Loka, 6. aprila - Pred leti so iz Kranja pripeljali na Trato plinovod do štirih večjih podjetij, ki porabijo na leto več kot pet milijonov kubičnih metrov zemeljskega plina. Do leta 1995 naj bi se na plin grela vsa Škofja Loka - cevovod je predviden do LTH-jeve Orodjarne in livarne v Vincarjih, do Termo v Bodovljah in do reducirne postaje Sv. Duh. Na ta način bodo v mestu bistveno izboljšali zrak, ki ga zdaj zlasti v kurilnih sezonah onesnažujejo neekvalitetna goriva.

Gradnja plinovoda je kajpak finančno zahtevna naloga, zato so se v Škofji Loki odločili za etapno gradnjo. V prvi etapi, vredni 24 milijonov tolarjev (denar gre v glavnem iz pristojbin priključkov in iz sklada stavbnih zemljišč) bodo potegnili cevi od Jelovice do Obrtnika v Starem dvoru. Dela naj

bi bila končana prihodnjo pomlad. Petrol Zemeljski plin, s katerim bosta škofjeloški izvršni svet in Komunalno podjetje kot investitor in lokalni distributer plina v kratkem podpisala pogodbo, bo financiral gradnjo 730 metrov dolgega plinovoda od Jelovice do nove merilne regulacijske postaje Škof-

ja Loka - mesto pod delavnice Avtomehanike (blizu 9 milijonov tolarjev) ter postavitev omenjene postaje, drugo postajo in 1450 metrov plinovoda pa bodo financirali škofjeločani.

Petrol Zemeljski plin bo v letu 1993 dobavljal novim porabnikom najmanj 580 tisoč kubičnih metrov zemeljskega plina, naslednje leto 820 tisoč, od 1995. leta naprej pa po poldrugi milijon kubičnih metrov plina.

Po oceni, ki jo je posredovalo Komunalno podjetje Škofja

Loka, bodo individualni porabniki plina za priključitev na mestni plinovod plačali od 1250 do 1500 mark (odvisno od priključne moči, za dobro izolirano hišo zadošča 25 do 30 kilovatov), razen tega pa bodo, podobno kot pri telefoniji, morali opraviti še nekaj gradbenih del na sekundarnem cevovodu (izkopi, zasipi ipd.). Komunalno podjetje bo poskrbelo za

projekte za čim bolj racionalno in strokovno preureditev hišnih kotlovnice. ● H. Jelovčan

Kje vse bodo tržnice

Dovoljene le stojnice

Škofja Loka, 6. aprila - Kot kaže, bodo v škofjeloški občini dobili poseben odlok, ki bo urejal številna neresena vprašanja okrog trženja s kmetijskimi, živilsko prehrabnimi, obrtnimi in drugimi izdelki. Eden osnovnih ciljev odloka, ki ga je izvršni svet enkrat že temeljito preresel, je, da bodo ljudje tovrstno blago lahko kupovali (in prodajali) čim bližje doma.

Odlok namreč poleg osrednje tržnice v Škofji Loki (za knjižnico) na novo določa več tržnih prostorov, kjer naj bi od ponedeljka do sobote izključno na stojnicah (ne v kioskih) ponujali najrazličnejše tržno blago. V Škofji Loki naj bi bili taki prostori nasproti avtobusne postaje (kjer že stojijo kioski s sadjem in zelenjavo) in na Cankarjevem trgu, na Trati naj bi bila dva, od teh eden v Frankovem naselju pri prostorih krajevne skupnosti, v Podlubniku ob cesti, v Žireh na C. XXXI. divizije, v Gorenji vasi nasproti gostilne Pri kosmati glavi, v Poljanah nasproti trgovine Kmetijske zadruge in v Železnikih pri pošti Na Kresu ter pred Alpessovo menzo.

Tržni prostori so sicer določeni uglaseno z Zavodom za družbeni razvoj, krajevnimi skupnostmi in Upravo inšpekcijskih služb za Gorenjsko, vendar je med člani občinske vlade zbudilo največ dvomov vprašanje, ali bo na omenjenih mestih, ki so zvečine parkirišča, brez urejenih sanitarij, vode, res mogoče zagotoviti strogim sanitarnim tehničnim predpisom. Preden bo izvršni svet osnutek odloka poslal v parlament, bodo v strokovnih službah številne pripombe na besedilo še enkrat temeljito proučili. ● H. Jelovčan

Financiranje političnih strank

Po razcepu SDS na pol tudi denar

Škofja Loka, 6. aprila - Po ločitvi Slovenske demokratske stranke na dve stranki, na t.i. Bavčarjeve in Pirnatove demokrate, se deli tudi denar, ki ga občinski proračun namenja za delo občinskih političnih strank.

V Škofji Loki je v letošnjem proračunu namenjenih za (staro) SDS 140 tisočakov. Vsota kot taka je seveda skromna, toliko bolj, če si jo bosta obe krili pošteno razdelili. Bavčarjev demokrat Tone Mrak je pred sprejetjem letošnjega proračuna v občinski skupščini predlagal, naj bi vsaka od razdruženih strank dobila po 140 tisočakov. Zadevo je pojasnil Borut Bajželj, ki je spomnil na zakon o financiranju političnih strank, po katerem imajo pravico do kosa občinskega denarja samo tiste stranke, ki so nastopale na minulih volitvah.

Zakon gor ali dol, Mrakov odborški in strankarski kolega Pavel Florjančič je vztrajal pri zahtevi po izdatnejši finančni podpori. Utemeljitelj jo je na primeru okrogle mize na temo "zdrava pitna voda na Škofjeloškem", ki so jo pred časom pripravili v demokratski stranki. Če bi stranka imela denar, ne bi pošiljala vabil na razpravo prek firm, tudi več bi jih razposlala, kot jih je. Ravno tako bi lahko organizirala nove podobne debate o problemih, ki žulijo ljudi. S 140 tisočaki, kolikor jih občinski proračun v volilnem letu namenja dvema strankama, si ne morejo privoščiti tako rekoč niti znamk.

Pa še drobna primerjava z dotacijami drugim parlamentarnim strankam: Demos letos dobi 607 proračunskih tisočakov, socialdemokrati 186, ljudska stranka 280, liberalno-demokratska 467, prenovitelci 280, socialisti in stranka za enakopravnost občanov po 93 tisočakov. ● H. Jelovčan

Oddaja prostorov v vojašnici

Razpis naj se zamrzne

Škofja Loka, 6. aprila - Odbornik Tone Mrak je na zadnji občinski skupščini predlagal, naj se zamrzne razpis za oddajo poslovnih prostorov v (nekdanji) škofjeloški vojašnici.

Namesto tega naj občinski izvršni svet raje razpiše natečaj za najprimernejšo rešitev oziroma ureditev celotnega kompleksa vojašnice. Najem poslovnih prostorov, ki jih ponuja občina največ za dobo petih let, je namreč po Mrakovem mnenju zavajanje najemnikov oziroma spodbujanje neracionalnega investiranja v najete prostore, saj najemnik nima zagotovila, da bo po petih letih prostor lahko zadržal, niti tega ne, da ga bo sploh lahko uporabljal pet let; če bi ga občina rabila prej, ga bo moral izprazniti.

Žal v škofjeloški občini še ne vedo, kaj bi s prostorom mestne vojašnice počeli. Župan Petew Hawlina ga je sicer republiški vladi ponudil za diplomatsko četrt, s čimer bi se tisočletno mesto lahko tudi turistično in poslovno vnovčilo, zanj pa se zani-ma tudi več lokalnih interesentov, zlasti zasebnih podjetnikov in obrtnikov, omenja se tudi športno rekreacijski center. ● H. J.

Kritika dela tržiške vlade

Nujna je strategija razvoja

Tržič, 2. aprila - Na zasedanju zborov tržiške občinske skupščine pred dnevi so obravnavali tudi poročila o lanskem delu izvršnega sveta in občinskih upravnih organov. Pri prvem so delegati pogrešali predvsem pregled neuresničenih nalog, ob čemer se je izkazalo, da vlada nima niti načrtnih okvirov za svoje kratkoročno delovanje.

Kljub dokaj podrobnemu opisu 23 rednih, 1 korespondenčne in 2 izrednih sej izvršnega sveta delegati niso bili najbolj zadovoljni s poročilom svoje vlade. Tudi predsedstvo je pogrešalo pregled neresenih zadev in terjalo vsaj poročilo o uresničevanju odloka o javnem redu in miru.

Delegati je bolj motilo, da iz opisanega dela niso razvidni konkretni rezultati. Kot je ugotovil udeleženec z županskimi izkušnjami, je delo vlade neorganizirano brez smernic vsaj za kratkoročno obdobje; ker takih planov tržiška vlada nima, tudi ni mogla oceniti, kaj je ostalo neizpolnjeno. Čeprav je predsednik izvršnega sveta Francišek Meglič tako delo opravičeval z odsotnostjo planske dejavnosti na republiški ravni in pričakovanjem spreminjanja sistema na ravni občin, so razpravljalci vseeno ugotovili, da si mora lokalna oblast sama začrtati cilje za prihodnje obdobje. Razpravo je sklenila informacija, da je izvršni svet že zadolžil komisijo za plan ter oddelek za gospodarstvo in družbene dejavnosti za pripravo strategije razvoja občine Tržič.

Glavna zamera enega od delegatov je šla na račun preskopi-poročil nekaterih upravnih organov, zlasti v zvezi z gospodarstvom in financami. Ob razpravi o gibanju nezaposlenosti - podatki o tem se dokaj razlikujejo z resničnimi razmerami - so poudarili potrebo, da bi eno skupščinskih sej posvetili izključno gospodarski in socialni problematiki. ● S. Saje

STRANKARSKKE NOVICE

Socialdemokratska stranka Slovenije

Solidarna pomoč občanom

Jesenice, 3. aprila - Kot sporoča Bogomir Ličof v imenu Socialdemokratske stranke je njegova stranka organizirala brezplačno pomoč občanom pri izpolnjevanju obrazcev za prijavo dohodnine. Sekretarka stranke Meta Ferjan je pomagala več kot 320 občanom. Kdor pa ni mogel na sedež stranke, jih je sekretarka obiskala na domu. Socialdemokratska stranka bo še naprej pomagala ljudem, zato poziva ljudi, naj se ji pridružijo, ker bodo lahko le solidarno omilili probleme in težave. ● J. K.

Narodnodemokratska stranka

Predlog volilnega sistema

Ljubljana, 7. aprila - Predstavniki Slovenske demokratične zveze - Narodnodemokratske stranke Rajko Pirnat, Tone Tomažič in Andrej Šter bodo danes popoldne ob 15. uri predstavili svoj predlog Zakona o volitvah v državni zbor. ● J. K.

Mladi krščanski demokrati

V Železnikih krajevni odbor

Železniki, 27. marca - V duhu gesla "Ne dovolimo, da bi nam življenje krojila država, temveč bomo življenje države krojili vsi" se je na ustanovnem zboru zbralo blizu 20 mladih iz Železnikov in okolice. Občnega zbora se je udeležil tudi član občinskega odbora Slovenskih krščanskih demokratov Jernej Prevc, ki je izrazil zadovoljstvo, da so tudi mladi tega kraja pripravljeni prispevati svoj delež v javnem življenju. Opozoril je na pesimizem, ki ga ponujajo mediji, in mlade pozval k tvornemu vključevanju v vse sfere družbenega življenja. Novi predsednik Matej Šubic je napovedal oživitve kulturnega mrtvila, najrazličnejše prireditve in vključevanje mladih v socialno, komunalno in Karitas. Da ne bo ostalo le pri besedah, bo 11. aprila v Železnikih premiera komedije Nedolžni lahkoživec. ● J. Suštar

AVTOŠOLA Begunjska 10, Kranj
TEČAJ - VSAK PONEDELJEK
☎ 216-245

GORENJSKI GLAS
več kot 100 let

Drugi kongres Socialdemokratske stranke Slovenije

Socialdemokratski prepoved

Drugi kongres SDSS pomeni restavracijo v Demosu zatajevanega programa te stranke, za njegovo uveljavitev pa je dr. Jože Pučnik dobil polno podporo.

Maribor, 3. in 4. aprila - Kar dan in pol preteklega konca tedna je v mariborskem gledališču potekal drugi kongres SDSS, ki bi ga najjadrnateje lahko ocenili kot vrnitev SDSS k izvirnim načelom, izvorom in programu evropske socialdemokracije. SDSS je z vključitvijo v Demos pri uresničevanju svojega programa plačala prav gotovo najvišjo ceno, vendar je tako odločna vrnitev v levostranski položaj kar nekako presenetljiva. Pokazalo se je tudi, da dr. Jože Pučnik in najvidnejši predstavniki stranke uživajo v stranki veliko podporo.

Vsak kongres politične stranke spremljajo reklamna politična gesla in slovenski socialdemokrati so si za svoj drugi kongres izbrali novo tolmačenje kratice, s katero označujejo svojo stranko: SDSS pomeni tudi Svobodo, Delovna mesta, Soodločanje in Solidarnost, vrednote torej, ki si v mladi slovenski državi, v veliki gospodarski in socialni krizi, resnično zaslužijo največjo in osrednjo pozornost. Kljub temu da je konkretno življenje in ravnanje šele prava potrditev uveljavljenih načel in bi lahko prav za SDSS v času med prvimi in drugim kongresom ugotovili, da je v veliki meri odstopila ali vsaj zanemarila svoja programska izhodišča ter jih podredila ravnanjem in ciljem koalicijske Demos, je bila odločnost, s katero se je dr. Jože Pučnik zavzel za prenovljeni strankarski program, potegnil črto pod dosedanje ravnanje in poudaril razlike do dosedanjih najtesnejših zaveznikov, za mnoge presenetljiva. Dr. Pučnik z odločnimi, prosto izgovorjenimi besedami uvodnega

govora, v prelepo obnovljeni kazinski dvorani Slovenskega narodnega gledališča v Mariboru, ni mogel skriti svoje stroke, velikega znanja in izkušenj. Poudaril je, da so od petih osrednjih ciljev, določenih na prvem kongresu SDSS, uresničili tri: uveljavitev večstrankarske parlamentarne demokracije, samostojno in suvereno Slovenijo in novo ustavo Republike Slovenije kot suverene države, zato preostala dva cilja: pravna in socialna državna ureditev in zlasti temeljna reforma gospodarskega sistema v smeri uveljavljanja tržnega gospodarstva s socialnimi korektivni, zahtevata vso nadaljnjo pozornost in prizadevanja SDSS. Demos, ki je nedvomno opravil veliko zgodovinsko vlogo za osamosvojitve Slovenije, po mnenju dr. Pučnika, ni več in vsako njegovo oživljanje v sedanjih realnih odnosih in razmerjih, pomeni zlorabo tega imena. Neuresničene naloge terjajo nove povezave, nove vodilne ekipe, zato si SDSS z vključevanjem v novo medstrankarsko povezovalne pogovore tako

Za mnenje o poteku kongresa smo prosili tudi predsednika občinskega odbora SDSS Radovljica Zvoneta Prezlja:

»Mene poudarjanje levostranske vloge SDSS ne preseneča in sem prepričan, da bo kongres ta predlog, v sedanjih razmerah nujne usmeritve, podprl. Verjamem, da bo uspel predlog strank slovenske politične sredine za novega mandatarja, ki naj bi bil Igor Bavčar, saj so evidentne njegove operativne sposobnosti in prednosti. Kriza je tako globoka, da terja takojšnje razreševanje.

Sicer pa moramo priznati, da v Sloveniji še vedno nimamo pravih meril za opredeljevanje politične leve in desne. Odnos do načel socialne države je v Evropi tisti, ki določa položaj na političnem prizorišču, in čas je, da ta merila začnemo uporabljati tudi pri nas. Po novem programu SDSS in, prepričan sem, tudi po našem prihodnjem ravnanju, je mesto naše stranke na levi oz. levi sredini.

Gorenjci smo na kongresu in kandidatni listi skromno zastopani, saj sta občinska odbora v Škofji Loki in v Trzinu šele v ustanavljanju in svojem profiliranju, morda pa je bilo tudi premalo medobčinskega povezovanja. Tudi za položaj in popularnost naše stranke na Gorenjskem lahko ugotovimo, da je imela njena dosedanja "utopitev" v Demos svojo ceno, zato sem prepričan, da bo posledje drugače. V Radovljici še vedno delujemo v povezavi nekdanjega Demosa in prepričan sem, da bomo v prihodnje postali odprtejši tudi za sodelovanje s strankami izven tega. Merilo mora postati programska sorodnost in konkretne naloge v občini.

imenovane sredinske koalicije vključuje. Pravi izhod so seveda volitve, vendar položaj, v katerem nam na socialnem in zaposlovalnem področju, po besedah dr. Pučnika, teče voda v grlo, terja socialdemokratski pristop, zato brez socialdemokratov ne bo mogla delovati nobena vlada.

Drugega kongresa SDSS so se udeležili tudi predstavniki številnih slovenskih političnih strank, ki so kongres tudi pozdravili. Največ pozornosti sta seveda vzbudila kandidata za novega mandatarja Igor Bavčar, kot predstavnik Demokratske stranke, ter dr. Janez Drnovšek, kot predstavnik Liberalnodemokratske stranke. Tudi iz njihovih tokratnih nastopov so se pokazale vse aktualne razlike na možne načine razrešitve sedanje vladne krize, saj je Igor Bavčar misel, o nujnosti širokega sporazuma za vlado narodne enotnosti, zavrnil kot izogibanje pravim vprašanjem.

Tudi v Mariboru so potekali pogovori za zaprtimi vrati, če pa so bili doseženi kakšni rezultati, bo pokazalo sredino glasovanje v slovenskem parlamentu.

Na kongresu so ob zaključku, kot je to običaj, izvolili tudi novo vodstvo stranke. Za predsednika je bil skoraj soglasno

1 Z SLOVENSKEGA PARLAMENTA

Mandatarji in sodelovanje s Hrvaško na jutrišnji seji republiške skupščine

Bo Peterle tudi tokrat zdržal napad

Uradno je za jutrišnjo sejo skupščine napovedano glasovanje o dveh mandatarskih kandidatih: Igorju Bavčarju in dr. Janezu Drnovšku. Prav lahko se pojavi še tretji, ki ga ima pripravljenega Slovenska ljudska stranka, možno pa je tudi glasovanje samo o enem, če bo dogovor med Bavčarjem in dr. Drnovškom.

Ljubljana, 7. aprila - Prvotno predlagani dnevni red za jutrišnjo in najverjetneje tudi za četrtkovno sejo republiškega parlamenta bo precej spremenjen. Vodstvo skupščine zaradi aktualnosti predlaga v sprejem po hitrem postopku predlog Zakona o ratifikaciji sporazuma o gospodarskem sodelovanju med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško. Čeprav je sprejem sporazuma zaradi številnih zastojev v gospodarskem sodelovanju med sedaj suverenima državama nujen, pa verjetno v parlamentu ob tem ne bo brez razprav. Hrvaški sabor tega sporazuma zadnjič ni ratificiral, pojavljajo se novi zapleti glede ribištva, komunikacij in ugodnosti, ki naj bi jih državi sosedji priznali druga drugi. Vlada predlaga sprejem sporazuma, ki ne zahteva sprememb slovenske zakonodaje, pa tudi ne večjih dodatnih stroškov, razen za mešano komisijo za urejevanje carinskih vprašanj.

Ukinjeni nemški in finski vizumi

Skupščini sta predlagana v sprejem tudi Zakona o ratifikaciji sporazumov med vlado Republike Slovenije in vlado Zvezne republike Nemčije ter Finske o ukinitvi vizumov. Oba zakona naj bi sprejeli po hitrem postopku, kar naj bi postala običajna praksa pri sprejemanju mednarodnih sporazumov take narave. Družbenopolitični zbor naj bi nadaljeval z razpravo o zunanjepolitični problematiki Slovenije s posebnim poudarkom na sodelovanju s sosednjimi državami. Na tokratni skupščini je predlagana tudi razprava o osnutku zakona o igrah na srečo, o osnutku zakona o gozdovih, o predlogu za izdajo zakona o uporabi grba, zastave in himne Republike Slovenije ter soglasje s statutu Sklada Republike Slovenije za razvoj. Sklad bo deloval kot javno podjetje, ki bo financiralo razvojne programe Slovenije.

Ker so zbori sprejeli predlog za izdajo zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o naravni in kulturni dediščini s predlogom zakona v različnem besedilu, predlaga vodstvo skupščine usklajevanje že tokrat, da bi bil zakon sprejet.

Osnrednja, tudi za javnost privlačna (za mnoge že smešna zadeva), točka dnevnega reda bo glasovanje o konstruktivni nezaupnici vladi Lojzeta Peterleta in izvolitev novega mandatarja za sestavo slovenske vlade. Tu bo politična kuhinja delovala do zadnjega trenutka, saj se vsaj včeraj (v ponedeljek) ni natančno vedelo, ali bodo jutri glasovali tako o Igorju Bavčarju kot o dr. Janezu Drnovšku kot kandidatih za novega premiera, ali samo o Bavčarju, če bo sprejet predlog Liberalnodemokratske stranke, da bi o Drnovšku glasovali kasneje, ali pa o tretjem kandidatu, ki ga napoveduje Slovenska ljudska stranka, nezadovoljna predvsem z obnašanjem Slovenskih krščanskih demokratov, ki so šli v posebne dogovore z Liberalnodemokratsko stranko in predvsem spornimi prenovitvijo. ● J. Košnjek

STRANKARSKÉ NOVICE

Liberalna stranka

Javna prošnja Dolničarju in dr. Ferencu

Ljubljana, 29. marca - Liberalna stranka je že novembra lani Televiziji Slovenija predlagala organizacijo okrogle mize z naslovom Resnica ali neresnica ob Deklaraciji o narodni spravi. Liberalna stranka je za to okroglo mizo zainteresirana, ker je Deklaracija tudi sama podpisala, dokument pa je bil posredovan v obravnavo in sprejem republiški skupščini. Stranka je predlagala udeležence okrogle mize, vendar znanstveniki, ki nasprotujejo deklaraciji, nočejo sodelovati, kar škodi ugotavljanju resnice. Ker je najodločnejši nasprotnik borčevska organizacija, Liberalna stranka in Zdrženje ob lipi sprave, njenega predsednika Ivana Dolničarja ponovno prosita, da sodeluje na okrogli mizi, prav tako pa tudi dr. Tone Ferenc, predstojnik Inštituta za novejšo slovensko zgodovino. Dolničar in dr. Ferenc lahko pošljeta druga sogovornika, če sama nočeta sodelovati. Deklaracijo bo branil njen avtor Stanislav Klep s somišljeniki. Liberalna stranka vztraja pri tem predlogu, saj ima slovenski narod pravico do resnice o svoji preteklosti.

Socialdemokratska prenova Škofja Loka

Neustrezna tečajna politika

Škofja Loka, 30. marca - Kot pravi stranka v sporočilu za javnost, je zasedalo predsedstvo občinske organizacije Socialdemokratske prenove Škofja Loka in krajevni organizaciji v Železnikih in Žireh. Ugotovili so, da se gospodarske in življenjske razmere v občini in republiki ne izboljšujejo in da Banka Slovenije ne vodi ustrezne tečajne politike, kar vpliva na likvidnost podjetij. Zahteve sindikatov po spoštovanju kolektivnih pogodb zaenkrat še ne bodo mogle biti uresničene, vendar je treba čimprej doseči socialni pakt med vlado, sindikati in zbornico. Škofjeloski prenovitelji soglašajo s proporcionalnim volilnim sistemom, dopolnjenim z elementi večinskega sistema za volitve v državni zbor in z večinskim sistemom pri volitvah predsednika republike. Glede posameznih pobud za preimenovanje ulic v Škofji Loki, Žireh in Železnikih stranka meni, da se nam polpretekle zgodovine ni treba sramovati. Narod, ki se sramuje svoje zgodovine, ne zasluži, da bi bil Narod, pravi rek. SDP ne podpira evforije in enoumja, v katerega želijo nekateri ponovno potisniti krajane. Ali vemo, v kakšne stroške se podajamo. Zakaj tega denarja ne bi namenili izboljšanju družbenega standarda, recimo za zdravstveni dom v Žireh, o čemer so se v preteklosti znali bolje dogovarjati. Prenoviteli bodo aprila razpravljali o gospodarskem delu volilnega programa stranke. Na javno tribuno bodo povabili mag. Janeza Kocjančiča in mag. Francija Križaniča. Stranka bo 24. aprila organizirala proslavo v počastitev 27. aprila v hotelu Transturis v Škofji Loki. ● J. K.

Slovenska nacionalna stranka

Vse člane, simpatizerje in druge obveščamo, da ima SLOVENSKA NACIONALNA STRANKA svoje prostore v bivšem hotelu EVROPA v 5. nadstropju, soba 510.

Dobivamo se ob četrtkih po 18. uri. Začasna tel. številka je 328-025.

● C. Zaplotnik

Občni zbor združenja mobiliziranih v nemško vojsko

Ostre zahteve do Nemčije

Predsednik združenja Jože Ahačič je pod vtisom razprave ministra za borce in invalide Franca Godeša, češ da je Nemčija veliko storila za mednarodno priznanje Slovenije, predlagal omilitve resolucije, vendar udeleženci zbora s tem niso soglašali.

Kranj, 3. aprila - Združenje Gorenjcev, ki so bili med drugo svetovno vojno prisilno mobilizirani v nemško vojsko, je v petek pripravilo v dvorani kina Center v Kranju prvi redni občni zbor. Udeležba je bila številna, vsi niti niso mogli v dvorano, med gosti pa so bili tudi predsednik republiške skupščine dr. France Bučar, minister za borce in invalide Franc Godeša, župani kranjske, trziške in radovljiške občine, predstavniki celjskega združenja mobiliziranih in drugi.

Predsednik republiškega parlamenta dr. France Bučar se je v imenu mlade slovenske države mobiliziranim v nemško vojsko opravičil za krivice, ki so jim jih prizadejale povojne oblasti in jih deloma obćutijo še danes. Spisek krivic je tako dolg, da je za civilizirano družbo nepojmljiv, je dejal in poudaril, da vseh krivic ni več mogoče popraviti. Čeprav krivice povzročajo pri ljudeh zagrenjenost, odpor ali celo mržnjo, pa se je zavzel za sožitje in za narodno spravo, brez katere sta tudi samostojnost in svoboda malo vredni. Kranjski župan Vitomir Gros je dejal, da bo predsednika skupščine spomnil na njegove besede, izgovorjene v Kranju, in da bo poskušal doseči, da se bo slovenska država tudi uradno opravičila vsem svojim žrtvam. Doselej ji namreč kakega dobrega dokumenta o spravi ni uspelo sprejeti. Republiški minister za borce in invalide Franc Godeša je dejal, da je slovenska vlada prvič doslej zavzela poziti-

vno stališče do zahtev mobiliziranih v nemško vojsko in da se bo njeno zunanje ministrstvo pogajalo z Nemčijo o sklenitvi mirovne pogodbe, v njenem okviru pa tudi o plačilu vojne škode, o zahtevah mobiliziranih v nemško vojsko in še o nekaterih drugih vprašanjih. Ker je Nemčija veliko storila za mednarodno priznanje Slovenije, bi bilo dobro s temi zahtevami še malo počakati.

Ko je delovni predsednik občnega zbora Stane Mežek prebral resolucijo, ki je v nekaterih zahtevah do Nemčije zelo ostra, se je oglašil predsednik združenja Jože Ahačič in očitno pod vtisom Godešev razprave predlagal, da bi resolucijo skrajšali in jo v zahtevah do Nemčije nekoliko omilili. Delovni predsednik je nespremenljivo resolucijo dal na glasovanje, rezultat pa je bil takšen: velika večina je bila za, osem, med njimi tudi predsednik združenja, jih je glasovalo proti. Štirje pa so se vzdržali. Naj še povemo, da je osnutek resolucije pripravil upravni odbor združenja in da se je z njim strinjal tudi predsednik. Resolucijo bodo naslovili

Predsednik Jože Ahačič je v uvodnem poročilu o delu združenja med drugim povedal, da se je v združenje doslej včlanilo okrog 1500 mobiliziranih v nemško vojsko (ali njihovih sorcev) z območja Gorenjske, Kamnika, Domžal, Litje, Zagorja in Ljubljane in da jih je zunaj združenja še okrog dva tisoč. Včlanjevanje bo trajalo še do konca letošnjega aprila, kasneje pa bodo sprejemali le še zamudnike. Povedal je še, da je uresničevanje zahtev iz spomenice, ki so jo sprejeli skupaj s celjskim združenjem, zastalo, da ne pristajajo na podreditev celjskemu združenju in da nekateri ohranjeni dokumenti kažejo na to, kako so prejšnje oblasti ravnale z mobiliziranimi v nemško vojsko. Predsednik invalidske komisije Alojzij Žibert je nanašal številne krivice, ki so jih po vojni občutili mobilizirani in jih deloma še občutijo, in jih primerjal z ugodnostmi, ki so jih imeli in jih še imajo borci NOV.

predsedniku državnega predsedstva, predsedstvu, predsedniku republiške skupščine, parlamentu, predsedniku vlade in pristojnim ministrstvom, v vednost pa jo bodo poslali tudi nemškemu veleposlanstvu v Ljubljani.

Mobilizirani v nemško vojsko v resoluciji ugotavljajo, da kljub prizadevanjem v preteklem letu niso uspeli doseči zakonitve statusa žrtve vojne in dobiti zakonitega državnega pogajalca ali pooblaščenega organa, ki bi lahko v njihovem imenu izterjal odškodnino za škodo, prizadejano med vojno in po njej. Slovenija še vedno ni podpisala meddržavnega dogovora ali pogodbe z Nemčijo, ki jo je kot glavno dolžnico treba pravno prisiliti k plačilu celotne vojne odškodnine. Da se Nemčija izmika poravnavi dolga, je po mnenju mobiliziranih neugledno ravnanje, ki lahko privede tudi do mednarodne afeze. Mobilizirani in njihovi zakoniti nasledniki zahtevajo, naj jim Nemčija za čas, prebit v nemški delovni službi, nemški vojski, ujetništvu, bolnišnicah in taboriščih tujih držav in Jugoslavije, in za čas, ko zaradi udeležbe v nemški vojski niso mogli dobiti službe, izplača v enkratnem znesku primerno odškodnino. Slovenija pa naj jim za ta čas prizna delovno dobo. Zahtevajo tudi to, da se pravice invalidov in njihovih sorcev izenačijo z že zakonitimi in uveljavljenimi pravicami borcev NOV in civilnih žrtve vojne, da naj bodo invalidnine, ki jih nekateri že dobivajo od Nemčije, v enakem znesku kot za nemške državljane, da ministrstvo za borce in invalide ne more zastopati prisilno mobiliziranih pri uveljavljanju njihovih pravic in da naj vlada ustanovi nevtralni republiški organ. ● C. Zaplotnik

Jezerko jutri

Dvakrat so se Jezerjani že predstavili s turistično ponudbo; lani na sejmu v Mariboru in na nedavnem sejmu Alpe Adria pred dnevi. Tako prvič v Mariboru, ko sta se za predstavitev Jezerkega odločila krajevna skupnost in Planinsko društvo, in tokrat, ko so prizadevanja krajevne skupnosti podprli Gorenjska turistična zveza, Živila in nekateri posamezniki, ko so vzbudili tudi veliko zanimanje.

Ko je v petek zvečer predsednik sveta krajevne skupnosti Milan Kocijan skupaj s člani skupine, ki so predstavili Jezerko na turistični prireditvi v Ljubljani, želel, da bi se Jezerjani, tisti, ki bi naj predvsem bili zainteresirani za trženje, različne oblike turistične ponudbe in možnosti za oživitve nekdanjega, še pred drugo vojno živahnega turističnega utripa na Jezerkem, da bi se torej Jezerjani "predstavili" in dogovorili morda skupaj, ali pa vsaj pred predstavniki občine, turistične zveze, Živil in še koga, morda ni bil najbolj zadovoljen. Zadovoljni najbrž niso bili povsem tudi člani skupine, ki želijo, da Jezerko zaživi v turizmu. Predstavnikov občine ni bilo, kar pa nenazadnje tudi ni bilo najbolj pomembno. Veliko pomembnejše je, da tudi prenekaterega Jezerjana, ki morda ta trenutek še ni, pa bo prav gotovo jutri povsem drugače prepričan o možnostih in danostih zanj in za njegove potomce, ni bilo.

Pa vendar bi ob takšni ugotovitvi vseeno lahko ocenili: Nič za to. Včeraj pet, danes deset, petnajst, jutri trideset in več. Voz, ki ga je skupina v krajevni skupnosti začela vleči, se premika. Jutri bo Jezerko spet nastopilo na kranjskem sejmu, morda v Padovi, Radgoni... Takrat pa se bo marsikdo, če ga ne bo zraven, najbrž lahko že resno zamislil, kolikšno škodo si dela, ker Jezerko jutri bo drugačno in v turizmu drugje, kot je bilo še včeraj. ● A. Žalar

Tudi KS brez davka

Kranj - Pobudi za spremembo zakona o prometnem davku oziroma o oprostitvi krajevnih skupnosti le-tega sta bili kmalu po sprejetju oziroma uveljavitvi davka sprejeti v škofjeloški in kranjski občini. Kaže pa, da taka sprememba zakona, ki bi krajevne skupnosti oprostil plačila in jim še naprej omogočala nabavo materialov z naročilnicami, ali kar izrecna oprostitve sploh, ne bosta potrebni.

Razlaga, ki je hkrati odgovor na delegatsko vprašanje Jožeta Bogataja iz Gorenje vasi v škofjeloški občini, namreč pravi, da 10-odstotni davek na gradbeni material in 5-odstotni davek na opravljene storitve plača krajevna skupnost le, če za dejavnost, ki jo opravlja (torej gradbeno dejavnost) ni posebej registrirana oziroma nima te dejavnosti opredeljene v svojem statutu.

Ker pa ima na Gorenjskem kar velika večina krajevnih skupnosti (izjema so morda ponekod krajevne skupnosti na območju mesta) v statutu zapisano izvajanje komunalne dejavnosti, gospodarjenje s prostorom ter upravljanje s komunalnimi objekti, ... pomeni, da to določilo tudi omogoča vsem še naprej nabavo materiala z naročilnicami ob oprostitvi davka. Krajevne skupnosti, ki v svojem statutu te registracije nimajo oziroma doslej vsebinsko niso imele opredeljene tovrstne dejavnosti, pa jo lahko s spremembo oziroma dopolnitvijo statuta dodatno opredelijo. Seveda pa bodo od opravljenih storitev krajevne skupnosti še vedno morale obračunati in plačati 5-odstotni davek na storitve. ● A. Ž.

Kako ukrotiti hudournik Trskovec?

Če bodo lastniki za to

Kranj, 6. aprila - Med nedavnim srečanjem s predstavniki izvršnega sveta občine Kranj so krajski Praprotni Polici v dvorani v Adergasu opozorili, da je skrajni čas, da se reši poplavljanje hudournika Trskovec. Po nedavnem obisku in pogovorih v KS Poženik si je območje Praprotni Police ogledal tudi vodja vodnogospodarskega področja iz Hidrotehnika Ljubljana Tomaž Globokar in zagotovil, da bodo v kratkem predloženi idejni projekti za pregrade oziroma zadrževalnike nad Velesovim.

Seveda bo najprej treba ugotoviti lastnike zemljišč, kjer naj bi bile zgrajene pregrade. Če se bodo le-ti proti odškodnini strinjali z izvedbo, bodo na ta način ob nalivih zmanjšali "udarno moč" hudournika Trskovec in preprečili njegovo poplavljanje. Če pa se lastniki nad Velesovim ne bi strinjali, bi po drugi varianti pred Praprotno Polico zgradili odvodne jarke in hudourniško vodo Trskovca speljali na travnike in njive. Vendar bo tudi za takšno rešitev potrebno soglasje lastnikov; vendar tokrat na območju Praprotni Police. In nenazadnje je možna še ena varianta (če ne bi uspeli dobiti potrebnega soglasja ne pri enih ne pri drugih). V gozdčku pod vasjo, pred Fazanarijo bi zgradili vodnjake in vanje speljali vse vode, ki se stekajo v hudournik Trskovec, tam pa naj bi potem poniknile. Ogled tega dela pa je pokazal ekološko zelo slabo sliko (polivinil, krpe, papir in različne druge odpadke), za katero pa ni "kriva narava". ● A. Ž.

KRATKE GORENJSKE

Krajski podprli rešitve - Poženik - V začetku minulega tedna so bili krajski krajevne skupnosti Poženik predstavljeni idejni projekti za sanacijo hudournikov na Pšaški ravni in Oplenku. Krajski so se strinjali z zavezitvijo hudourniških voda nad vasjo Pšata, ki bi jih po sedanjem pritoku spustili na travnike le ob nenavadno visokih vodah. Zato bo Podjetje za urejanje hudournikov nad vasjo Pšata letos od julija do septembra najprej naredilo lesene pregrade. Če pa bo denar, bodo na spodnjem delu Aplenika še letos naredili tudi kovinsko pregrado. Iz Hidrotehnika Ljubljana pa so ocenili, da bo treba na nekaterih delih strugo Pšate tudi očistiti. S tem pa bi tudi zelo zmanjšali nevarnost poplav na Pšati. ● (až)

Pojasnilo - Podnart - Na objavljeno vest, da je bila v Domu Avto moto društva v Podnartu v začetku prejšnjega tedna odprta nova poslovalnica z imenom Avtonega, smo dobili dodatno pojasnilo, da bodo lastniki motornih vozil v poslovalnici lahko kupili in menjali ter centralizirali avtoplašče, olja in oljne filtre, kupili razna čistila in v avtomobilski pralnici avtomobile tudi oprali. V Avto moto društvu ocenjujejo, da je poslovalnica velika pridobitev za celotno Lipniško dolino oziroma za lastnike avtomobilov v krajevnih skupnostih Podnart, Kropa, Srednja Dobrava, Kamna Gorica, Lancovo, Ljubno, Brezje in v drugih krajih na območju AMD Podnart. ● (až)

Viharniki na Šenturški Gori

Krajevna skupnost plačala prevoz

Ludvik Pavlin, predsednik krajevne skupnosti Šenturška gora: "Žiro račun je prazen, mi pa kar delamo."

Šenturška Gora, 6. aprila - Viharniki vztrajajo in kažejo pot v krajevni skupnosti Šenturška Gora. Stavek, ki bi ga lahko izrekel prišlek, ko bi se sprehodil po vaseh te hribovite krajevne skupnosti pod Krvavcem v kranjski občini. Simboliko krajev in ljudi, ki so odločeni, da na trdnih domačijo živijo in delajo naprej in si v tej odločenosti obetajo vedno več od obiskov iz doline, od minulega tedna naprej ponazarjajo štiri krajevne table. Na viharne, ki so jih lansko poletje prinesli z Velike planine, so napisale postavili Janez Gradišek, Franc Špruk in Marjan Jagodc, vsi z Lenarta v krajevni skupnosti Šenturška Gora.

Šest domačij, vse bolj trdnih kmetij je na Lenartu in Jagodcih v krajevni skupnosti. Lani, ko so na Šenturški Gori gradili večnamenski objekt za gasilce, zbiralnico mleka in dvorano ter prostore za krajevno skupnost in društva, so se gospodarji na Lenartu in Jagodcih odločili, da si uredijo cesto. Dva kilometra proti Lenartu in približno kilometer proti Jagodcem, je bilo treba na domala celotni dolžini razširiti, prestavljati na nekaterih mestih telefon, zgraditi oporne zidove in jo na večih delih utrditi.

"Takrat smo upali, da bo krajevna skupnost lahko pomagala, vendar se je nazadnje izkazalo, da smo imeli le toliko denarja, da smo plačali prevoz bagra v dolino. Vse drugo so prispevali in naredili krajski sami. Sicer pa je v naši krajevni skupnosti že nekaj časa tako. Denarja ni na pretek, vendar delamo pa kar naprej. Tudi ta hip je žiro račun prazen, pa vseeno načrtujemo, da bi dokončali večnamenski objekt na Šenturški Gori in se morda lotili obnove strehe vsaj na eni od cerkev v krajevni skupnosti," je v nedeljo, ko so Lenartčani postavljali še zadnji viharnik in napis, razlagal predsednik sveta KS Ludvik Pavlin.

Deset dni so lani Dolinšek, Špruk, Marjan in Alojz Jagodc delali na cesti. 260 traktorjskih in več kot dvesto delovnih ur so opravili, odpeljali in navozili po 300 kubičnih metrov pe-

V soboto na Primskovem

Spet srečanje starejših krajanov

Primskovo pri Kranju, 6. aprila - Družabno srečanje vseh starejših krajanov in invalidov v krajevni skupnosti Primskovo, ki ga vsako leto pripravi krajevna organizacija Rdečega križa, je postalo za prireditelje že kar nekakšna obveza. Letošnje, že deveto srečanje bo v soboto, 11. aprila, ob 16. uri v dvorani Zadrúžnega doma na Primskovem.

Krajevni odbor Rdečega križa Primskovo s predsednikom Jožetom Eljonom je letošnjo priljubljeno prireditev začel pripravljati kmalu po novem letu. Pred dnevi, ko smo se pogovarjali z Jožetom, ki ga je "položila" v posteljo huda angina, je povedal, da so si vsi skupaj prizadevali, da bi bila prireditev čimbolj vesela, zanimiva, družabna in predvsem boljša od vseh dosedanjih.

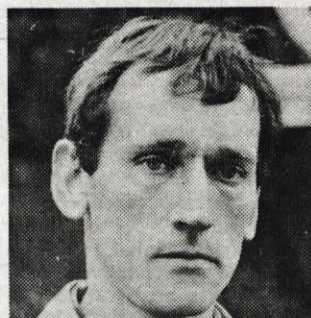
"Čeprav smo poslali letos zares veliko vabil, ki jih je natisnila Papirna galanterija Manca Gruden in na ta način poleg pokroviteljev in drugih sponzorjev ter darovalcev dobilkov za srečelov podprla letošnje srečanje, se bojim, da je zaradi številnih novih upokojencev naš seznam tokrat precej nepopoln. Zato vabim ob tej priložnosti vse upokojence in invalide, čeprav niso dobili posebnega vabila, da pridejo v soboto popoldne v Zadrúžni dom. Prepričan sem, da tako kot na vseh dosedanjih, tudi na letošnjem srečanju ne bo nikomur dolgčas."

Da bo tudi letošnje srečanje za marsikoga nepozabno, obeta nenazadnje tudi program. V

Izbrali ekipe in posameznike - Radovljica - Sekcija za moško in žensko kegljanje pri Društvu upokojencev v Radovljici je na tekmovalju prejšnji torek izbirala najboljše posameznike in posameznice za regijsko kegljaško tekmovalje upokojencev in upokojenk, ki bo v drugi polovici aprila v Kamniku. Ekipa štirih najboljših tekmovalk je bila izbrana že v prvem krogu tekmovalja, med osmimi najboljšimi moškimi pa bodo organizirali še eno tekmovalje. Na tekmovalju v Kamniku jih bo namreč tekmovalo šest. ● (jr)

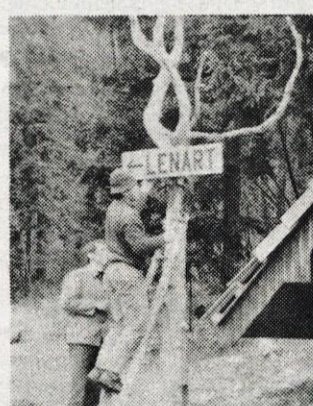
Janez Gradišek

Franc Špruk

ska. Zemlje, ki so jo dali za razširitev, pa sploh ne štejejo.

"Takole po tri tisoč nemških mark smo prispevali, da imamo zdaj do Lenarta in Jagodcev kolikor toliko urejeno cesto. Vendar nas skrbi, ker bo trud slej ko prej zmanj, če je ne bomo pokrili z asfaltom. Dež in hudourniki imajo pri nas drugačne navade kot v dolini. Zato smo pripravljani še prispevati in še kaj narediti, da bi le čimprej dobili vsaj kakšen meter asfalta na

Štiri viharneke z napisi so postavili minuli teden

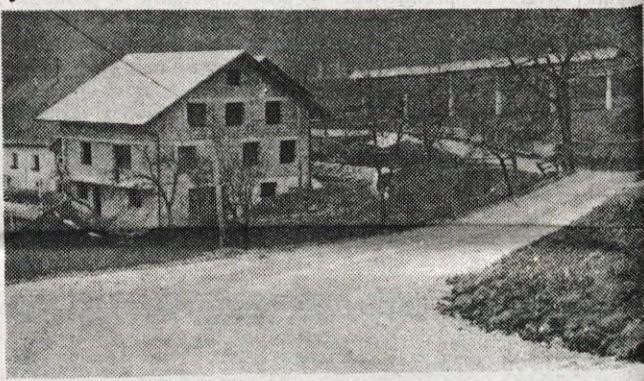
njej," sta razmišljala med nedeljskim ogledom opravljenega dela Janez Gradišek z Lenarta 3 in Franc Špruk z Lenarta 4. "Tudi streho cerkve na Lenartu bo treba obnoviti; in tudi na Šenturški Gori." Vendar so možje ocenjevali, da najbrž ne bo šlo vse hkrati. Če bi bilo vsaj nekaj pomoči tudi iz občine, zakaj ne. Vendar so najbrž večnamenski objekt in dostop do cerkve in pokopališča na Šenturški gori ta trenutek najbolj nujni. "Na večnamenskem objektu smo lani naredili skoraj

Ludvik Pavlin

3400 ur, 900 kubičnih metrov izkopa, prispevali zanj 45 kubičnih metrov lesa. Še kakšnih deset kubičnih metrov lesa, delo in nekaj denarja, pa bo dom gotov," sta potem pri večnamenskem objektu, kjer sta pripravljala izračune za nadaljevanje akcije, povedala Vinko Bodlaj in Milan Zamlen s Šenturške Gore.

"Malokje srečaš tako prizadevne in požrtvovalne ljudi, kot so v naši krajevni skupnosti. Zdaj si vsi skupaj želimo, da bi pri nas zaživel tudi turizem. Upam pa tudi, da delo in prispevek za cesto na Lenart in Jagodce nista bila zaman..." je razmišljal Ludvik Pavlin. ● A. Žalar

Cesto so sami razširili, najcenejše vzdrževanje pa bo, če bo čimprej dobila asfalt.

TM tečaj relaksacije - Na kranjski osnovni šoli France Prešeren (v razredu za zgodovino) se v četrtek, 9. aprila, ob 19. uri začne tečaj transcendentalne meditacije. Vse, ki jih zanima ta znanstveno preskušena mentalna tehnika, ki pospešuje človekov duhovni in telesni razvoj, vpliva na umske sposobnosti, zdravje, medčloveške odnose, harmonijo in mir, bo v to relaksacijsko metodo uvedla Rozina Pavše iz ljubljanskega Društva za naravni zakon. Prva ura je informativnega značaja, tečaj pa traja šest dni vsak dan poldrugo uro v večernem času. Poprejšnje podrobnejše informacije tudi po telefonu 064/242-549.

PRITOŽNO KNJIGO PROSIM

Ali je vzrok res samo denar? - Morda bo kdo celo rekel, da zadeva ne sodi v rubriko "Pritožno knjigo, prosim", saj je vsa stvar že kar malce smešna. Pa vendar. Zadnji sneg je naredil nekaj škode tudi na drevu v krajevni skupnosti Vodovodni stolp v Kranju. Zdej menda ni nikogar, ki bi polomljeno vejavo odstranil. V krajevni skupnosti pravijo, da nimajo denarja, v KŽK pa da so jim povedali, da letos nimajo pogodbe za vzdrževanje zelenic na območju mestnih krajevnih skupnosti. Če občinski možje ne bodo zadeve uredili, potem bodo na mestnem območju v krajevnih skupnosti ob koncu leta zelene površine še najbolj primerljive pravilu, da gospodarja spoznaš po njegovem dvorišču. Ne vem pa, ali so ravno za nekaj ur tedensko plačani tajniki mestnih krajevnih skupnosti ali nepoklicni predsedniki tisti, ki naj bi ob praznih blagajnah KS morali v mestu reševati te probleme. Res pa je, da so jih pripravljali, vendar brez denarja iz občinske blagajne kvečjemu takole (negotovo), kot so zapisali v zadnji, marčni številki glasila krajevne skupnosti Vodovodni stolp: "V občinskem proračunu je za letošnje leto namenjenega manj denarja za vzdrževanje zelenic, igral in za urejanje okolja. Nujno bi bilo treba obsekati drevje, ki že ogroža določene objekte. Če bi kdo od krajanov želel to delo opraviti, bi za storjeno opravilo obdržal les..." - A. Ž.

Torek, 7. aprila 1992

Socialne pomoči vzdržujejo navidezni socialni mir

Revščina poraja vedno več konfliktov

Na Gorenjskem je vse več ljudi, ki potrebujejo denarno pomoč. Materialna stiska pa poraja tudi kopico drugih problemov v družini: alkoholizem, nasilje, trpinčenje otrok...

Kranj, 2. aprila - O tem so na novinarski konferenci vedeli veliko povedati predstavniki gorenjskih Centrov za socialno delo, kamor se vse več ljudi zateka po materialno pomoč ali nasvet, država (benci: občinski proračuni) pa reže prepričla sredstva za naraščajoče socialne potrebe. Centri pa ne delijo le denarnih pomoči (s čimer sicer še dokaj učinkovito gasijo socialni požar), pač pa s preventivnimi dejavnostmi lajšajo tudi druge stiske družine in zlasti otrok.

Tudi velik del prebivalstva na Gorenjskem se že otepa z revščino. Celo družinam z obema zaposlenima staršema je že umetnost prebiti mesec s plačama, ugotavljajo socialni delavci, saj se v časih nove revščine tudi taki pojavljajo med proslilci za socialne pomoči. Večje stiske pa poraja propadanje celih podjetij, stečaji, presežki delovne sile, zaradi česar je danes na Gorenjskem brez dela že nad 10 tisoč ljudi.

Posledice takih gibanj močno občutijo na Jesenicah, kjer je nezaposlenih že 2200 ljudi, od tega 40 odstotkov mlajših od 26 let, odsotnost razvojnih programov pa še nekaj časa ne obeta, da bi bilo kaj bolje. Zaradi vsega je tudi pritisk na upokojevanje vedno večji in občina je imela konec minulega leta že 6936 upokojencev, konec letošnjega pa jih bo že 7500 in za enega upokojenca bo delal le še 1,2 zaposleni.

»Materialni stiski v centrih za socialno delo še najhitreje od pomoremo z denarnimi pomočmi,« je dejal direktor jeseniškega centra Božo Pogačar. »Še pred dvema letoma je vsak šesti Jeseničan potreboval socialno pomoč, danes jo že vsak tretji. Revščina je kriva tudi drugih problemov: otroci se vse mlajši pojavljajo kot kršitelji ali sto-

rilci kaznivih dejanj, med njimi naraščata alkoholizem in narkomanija, več je tudi nasilja nad otroki... V centrih skušamo temu pomagati tudi s preventivnimi programi, toda denarja za preventivno delo nam odmerja jo vse manj.«

»Po nezaposlenosti smo v Kranju pri vrhu slovenske lestvice. Dokler brezposelnosti še dobivajo nadomestila na zavodu za zaposlovanje, problem ostaja pri kriti, bati se je socialnega konflikta, ko bodo te pravice prenehale večjemu številu ljudi,« je dejala Eva Grašič, direktorica kranjskega centra za socialno delo. »Lani je bilo različnih socialnih pomoči deležnih petina prebivalcev kranjske občine, zdaj že četrtina. Poleg dodeljevanja materialnih pomoči pa center deluje tudi drugače.

slovanje, problemi ostajajo prikriti, bati se je socialnega konflikta, ko bodo te pravice prenehale večjemu številu ljudi,« je dejala Eva Grašič, direktorica kranjskega centra za socialno delo. »Lani je bilo različnih socialnih pomoči deležnih petina prebivalcev kranjske občine, zdaj že četrtina. Poleg dodeljevanja materialnih pomoči pa center deluje tudi drugače.

Liviana Lesar, Center za socialno delo Kranj: »Leta 1987 smo izračunali, da smo za socialne pomoči porabili toliko denarja, kot bi veljale letne plače v podjetju z 882 zaposlenimi. Leta 1991 bi za pomoči potrebovali že toliko denarja, kot v letu dni zasluži 1230 delavcev, če vzamemo za osnovo povprečni osebni dohodek.«

Brezposelnim, denimo, pomagamo v skupinah, ki motivirajo za čimprejšnjo zaposlitev ali za aktivno izrabo prostega časa. Žal nas oblast jemlje samo kot strošek in se ne zaveda našega pomena pri vzdrževanju socialnega miru.«

»V Radovljici pa je družbene pomoči deležen vsak peti prebivalec,« je povedala direktorica tamkajšnjega centra Jožica Lukan.

»V socialnih stiskah se ljudje zgrinjajo po denarno pomoč in nasvet na center za socialno delo, kjer je lani iskalo 32 odstotkov več ljudi kot prej. Svoje čase so naše službe obravnavale le problematične ljudi, zdaj pa je več kot polovica naših klientov povsem običajnih družin, ki z delom in dvema dohodkoma v družini več ne zmorejo vsakdanjih materialnih bremen. Nekaj teh težav pomaga rešiti siva ekonomija. Po drugi strani pa revščina in pehanje za preživetjem poraja več konfliktov v družini in več težav pri otrocih. Za 43 odstotkov razvez, denimo, je kriv alkohol. Toda tudi število razvez upada iz materialnih razlogov, tovrstne probleme pa v največji meri občutijo otroci.«

V Škofji Loki sicer nezaposlenost ni rasla tako močno kot drugod na Gorenjskem, socialno stisko pa vendarle občuti precejšnje število družin.

»Dodeljujemo celo pomoči v obliki prehrane, saj veliko družin niti z dvema dohodkoma ni več zmoglo preživeti,« meni Nada Rebolj s škofjeloškega centra za socialno delo. »Denarja za vse pomoči nam nenehno primanjkuje. Za letošnje ga je toliko, da bi lahko podelili 150 pomoči, kar je ob 30 do 40 pršnjah za pomoč mesečno seveda premalo.«

da Rebolj s škofjeloškega centra za socialno delo. »Denarja za vse pomoči nam nenehno primanjkuje. Za letošnje ga je toliko, da bi lahko podelili 150 pomoči, kar je ob 30 do 40 pršnjah za pomoč mesečno seveda premalo.«

V vseh občinah gojijo preventivne programe, ki naj mladim pomagajo v različnih življenjskih stiskah. Mednje sodijo tudi tisti, ki se ukvarjajo z odvisnostjo mladih (alkohol in droge se pojavljajo že v osnovnih šolah), pa programi humanizacije odnosov med spoloma, pomoč iskalcem prve zaposlitve in mladim v socialni stiski.

Najmanjša občina na Gorenjskem, trziška, se z veliko stisko spopada od stečaja BPT, ko je 800 ljudi v trenutku ostalo na cesti.

Aleksander Puškarjevič s tamkajšnjega centra za socialno delo je govoril o 20-odstotni nezaposlenosti v občini, zaradi česar je večji tudi pritisk proslilcev za socialne pomoči in zaradi česar imajo opravka z več odklonskimi pojavi v družinah in med mladimi. Oblast tudi v Trzinu nima posluha za te težave in socialno stiskejo bolj za pastorko.

Veliko pozornosti so predstavniki gorenjskih socialnih služb namenili težavam otrok. K besedi so povabili tudi Marjana Čonča iz Centra za socialno delo v Ljubljani, ki sodeluje v programih zoper nasilje nad otroki. Tudi na Gorenjskem niso neznani primeri trpinčenja otrok v družini, od zanemarjanja do najbolj grobih spolnih zlorab, o čemer je pred kratkim veliko pisal tudi tisk. Ob tej priložnosti je bila beseda tudi o primernosti časopisnih člankov, ki so obravnavali spolno zlorabljanje otrok. Sicer pa smo od Marjana Čonča slišali nekaj pretresljivih podatkov o zlorabljanju otrok (vedo za okoli 250 primerov trpinčenja otrok), za katere so izvedeli tudi po zaslugi poldrugo leto obstoječega otroškega telefona. Nanj so prejeli nad tri tisoč klicev, otroci pa mu zaupajo številne stiske, med njimi tudi trpinčenje, ki ga doživljajo. ● D. Z. Žlebir, foto: P. Kozjek

KRATEK STIK

Tri deci piva in slan golaž

Resda je bil 1. april, toda v uredništvo smo prejeli nekaj nadvse resnih in zgroženih klicev krvojadalcev iz Šenčurja. Tega dne je bila namreč krvojadalska akcija v Ljubljani, zatem pa pogostitev v domačem kraju. In ravno na to so imeli pripombe nejevoljni in razočarani krvojadalci. Gostili so jih namreč v prostoru domačega športnega društva, na mizo pa so dobili tri deci piva in porcijo slane golaže.

Ker je največ pripomb za klavno pogostitev (za 90 tolarjev na osebo, so očitali krvojadalci) na organizatorja akcije, krajevni odbor Rdečega križa Šenčur, smo za pojasnilo prosili predsednika Zaneata Rebernika.

»Po krvojadalski akciji vsako leto pripravimo pogostitev, letos smo imeli zanjo na voljo 15.000 tolarjev. Od treh ponudnikov je bil naposled na Miro Peternelj, ki ima v najemu bife športnega društva Šenčur, pripravljen pripraviti hrano in pijačo za tako pičlo odmerjen denar, in sicer za 140 do 150 tolarjev na osebo. Najprej smo hoteli krvojadalce pogostiti v šenčurskem domu kulture, vendar je bila tam razstava, zato smo se preselili v športno dvorano. Prostor je bil urejen, mize pogrnjene, ljudje pa so imeli pripombe na preslan golaž, ki so ga stregli pri 15 mizah. Žal na to kot organizator nisem imel vpliva. Letos se je krvojadalske akcije udeležilo blizu 120 ljudi, na pogostitvi jih je bilo 99. Prejšnja leta so bili vjeni, da smo jih pogostili v gostilni na Jami, letos pa za to ni bilo denarja. 15.000 tolarjev, kolikor smo jih imeli, smo zbrali od članarine in prostovoljnih prispevkov krajanov. Tega denarja je vse manj, saj ljudje vse težje prispevajo, naši aktivisti pa se zaradi tega branijo hoditi po hišah in zbirati denar. Ko smo, denimo, pobirali za poplavljenec v Lučah leta 1990, nam je uspelo zbrati 11.000 mark, ker so ljudje vedeli, za koga točno prispevajo.«

Na kritiko domačinov ob tokratni krvojadalski akciji pa je predsednik Rebernik dejal, da že več let prostovoljno in v prostem času deluje pri Rdečem križu, da je njegovim aktivistom uspelo nekaj dobrih akcij, zdaj pa bo to delo izničeno z enim samim neuspehom. Dodal je še, da bi predsedniško dolžnost že kdaj predal komu drugemu, toda za prostovoljno delo v humanitarni dejavnosti je žal premalo zanimanja. ● D. Z.

Kdaj in kako v pokoj

Za nekatere veljajo še stari pokojninski predpisi

Kranj, aprila - Novi pokojninski zakon so ljudje pričakovali že dve leti, zato je bilo za to obdobje značilno množično upokojevanje, bolj ali manj zaradi bojazni pred strožimi pogoji. Novi zakon zdaj velja, nekateri se lahko upokojujejo še po starem, v prehodnem obdobju pa se poraja tudi kopica dvomov. Nanje še vedno odgovarja VINKO ŠIMNOVEC, z območne enote SPIZ v Kranju.

Kdo se lahko še upokoji po starem zakonu?

»Po starem bodo letos lahko odšli v pokoj tisti, ki bodo izpolnili polno pokojninsko dobo, se pravi ženske 35 in moški 40 let dela. Tudi tisti, ki so do 31. marca izpolnili pogoje po starih predpisih, pa se doslej še niso upokojili. Zanimiva je tudi kategorija ljudi, za katere velja 295. člen novega zakona. Ta govori, da se bodo lahko po starih predpisih upokojili vsi tisti, ki so do 31. marca letos uživali pravico do denarnega nadomestila za čas brezposelnosti na zavodu za zaposlovanje; vsi, ki jim je do tega datuma prenehalo delovno razmerje v delovni organizaciji brez lastne krivde ali so bili tehnološki presežki in jim je po uveljavitvi zakona na dan 31. marca manjkalo do starostne ali predčasne pokojnine največ eno leto pokojninske dobe ali največ pet let starosti. Če se spet vrnemo h kategoriji ljudi, ki bodo letos nabrali polno pokojninsko dobo: to bodo lahko dopolnili tudi z dokupom študijske ali vojaške dobe, kar prinaša novi zakon.«

Bralec Filip Zupan z Brezij pravi, da bo avgusta star 60 let, že od leta 1990 pa ima sklep o upokojitvi. Kaj bo zanj pomenil novi zakon? Kaj ta prinaša kmečkim upokojencem?

»Če je bralec že začel uživati pokojnino, potem jo bo po starih predpisih. Če pa je bil leta 1990 narejen samo izračun in še ni bilo sklepa o upokojitvi, bo moral pridobiti pravice po novem zakonu. Pogoj je poleg starosti 60 let tudi delovna doba. Pri kmečkih upokojencih se ni kaj bistveno spremenilo, le kmečke pokojnine se po novem zakonu usklajujejo vsak mesec za nazaj, tako kot delavske, medtem ko so se po starem zakonu za naprej.«

Gospod Bogataj iz Kranja je od srede decembra 1990 prijavljen na zavodu za zaposlovanje. Septembra 1992 bo imel 35 let delovne dobe, februarja 1993 pa bo star 55 let. Se lahko upokoji

»Redna predčasna pokojnina mu ne gre, saj bi moral izpolnjevati tudi starostni pogoj. Leta 1993 bi moral biti star že 56 let, da bi lovil starost po novem zakonu. Obstaja pa še 295. člen, ki omogoča predčasno upokojevanje brezposelnim, ki prej niso nadomestilo na zavodu za zaposlovanje in jim do izpolnitve starostnega pogoja manjka največ pet let ali leto dni delovne dobe. Po tem členu gre lahko v pokoj še po starem.«

Borut Lužovec iz Kranja sprašuje, kako bo po novem z beneficirano delovno dobo. Priznana ima tri leta beneficirane staže in glede na svoja leta naj bi se upokojil pri 54 letih. Bo lahko šel v pokoj pri tej starosti?

»Po novem se beneficirana delovna doba odšteva od starosti, potrebne za odhod v pokoj. Kolikor se je nabralo beneficirane staže, toliko let se odšteje in zavarovanci gredo lahko mlajši v pokoj. Vendar pa je treba ugotoviti, kdaj je izpolnjen pogoj 40 let (ali 35 za ženske) delovne dobe. Pri polni dobi bi bila starost za upokojevanje 58 let.«

Gospa Avbelj iz Lukovice sprašuje, ali zakon za družinske upokojence ostaja enak, ker aprila želi iti v pokoj.

»Predpisi za družinske upokojence se niso veliko spremenili, razen v primeru, ko bi upravičenka (vdova) lahko uveljavila tudi pravico do lastne pokojnine. Avtomatsko ima v takem primeru pravico do najnižje pokojnine za polno pokojninsko dobo, ki ta čas znaša 9.870 tolarjev. Gre za boniteto, ko pri dveh razmeroma nizkih pokojninah lahko uveljavi ugodnejšo.«

Gospa Koročec z Bleda je tehnološki presežek od lanskega aprila. Januarja je bila stara 53 let, decembra lani pa je dočakala 25 let delovne dobe. Ko ji bo preteklo nadomestilo, bo stara 54 let, kaj potem?

»Za bralko bi lahko veljal 295. člen novega zakona. Pod tem pogojem bi se lahko upokojila še po starem, in sicer ko bo dopolnila 55 let starosti.« ● D. Z. Žlebir

Samomori v Trzinu zaskrbljujejo

Kaj se skriva za povečanjem

Trzin, 3. aprila - Skop podatek o številu samomorov v poročilu Policijske postaje Trzin o lanskim varnostnih razmerah je spodbudil razpravo o tej problematiki na nedavnem zasedanju zborov trziške občinske skupščine. Zdravnik Iztok Tomazin je opozoril, da 11 uresničenih samomorov pomeni le vrh ledene gore. Je vzrok brezizhodnost, pred katero je vse več ljudi?

Samomor sicer ni kaznivo dejanje, vendar ga policija preiskuje zaradi izključitve krivde tretjih oseb. Trziški policisti so lani obravnavali 9 samomorov in 1 poskus samomora. Čeprav so leto poprej našli le 3 samomora manj, pa tolikšno povečanje glede na malo število prebivalstva v občini ni zanemarljivo. Na to je delegat občinske skupščine opozoril Iztok Tomazin, ki je navedel celo podatek o 11 uresničenih samomorih v letu 1991. Kot je izračunal, v Trzinu tako presega skoraj dvainpolkrat evropski koeficient za ta dejanja. Nad tem bi se morali zamisliti ne samo medicinski delavci, je ugotovil; še toliko bolj zato, ker so med samomorilci večinoma mlajši ljudje. Omenil je tudi obsežnejše dimenzije neuspešnih poskusov samomorov, ki ostajajo skrite pred javnostjo. Ocenil je še, da ne gre samo za stiske posameznikov, ampak za brezperspektivnost mnogih ljudi zaradi poglabljajoče se družbene krize.

Komandir policijske postaje Marjan Anzelj je poročil o dopolnilni podatku, da so glede števila samomorov pred Trzinom le v Radovljici, v trziški občini pa so zaznali tudi večjo udeležbo mladoletnikov v kaznivih dejanjih. Menil je tudi, da je o pravih vzrokih za takšno povečanje težko govoriti brez temeljite raziskave.

Trziški župan Peter Smuk je predlagal, naj izvršni svet poišče v sodelovanju s centrom za socialno delo možnosti za sociološko raziskavo o tej problematiki. Ocenil je, da bo k reševanju nekaterih vprašanj pripomogla načrtovana ustanovitev urada za mladino v Trzinu, ena od možnih pomoči pa je tudi odprti telefon za vse ljudi v stiski. ● S. Saje

Stolpec za upokojence

Izlet na Ptujsko goro in na Roglo - Društvo upokojencev Kranj vabi na izlet, ki bo torek, 21. aprila, z odhodom ob 6.30 izpred kina Center. Odpeljali se bodo proti Trojanam, v Liboje, na Statenberg, Ptujsko goro, nato pa v Zreče in na Roglo. Obljubljajo tudi kopanje v termalnem bazenu.

Izlet v Belo krajino - Na željo članstva organizira Društvo upokojencev Kranj izlet v Belo krajino, ki bo v četrtek, 16. aprila, z odhodom ob 6.30 izpred kina Center. Prijave za oba izleta sprejemajo v društvu, Tomšičeva 4, vsak ponedeljek, sredo in petek od 8. do 12. ure.

Ljubljanska banka

PRAVNIKI S PRAVOSODNIM IZPITOM ...

... ste ambiciozni, željni izpopolnjevanja na visoko strokovnem področju in pripravljeni sprejeti izziv, ki ga prinašajo novosti na področju pravnih poslov v banki

V Ljubljanski banki - Gorenjski banki d.d., Kranj vabimo k sodelovanju mlade, perspektivne sodelavce oz. strokovnjake z izkušnjami na pravnem področju in seveda s pravosodnim izpitom.

Če želite sprejeti izziv in strokovno zanimivo delo, vas vabimo, da pošljete svoje ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev objave in opisom dosedanjih delovnih izkušenj v 8 dneh na naslov:

Ljubljanska banka - Gorenjska banka d.d., Kranj, Sektor splošnih poslov, Bleiweisova 1, Kranj.

Gorenjska banka d. d., Kranj

VZGOJNO-VARSTVENI ZAVOD TRŽIČ

Svet Vzgojno-varstvenega zavoda Tržič razpisuje dela in naloge

RAVNATELJA

Pogoji:

Kandidat mora izpolnjevati splošne pogoje, določene z Zakonom o vzgoji in varstvu predšolskih otrok, in imeti:

- opravljen strokovni izpit
- najmanj 5 let delovnih izkušenj, od tega najmanj 2 leti dela pri vzgoji in varstvu predšolskih otrok
- strokovne in organizacijske sposobnosti

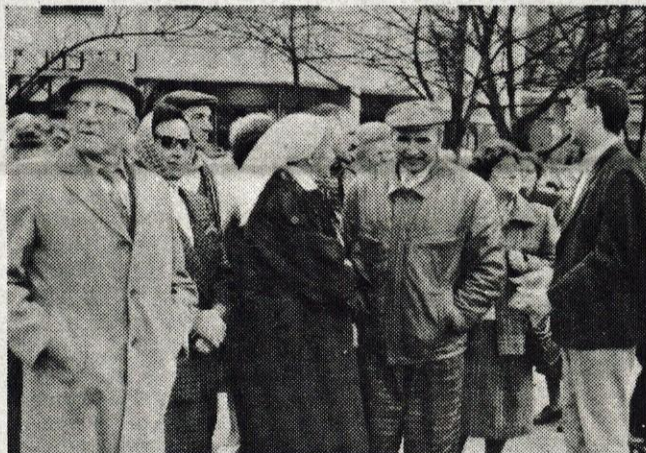
Ravnatelj bo imenovan za 4 leta.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 10 dneh po objavi razpisa na naslov: Svet VVZ Tržič, Ste Marie aux Mines 28.

O izbiri bodo obveščeni v 30 dneh po objavi razpisa.

Z Gorenjskim glasom na izletu

Bili smo v Šaleški dolini

Topolšica, Velenje, Šoštanj, Mozirje, Gornji Grad, 3. in 4. aprila - Majhna je ta naša deželica, a na gosto posejana z lepimi in zanimivimi kraji. Česa vsega nismo ta dva dneva videli in doživeli! Topolšica nas je pričakala s šilcem, s kruhom in soljo, s pozdravom, kot se po stari slovenski navadi spodobi. Najbolj vneti so še isti večer skočili v bazen, drugi so se pa po večerji vrteli po narodnih vižah. Drugo jutro so si nekateri glavo hladili v bazenu, drugi pa smo si jo raje razjasnili na ogledu po Velenju. Naj vam povemo, da Titov spomenik še stoji, čeprav

Sploh smo se imeli lepo! Gorenjski glas je tudi tokrat vsakemu udeležencu za veselo popotnico podaril Glasov "frakeljček", poln "kačje sline", Loka Škofja Loka pa vsakemu vrečko dišeče mlete kave. Da smo se prepoznali, nas je s ščipalkami za perilo označil Marjan Sajovic iz Diskonta Pod Klancem v Kranju.

Velenje ni več Titovo, da se imajo Velenjčani kar dobro in skušajo obdržati videz mesta, ki je veljalo za najlepše urejeno mlado slovensko mesto. Včasih res ni dobro, da se vozite z največjim in najudobnejšim avtobusom (Alpetourova prelepa velikana sta opremljena celo s televizorji, s šanki in WC); predolg avtobus smo imeli, da bi se povzpeli na Šaleški grad. Zato smo si pa bolje ogledali Velenje samo in tudi Šoštanj. Po kosilu je bil najprej na vrsti ogled Rotovnikove jame, prve zasebne kraške jame na Slovenskem. Mala stanovanjska hišica, namesto drvarnice pa zidan bife in vhod v jamo. Preprosto, da bolj biti ne more. Nekaj ozkih podzemnih hodnikov, nekaj strmih stopnic in že smo bili sredi lepe in zanimive jame z vsemi primerki podzemnega kraškega sveta. In potem naprej do Savinje in ob njej do Mozirja in Savinjskega gaja, ki že pripravlja prve spomladanske popke; zdaj zdaj bo v cvetel. Še v Gornjem Gradu smo se ustavili in si ogledali največjo slovensko cerkev. Potem je bil pa že čas za domov in srečno smo prispeli. Bilo je kratko, a lepo. Pa drugič spet. ● D. Dolenc

FELJTON

Marko Ogris

MAFIJA - OD MITA DO "TRUPEL NA DOPUSTU"

Čeprav je mafija za Siciljance že od vsega začetka pomenila nekakšno zatočišče ali pribežališče pred zatiranjem države (davki, policija, vojaška služba) je bilo že v času španske kolonialne oblasti in inkvizicije med njenimi poglavitnimi dejavnostmi pobiranje davkov in raznih pristojbin za zaščito, čemur v siciljanskem žargonu pravijo *rackett*. Tako so bile npr. španske trgovske ladje, ki mafiji niso vnaprej plačevale pristojbin za zaščito, napadene in izropane že na morju, nakar je kak lokalni veljak velikodušno ponudil zaščito pred neznanimi razbojniki. K davku so bili zavezani vsi, od najbolj ravnih kmetov do trgovcev. Tako so bogateli siciljanski baroni, njihovi zaupniki gabeloti in campieri - oboroženi čuvaji živine in nadzorniki kmetov, neredko pa tudi cerkvena gospoda.

Namočiti *kljun* (pizzo) pomeni plačati tisto, kar mafija od koga terjaja. Če kdo noče plačati ali pa se na kak drug način noče pokoriti mafiji, ga "opozorijo". Takšnih opozoril pa je več stopenj. Na primer: konju, oslu ali psu odrežejo rep, zažgo hišna vrata, ali kar celo hišo, prerežejo žile na nogi živini, posekajo vinograd. Najbližje je opozorilo, ko vržejo pred koga na javnem mestu cigaro in stopijo z nogo nanjo.

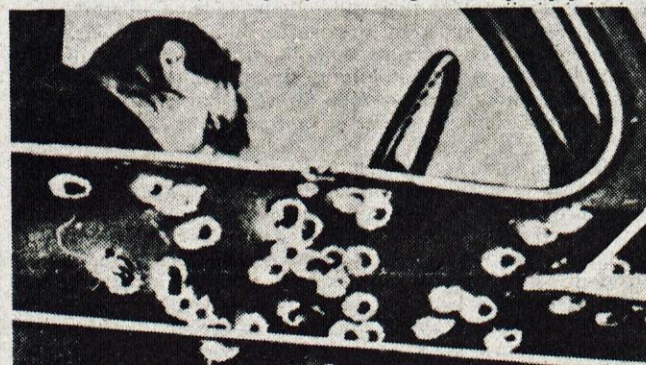
Najbolj trdoglavi svojo neposlušnost praviloma plačajo s smrtjo, pri čemer se je kot klasično orožje mafije najprej uveljavila *lupara*, lovska puška z odrezano cevjo. Takšno orožje, uporabno na blizino, ne napravi ene same luknje v glavo, temveč žrtev razmesari do neprepoznavnosti, ker se šibre zaradi odrezane cevi razpršijo. Do danes se je uveljavilo še nekaj tehnik za odstranitev nezaželenih, ki so označene s skupnim imenom *lupara bianca*, kar pomeni, da trupla zabetonirajo v temelje kake novogradnje, raztopijo v kislini ali vržejo v morje oz. prepade in soteske, ki jih na Siciliji ne manjka.

Infame je vzdevek, ki ga dajo članu mafije, ki se ni držal temeljnega zakona molka - omerte in ga štejejo za odpadnika. *Astutari* pomeni v siciljanskem narečju upihniti. Vzeti kamen-

ček iz čevlja pomeni maščevati se. Kandidatom za upihnitev pravijo tudi *trupla na dopustu*. Bolnik je človek, ki ga bodo poslali v smrt. *Markirati* pomeni kakemu izdajalcu ali nasprotniku, ki si sicer ni zaslužil smrti, razrezati z nožem ali britvijo obraz, da bi bil tako zaznamovan za vedno. *Eksekutorji* pravijo tistim, ki koga ubijejo po nalogu. Nasprotno pa so *eseguiti* tisti eksekutorji, ki jih je po opravljeni nalogi treba ubiti, da ne bi bili v napoto.

Bolečina na boku je opozorilo neposlušnemu, da ima mafijec pripravljen revolver ali nož.

Vrhovni šef celotne siciljanske mafije ima vzdevek *pezzo de novanta* ali *capo di tutti capi*. Sami šefi se včasih nazivajo tudi s *padre del popolo*, oče ljudstva. Člani organizacije pa se med seboj ogovarjajo z *uomo d'onore*, spoštovani, medtem ko o drugih govorijo kot o *prijateljih prijateljev*. *Dignita* je pojem za čin ali "saržo" v mafiji. *Don* stoji pred imenom slehernega uglednejšega Siciljanca, po španskem zgledu. *Prijatelj ljudstva*

je navadno kakšen odvetnik, poslanec, senator ali visok funkcionar, ki pripada mafiji in lahko izvaja pritisk na sodišče, da bi zaščitil člana mafije, ki se je znašel v nevarnosti. Tudi *pancia*, ki pomeni trebuh, je v mafiji pomemben pojem. V trebuhu je avtoriteta, blagostanje, ugled, ki navdaja s strahospoštovanjem.

Znana je prilika, da so Siciljanci nezaupljivi do pretople in nesebične dobrote, zato postanejo bodisi zločinci ali policajji. Tako kot policaj ljubi osebnost, ki mu jo daje zakon, tako svojo moč ljubijo skoraj vsi ljudje.

Organizacija se začneja z desetino, *diecina*, kar je temeljna enota, več diecin pa tvori *famiglio*. Potrebni so tudi *consiglieri*, odvetniki vseh stopenj. Navaden član mafije brez čina ali "sarže" se imenuje *soldato*, vojak. *Piccioto* ali deček je mlad človek, ki je počaščen s članstvom v mafiji in pokorno opravlja vse naloge, lahko tudi ubija. Resničen strokovnjak za ubijanje pa se imenuje *sparafucile*.

Na Siciliji nosijo skoraj izključno pokrivala v obliki čepice s ščitnikom. Toda pravi član mafije zagotovo nosi takšno čepico. Zato pravijo članom mafije tudi *berretti*. Tisti, ki so še posebej bahavi, nosijo čepico postrani, proti uhlju, kar pomeni, da so zmogni vsega. Tem pravijo tudi *berrettacci*. Uglednejši člani mafije se nazivajo *berretti di veluro*, ker imejo čepice iz žameta. Takšni, ki so na visokih položajih v organih oblasti, morajo nositi klobuke, medtem ko tisti najvišji včasih poveznejo na glavo tudi cilindar.

Mafiji je na Siciliji odgovarjala tako njena površina kot geografska lega - ločenost od Apeninskega polotoka in bližina afriške obale, ki je bila prva postaja mednarodne črne borze kakor tudi ugodno izhodišče za pobeg pred zakonom in emigracijo v Ameriko. Hribovita dežela z velikimi, pustimi območji, množico prepadov in sotesk je bila že od nekdaj pravi rezervat za izobčence in bandite vseh vrst.

Ko je bila Sicilija še del španske države, je tudi tam vladdala inkvizicija, katere člani so bili lahko le plemiči. Ob njeni ukinitvi leta 1787 je imela 2.000 članov in vsak od njih je imel svoje tolpe, ki so ostale zunaj zakona tudi pod rimsko zakonodajo.

Neorganizirani tolovaji so v boju z mafijo in državo vedno propadli, ker se niso šli politike, katere pravila igre je "honorata societa", kot paralelna vlada na jugu Italije, odlično obvladala.

V očeh mafijca je ugled njegovega šefa prenosorazmerno z njegovo sposobnostjo, da po možnosti z navidez legalnimi spletkami zveže roke čim več znamenitih politikov in visokih državnih uslužbencev z različnih stran. (se nadaljuje)

Pred svetovnim oblikovalskim kongresom

IZJEMNA PREDSTAVITVENA
PRILOŽNOST

Kranj - Vse bliže je 17. maj, ko se v Ljubljani začne 17. svetovni kongres oblikovalcev ICSID. Znano je, da bi moral biti že lani jeseni, vendar je zaradi junijske vojne odpadla cela vrsta tudi drugih kongresov in prireditve, organizatorji so jih premestili v druge mirnejše dežele. Vsekakor pa je treba slovenskim organizatorjem svetovnega oblikovalskega kongresa dati priznanje, da so tako pomemben kongres uspešno obdržali v Sloveniji, predstavljen je le datum te enotedenske prireditve pomembne tako v gospodarskem kot tudi turističnem pomenu.

Tretji dan kongresnega dogajanja bodo prišli na svoj račun tudi posamezne slovenske regije. Skupine udeležencev kongresa bodo obiskale Gorenjsko, med drugim tudi Kranj, Radovljico in Kamnik. Tako so na organizacijskem odboru za sprejem skupine oblikovalcev, vodi ga Tone Volčič, že pred časom pripravili podroben program.

Tretji dan svetovnega kongresa 20. maj je namenjen obiskom po Sloveniji. Kaj je Kranj pripravil?

"Ob takšni priložnosti se vedno dogaja, da bi radi ljudem, ki prihajajo iz vseh koncev sveta, pokazali veliko, navadno kar preveč. Zato smo program, ki je bil pripravljen že lani septembra, nekoliko skrajšali, delno tudi zato, ker ni dovolj denarja. Vendar pa so ga tako občina Kranj kot tudi kranjski in gorenjski sponzorji vendarle zbrali toliko, da bomo lahko solidno predstavili svoje oblikovalske dosežke, pa tudi okolje, v katerega obiskovalci prihajajo."

Kateri pa so glavne značilnosti tretjega kongresnega dne v Kranju?

"Seveda nam je veliko do tega, da bodo obiskovalci opazili dosežke naših oblikovalcev. Sprva smo nameravali pripraviti oblikovalsko razstavo v kranjski Mestni hiši, vendar smo se raje odločili za drugo idejo: izložbe v Prešernovi ulici bomo spremenili v razstavno galerijo. Podjetja so razumela priložnost in tako bodo v izložbah zanimivi izdelki naših podjetij, v posameznih izložbah pa se bodo s svojimi oblikovalskimi dosežki predstavili kranjski oblikovalci. Mislim, da bo ta način zbudil tudi pri kranjskih posebnostno zanimanje in za-

Kranjski organizatorji so mislili na vse: za tretji kongresni dan, med drugim je vanj vključen tudi Kranj, so pripravili tudi poseben grafični znak.

vest, da je dober izdelek tesno povezan tudi z dobrim oblikovanjem. Vsi poznamo znameniti Savnikov oblikovalski dosežek Iskrinega telefona: oblikovalci pa bi radi ob tej priložnosti povedali, da je še vrsta dosežkov pri nas, ki ne zaostaja dosti za tem 'hitom' iz pred nekaj let. Razen tega pa pričakujemo, da se bodo mestne ulice malo polepsale, saj za boljši videz mesta včasih ni treba veliko, samo nekaj pripravljenosti vseh, ki tam bivajo in delajo."

Dogajanje tretjega dne pa ima tudi svoj delovni značaj?

"Vsekakor. Obiskovalci bodo sicer videli najlepše predele Kranja, Pungart, grad Kieselstein z njegovo dejavnostjo, Prešernovo gledališče in v popoldanskem delu tudi Brdo. Vmes pa bo tudi delovni program z okroglo mizo na temo Oblikovanje kot faza razvoja v restavraciji Iskre na Laborah. Moderatorja pogovora bosta

Robert I. Bleich iz ZDA in Darko Pretnar iz Iskre Terminali."

V dneh kongresa se bo dogajalo ogromno, cela vrsta razstav, pogovorov, srečanj, oblikovalci z vsega sveta bodo izmenjavali poglede na skupne oblikovalske probleme, razen tega pa lovili vtise o vsaj za nekatere neznani deželi Sloveniji. Boste v Kranju znali izkoristiti priložnost in se primerno predstaviti?

"Naloga ni ravno lahka, toda vse, kar že nekaj časa pripravljamo, je prizadevanje, da bi bil ta tretji kongresni dan, ko se bo Kranj in tudi gorenjska regija lahko predstavila, slikovit kamenček v celotnem mozaiku oblikovalskega kongresnega dogajanja. To so razumela tudi kranjska in gorenjska podjetja. Poleg predstavitev v izložbah bo na Brdu tudi revija oblačil in obutve ter predstavitev nekaterih drugih podjetij. Oblikovalce z vsega sveta pa bosta v Kranju pozdravila tako minister za informiranje Jelko Kacin kot tudi kranjski župan Vitormir Gros."

Kaj bodo oblikovalci z vsega sveta, pričakuje se, da jih bo v Kranju okoli sto, razen dobrih vtisov odnesli s tretjega kranjskega dne?

"Upam, da poleg dobrih vtisov o tem, da živijo tu prijazni ljudje, ki jim je veliko do lepote in urejenega okolja, da smo ustvarjalni na različnih področjih in podobno. Ker pa zdaj ni v navadi, da bi obiskovalce obremenjevali s kupi propagandnega gradiva o zanimivih izdelkih in turističnih lepotah, smo izbrali v svetu že uveljavljen, pri nas pa še redek način predstavitev. V kranjski katalog bomo dodali računalniško disketo s slikovnim in tekstovnim gradivom o mestu in okolici ter o nekaterih podjetjih. Izdanih bo okoli 200 disket, ki jih bomo priložili ostalemu gradivu za obiskovalce. Kjer koli že bodo po svetu, bodo z računalnikom lahko obnovili informacije o Kranju in Sloveniji. Gradivo pa bo seveda uporabno tudi za podjetja, ki so sodelovala pri tem projektu." ● Lea Mencinger

Srečanje pesnikov in pisateljev
začetnikov Gorenjske

SPODBUDA USTVARJANJU

Studor, 4. aprila - V soboto so se v Oplenovi hiši v Studorju zbrali gorenjski pesniki in pisatelji, ki so šele na začetku svoje ustvarjalne poti. Kar 25 avtorjev je žiriji poslalo svoje pesmi in prozna dela, štirinajst od njih se je predstavilo na večernem recitalu.

Avtorji so svoja besedila pošiljali na republiško ZKO, kjer so zaradi izrednega zanimanja srečanja ustvarjalcev z žirijo razdelili po regijah. Namen teh srečanj je, da se avtorji srečajo z žirijo in izvedo, kaj le - ta meni o njihovih besedilih.

Na Gorenjskem sta prispevke ocenjevala profesor Niko Rupel, predsednik ZKO Radovljica, in Marjetka Vrhunc-Mulej, sicer ravnateljica Ljudske univerze v Radovljici. Menita, da kvaliteta prispevkov zelo niha, in da sta kljub spoštovanju do vsega ustvarjenega, kot je dejala gospa Mulejeva, nad pesmimi razočarana. Proza je še slabše zastopana, saj je bilo poslanih proznih del malo in še ta ne najboljše kvalitete. Osnovni problem je po njunem mnenju neznanje jezika, velikokrat tudi pomanjkanje idej. Ustvarjalce, predvsem mladi so bili, sta opozorila na pomen ritma v pesmi in jim priporočila branje sodobne slovenske poezije in prevodov kot tudi raznih literarnih in jezikovnih priročnikov. V začetku septembra se bodo pesniki in pisatelji začetniki zopet srečali, da se pogovorijo o svojem delu - takrat bodo v Štatenberg prišli iz vse Slovenije. ● M. A.

Zbornik slovenskih alpinističnih uspehov
svetu

NA VRHOVIH SVETA

Ljubljana - Založba Mladinska knjiga je izdala knjigo Na vrhovih sveta, v kateri lahko bralec najde zabeležene vse slovenske vzpone na najvišje gore na svetu. Dopolnjujejo jih osebna pričevanja tistih, ki so te vzpone sami intimo doživeli. To so slovenski alpinisti, ki sidiijo v sam svetovni vrh in v mnogih letih njihovega osvajanja se je nabralo kar precej materiala - tako slikovnega kot tudi zapisov v obliki številnih knjig in člankov, ki so tokrat izšli kot zbornik zgodb in dosežkov slovenskega alpinizma.

Knjigo sta uredila Marjan Krušič in Franci Savenc, ki je tudi avtor faktografskega besedila. Avtorjev ostalih besedil je kar 33, še več avtorjev fotografij, ki jih je izbral Stane Klemenc. Knjiga je nekakšen obračun petinidesetletnega dela, ki ga bralcu v uvodu predstavi eden naših najzaslužnejših, najizkušenejših pa tudi najbolj znanih alpinistov Tone Škarja, ki želi prikazati slovenski alpinizem ne le kot športno disciplino, temveč tudi kot splošno kulturno gibanje, z vsemi razsežnostmi odnosa do okolja. Poudaril je tradicijo alpinizma pri nas in opredelil knjigo kot veličasten pogled na osupljivo zgodovino slovenskega alpinizma in kot obračun dobe, katere tri desetletja so že za nami in ki še vedno traja, kajti, kot je dejal na predstavitvi knjige: "Nihče ne bi stal tako visoko, če ne bi stal na ramenih drugih."

Zamisel in prvi zapisi za knjigo so nastali že leta 1982 in od takrat pa vse do danes so dodajali nove in nove podatke, zapise o vzponih, pa tudi tragedijah, ki so se v tem času dogajale. Urednik Krušič meni, da lahko s to knjigo sebi in svetu dokažemo, da naša majhnost le ni kako majhna, kakor se v začetku zdi. Zato je zbornik Na vrhovih sveta lepa počastitev bližajočega se praznika ob 100-letnici Slovenskega planinskega društva. Knjiga je izšla v 3.000 izvodih. ● M. Ahačič

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V avli Skupščine občine Kranj je na ogled fotodokumentarna razstava *Dokumenti Osijeka 91*. V galeriji Prešernove hiše razstavlja modne fotografije *Dean Duboković*. V stebrišni dvorani Mestne hiše je na ogled *razstava tekstilnega oblikovanja* oblikovalke Maričke Rakovec. V galeriji Lipa razstavlja akad. slikar *Tone Marolt*. V galeriji Mestne hiše pa je na ogled pregledna razstava slikarja *Poldeta Miheliča*, v mali galeriji Mestne hiše pa razstavlja akad. slikar Darko Slavec. V Gorenjskem muzeju, Tavčarjeva 43, sta na ogled dve razstavi: *Hrvaški vojni plakati* in razstava *Gorenjski likovni umetniki* - modernejši smeri. V recepciji Iskre Telekom razstavlja slikar *Izidor Jalovec*. JESENICE - V galeriji Kosove graščine razstavlja slike, nakit in obleke *Severina Trošt Šprogar in Bernarda Šmid*. V pizzeriji Bistr'ca v Mojstrani razstavlja grafike *Damjan Jensterle*. V avli OŠ Koroška Bela razstavlja fotografije *Janez Juvan*. V razstavnem salonu DOLIK je na ogled razstava umetnostnih li-varskih skulptur *Bojana Štine*.

VRBA - Prešernova rojstna hiša je odprta vsak dan od 9. do 16. ure, ob sobotah in nedeljah pd 10. do 17. ure, v ponedeljek zaprto.

DOSLOVČE - Finžgarjeva hiša je odprta vsak dan od 9.30 do 13. ob nedeljah od 12. do 16. ure, ob sobotah zaprto.

KRANJSKA GORA - Liznjekova hiša je odprta vsak dan od 10. do 17. ure, v ponedeljek zaprto.

RADOVLJICA - V Sivčevi hiši je na ogled razstava likovnih del *Viljema Jakopina*. V fotogaleriji Pasaža radovljiške graščine je na ogled razstava fotografij Obsavski sprehodi avtorja *Ivana Pipana*.

BEGUNJE - V galeriji Avsenik je na ogled pregledna razstava slikarskih del akad. slikarja *Jake Torkarja*.

ŠKOFJA LOKA - V galeriji I. Groharja je na ogled razstava slik akademskega slikarja *Janeza Hafnerja*. V galeriji ZKO - Knjižnica so na ogled risbe in plastike *Petra Jovanoviča* na temo matere. V faleriji Fara razstavlja *Matevž Jensterle*. V galeriji Loškega gradu razstavlja *Andrej Pibernik*. *Zbirke Loškega muzeja* so na ogled samo ob sobotah in nedeljah od 9. do 17. ure. Med tednom je možen ogled tudi dopoldne po predhodni najavi na upravo muzeja.

V knjižnici I. Tavčarja bo danes, v torek, ob 17. uri ura pravljic. Jutri, v sredo, ob 18. uri pa bo v večeru ob diapozitivih ing. Peter Pokorn predstavil zanimivosti Škofje Loke.

TRŽIČ - V Paviljonu NOB razstavlja plastike na temo Popotovanja akad. kipar *Cene Ribnikar*.

KAMNIK - V kavarni Veronika razstavlja akad. kipar *Jože Vrščaj*.

PRIREDITVE TEGA TEDNA

KRANJ: OB LETU OSOREJ - V Prešernovem gledališču bodo danes, v torek, ob 19.30 uprizorili komedijo Bernarda Slada OB LETU OSOREJ za abonma petek I in izven. Gostuje Cankarjev dom iz Ljubljane. Jutri, v sredo, ob isti uri dodo OB LETU OSOREJ ponovili za abonma sobota II in izven. V četrtek, 9. aprila, pa bodo komedijo ponovili za red četrtek in izven.

KRANJ: LITERARNI VEČER - V knjižnici kranjske Gimnazije bo jutri, v sredo, ob 19. uri literarni večer s pesnikom Martinom Kadivcem.

BLEJ: KONCERT S HARFO - Danes, v torek, ob 19.30 bo v velikem salonu Grand hotela Toplice nastopila odlična slovenska harfistka Mojca Zlobko.

RADOVLJICA: GLEDALIŠKO GOSTOVANJE - V četrtek, 9. aprila, ob 19. uri bosta v dvoranci radovljiške knjižnice s komedijo Mož moje žene nastopila člana Gledališča ob Dravi Valter Juvan in Miha Kap (Severjev nagajenec).

Danes, v torek, ob 19.30 pa bo v dvoranci knjižnice potpisno predavanje z diapozitivi Po Keniji, Tanzaniji in Ugandi. Predavata Danilo Korošec in Janez Pretnar.

ŠKOFJA LOKA: FOLKLORNA PRIREDITEV - Na osnovni šoli I. Grohar bo v petek, 10. aprila, ob 18. uri ZKO Škofje Loke prireja občinsko srečanje folklornih skupin.

Uspeh Urške Benedičič

NADARJENA PIANISTKA

Tržič - Dvanajstletna Urška Benedičič, učenka 6. letnika Glasbene šole v Tržiču, klavir se uči pri prof. Martini Puhar, se je letos prvič udeležila slovenskega tekmovanja mladih glasbenikov v Celju. V konkurenci 53 tekmovalcev v prvi kategoriji je dosegla eno od devetih prvih nagrad. Uspeh mlade in nadarjene pianistke je še toliko večji, ker tako Urška kot vsi drugi učenci tržiške glasbene šole delajo v slabih pogojih: podstrešni slabo osvetljeni prostori, brez koncertnega klavirja, le pianino in stari salonski klavir, skratka - slabše pogoje bi težko še kje našli.

Kakšen glasbeni program si pripravila za republiško glasbeno tekmovanje?

"V okviru predpisanega programa sva z mentorico izbrali Dvoglasno invencijo v e-duru J.S. Bacha, Sonato v g-molu, op. 49 št. 1., 1. st. L. van Beethovna in romunske ljudske plesne Bele Bartoka."

Za uspeh tako zahtevnega programa je treba veliko vaditi; koliko časa preživiš ob klavirju?

"Vsak dan vadim štiri do šest ur. To je kar dosti, toda igranje mi je v veselje, le pred tekmovanji je bolj naporno. Tudi v šoli mi gre dobro."

Kakšni pa so tvoji načrti?

"Pripravljam se za sprejemni izpit na srednjo glasbeno šolo. Upam, da bom v naslednjem šolskem letu lahko uskladila vožnjo v Ljubljano na srednjo glasbeno šolo in obiskovanje zadnjega razreda osemletke v Križah. Za naprej pa - rada bi se vpisala na glasbeno ali pa na bežigrasko gimnazijo. Ob zaključku tega šolskega leta pa pripravljam koncert v tržiški glasbeni šoli." ● Smiljana Knez

GLASBENO SREČANJE

Borovlje - Že tradicionalno srečanje glasbenih šol Gorenjske in zamejstva je bilo pretekli teden v Borovljah. Poleg učencev iz vseh petih gorenjskih Glasbenih šol so se srečanja udeležili tudi mladi glasbeniki iz Celovca in Žabnice v Kanalski dolini. Koncert v polni dvorani boroveljske Mestne hiše je bil vsekakor dokaz vidnega napredka glasbenega šolstva. Okoli štirideset učencev, med njimi tudi mnogi nagrajenci z republiškega tekmovanja, je na različnih instrumentih izvedlo dela od baročnih do sodobnih avtorjev. Ob zaključku obsežnega koncertnega programa sta kot gostji nastopili še izvrstni slovenski koncertantki Nataša in Tatjana Lipovšek (klavir in violina). ● Peter Škrjanec

TRGOVINA Ljubljana
TOE KRANJ

Cenjene potrošnike obveščamo, da **PODALJŠUJEMO čas ugodnejšega nakupa kurilnega olja za gospodinjstva** do 15. aprila 1992

Na voljo sta vam dve možnosti:

- plačilo v 2 obrokih
(1 obrok ob dostavi in 1 obrok v roku 30 dni ali

- 50 % popust pri ceni prevoza ob takojšnjem plačilu
- Naročila sprejemajo: skladišče Medvode, 061/611-340, 611-341,
BS Radovljica 1, 75-242

Se priporočamo!

NISSAN

AVTOHIŠA MAGISTER d.o.o. RADOVLJICA - Telefon 064/75-256

**DOBAVA
TAKOJ!**

PRODAJA NOVIH VOZIL

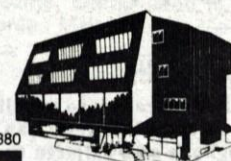
REZERVNI DELI IN OPREMA

SERVIS

APRIL-MESEC UGODNEGA NAKUPA

64228 Železniki, tel.: 064/66-155, fax: 66-154, 66-380

Odprto vsak dan od 8. do 19. ure,
ob sobotah od 8. do 12. ure

DO 45 % POPUSTA

prodajni

center

alpes

ZBORNICA OBRTI IN PODJETNIŠTVA
64290 TRŽIČ
Predilniška 8

razpisuje na podlagi sklepa seje skupščine z dne 27. 3. 1992
prosto delovno mesto

TAJNIKA

Na razpisana dela in naloge se lahko prijavijo kandidati, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da ima končano srednjo ali višjo ekonomsko šolo,
- da ima najmanj 5 oziroma 3 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih,
- da obvlada znanje enega svetovnega jezika (nemščina, angleščina)
- da obvlada zakone s področja obrti in podjetništva, zakon o računovodstvu
- da je samostojen pri delu
- da obvlada delo na računalniku

Zaposlitev je za nedoločena čas za 8 ur, možnost nastopa dela je takoj.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: Zbornica obrti in podjetništva, Predilniška 8, Tržič.

O izidu bomo kandidata obvestili v 8 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

GORENJSKI GLAS
NAJ VIŽA - APRILA

Pesmi za mesec april

1. Družinski praznik - ansambel Jevšek	49 glasov
2. Po Sloveniji - ansambel Nika Zajca in Boris Kopitar	33 glasov
3. Planinski krst - ansambel Nagelj	21 glasov
4. Vsi na ples - ansambel Franca Miheliča	17 glasov
5. Rada te imam - Stanka Kovačič	15 glasov

POKROVITELJA NAJ VIŽE APRIL

NAJ VIŽA je na sporedu vsako nedeljo ob 11. uri v oddaji Po domače na kranjskem radiu, ponovitev ob sredah ob 10. uri!

**SALON POHIŠTVA
ARK - MAJA**

KUPON št. 2 - APRIL

Skladba _____
Ime in priimek _____
Naslov _____
Predlog za maj _____

MEGAMILK

Na podlagi sklepa zbora delavcev Planum p.o., Radovljica, Gorenjska 26 z dne 27. 2. 1992 razpisujemo

LICITACIJO

za prodajo osnovnega sredstva - kombi vozila

Podatki o vozilu: kombi vozilo IMV Traffic T 1200 D, letnik 1982

Veljavnost registracije: do 17. 4. 1992

Registrska št.: KR 179-805

Izklicna cena: 250.000 SLT

Licitacija bo v torek, 14. 4. 1992, ob 11. uri v prostorih Planuma SC Kobra, Bohinjska Bistrica, Ravne.

Ogled vozila je možen eno uro pred začetkom licitacije na parkirnem prostoru pred prostorom za licitacijo.

Na licitaciji lahko sodelujejo pravne in civilne osebe.

Civilne osebe morajo pred začetkom licitacije položiti varščino v višini 10 % izklicne cene, pravne osebe pa morajo predložiti bianco bariran ček ali bianco akceptni nalog.

Varščina oz. ček ali akceptni nalog se osebam, ki niso uspele na licitaciji, vrne takoj po končani licitaciji.

Oseba, ki je uspela na licitaciji, je dolžna kupnino plačati najkasneje v roku 3 dni, sicer ji zapade varščina. Vozilo se izroči takoj po plačilu kupnine.

Kupoprodajna pogodba bo sestavljena in podpisana takoj po končani licitaciji.

Kupec nosi stroške registracije in se zaveže plačati prometni davek v višini 5 % po tar. št. 3 odst. tarife prometnega davka (Ur. l. RS 4/92).

GORENJSKI GLAS

ČASOPIS

Z MODRO GLAVO

Zanimivo in pestro branje; nasveti

in poslovni namigi; poslovne priložnosti v komercialnih ter malih oglaših; Odprte strani, Snovanja, Panorama, Glasova Stotinka; Glasove preje; Novinarski večeri - vse to in še več je Gorenjski glas, vsak torek in petek v Vašem poštnem nabiralniku oziroma pri Vašem prodajalcu časopisov.

Naš predlog za dobro naložbo:
naročite Gorenjski glas

ZA NAROČNIKE GORENJSKEGA GLASA: 20 % IN 25 % CENEJE (20 % popusta pri plačilu četrtletne naročnine; 25 % cenejši mali oglas do 10 besed; 25 % popusta pri določenih oglašnih storitvah).

Vaš denar je z Gorenjskim glasom vreden veliko več.

Pošljite nam izpolnjeno naročilnico - skupaj z njo nam lahko pošljete besedilo malega oglasa in prva objava bo brezplačna. Možnost brezplačnega malega oglasa za nove naročnike izkoristite tudi kasneje s kuponom, ki vam ga pošljemo.

Če se boste na Gorenjski glas naročili v aprilu, boste skupaj z drugimi naročniki ugotovili, da je MAJ NAJLEPŠI MESEC.

NAROČILNICA III.

Gorenjski glas mi pošljite na naslov:

(ime in priimek, ulica oz. naselje, hišna št., pošta)

Izrežite in pošljite na: ČP GORENJSKI GLAS, 64000 KRANJ

**RADIO TRIGLAV JESENICE
GORENJSKI GLAS**

KMETIJSKA TRGOVINA
Titova 68, Jesenice

**TRGOVINA Z GRADBENIM
MATERIALOM,**
Lancovo 7/c

Spet nekaj zanimivega - radijski kviz, tokrat na Radiu Triglav Jesenice. Prijavnica bo v petek v Gorenjskem glasu, prva oddaja bo na sporedu 2. maja. Na prezrite podrobnosti o tej skupni akciji Gorenjskega glasa in Radija Triglav Jesenice v petek, 10. aprila!

MI VAM - VI NAM

tel.: 217-960
218-463
fax.: 215-366
213-163

10. in 11. 4. BO VELIKA
RAZPRODAJA MANJ AKTUALNIH
NOVIH IN RABLJENIH AVTO DELOV

RABLJENI: - VW hrošč, l. 72, vozen 25.000 SLT

- gume, glave, polosi, starterji, strehe itd.

NOVI: - varnostni pas navadni 100 SLT/kos

- oljnični ležaji Z 101 std 400 SLT/kpl

- žaromet Lucas (kot Z 101) 800 SLT/kos

- zad. blažilec R 4 oljni 1.500 SLT/kos

- razni deli za R 6, 16, 5 st. tip, sunbeam, austin itd.

A D d.o.o.

PEČJAK
Tel.: (064) 70-409 AVTO DELI

ČEŠNJICA 24, PODNART

Odprto od 10. do 17. ure; ob sobotah od 10. do 13. ure, v nedeljo in ponedeljek zaprto.

Informacije po tel.: (064) 70-409

Osnovna šola
JOSIP BROZ - TITO
PREDOSLJE

razpisuje prosta dela in naloge

1. VARUHNJE V ODDELKIH PV - polni delovni čas
2. POMOČNIKA RAČUNOVODJE - polovični delovni čas

Pogoji:

1. Končana šola za varuhinje
 2. Končana srednja šola ekonomsko administrativne smeri
- Prošnje sprejemamo 8 dni po objavi.

Torek, 7. aprila 1992

Poslovni rezultati slovenskih podjetij v lanskem letu

Vse značilnosti globoke recesije

Lanska izguba je znašala 31 milijard tolarjev, bila je skoraj dvainpolkrat večja od akumulacije.

Kranj, 3. marca - SDK Slovenije je te dni pripravila informacijo o poslovnem izidu podjetij s področja gospodarstva v lanskem letu, imela je veliko več dela kot pred letom, saj je računovodske izkaze predložilo 13.309 podjetij, kar je 5.374 več kot lani. Za gospodarjenje v lanskem letu so značilni vsi znaki globoke recesije, zanimivo pa je, da je bila izguba skoraj dvainpolkrat večja od akumulacije, medtem je bila leto poprej petkrat večja. Sklepamo torej lahko, da so podjetja izkoristila možnosti obračunskega sistema in prikazala boljše rezultate od dejanskih, pri tem imamo v mislih seveda predvsem revalorizacijo.

Število podjetij se je torej lani zelo povečalo, tako tistih, ki že poslujejo in so sestavila računovodske izkaze, kakor tudi tistih, ki so bila ustanovljena, s poslovanjem pa še niso začela. Ob koncu lanskega leta je bilo namreč v Sloveniji 19.226 podjetij, od tega je bilo 5.917 "spečih". Med novimi prevladujejo majhna podjetja v zasebni lasti, njihov delež pa tako pri finančnih rezultatih kot pri premoženju še ni velik. V majhnih podjetjih je bilo 11,4 odstotka zaposlenih, v prihodkih so imela 14,1 odstotni delež, v poslovnih sredstvih pa 10,6 odstotnega.

Rezultat še vedno odvisen od družbenih podjetij

Čeprav je nastalo veliko zasebnih podjetij, so rezultati gospodarjenja še vedno v pretežni meri odvisni od velikih, družbenih podjetij. Glede na število imajo zasebna podjetja kar 74,9-odstotni delež, družbena 18,9-odstotna, mešana 5,6-odstotna in zadruga 0,6-odstotna. Povsem drugačna pa je slika že pri zaposlenih, saj imajo družbena podjetja 87,6-odstotni delež zaposlenih, mešana 9,4-odstotna, za-

sebna le 2,7-odstotna in zadruga 0,3-odstotna. Prihodki družbenih podjetij imajo 77,6-odstotni delež, mešanih 14,3-odstotna, zasebnih 7,3-odstotna in zadrug 0,8-odstotna.

Slika je pri poslovnih sredstvih podobna kot pri zaposlenih, družbena podjetja so imela 87-odstotni delež poslovnih sredstev, mešana 9,8-odstotna, zasebna 2,8-odstotna in zadruga 0,4-odstotna.

Rezultate je bilo še vedno moč prikriti

Slovenija še vedno nima obračunskega sistema, ki bi bil vsaj v pomembnejših elementih prilagojen obračunskim sistemom v razvitem svetu. Zato podjetja še vedno lahko prikrijijo svoj rezultat, drugače povedano, izbirajo ali bodo iz poslovnega izida izvzeli vse učinke inflacije ali ne, oziroma ohranjajo stvarno vrednost trajnega kapitala ali ne. Zakon o računovodstvu iz leta 1989 namreč še naprej omogoča izkazovanje pozitivnega poslovnega rezultata ob zmanjšanju stvarne vrednosti obstoječega (družbenega) kapitala.

Koledar prireditev v Sloveniji

Ljubljana, marca - Te dni je pri Centru za Turistično in ekonomsko propagando Gospodarske zbornice Slovenije izšel letošnji koledar prireditev v Sloveniji. Čeprav je del leta že za nami, pa bo knjižica, v kateri so zbrane tako turistične kot športne in kulturne prireditve po vsej Sloveniji, dragocen pripomoček in napotek vsem, ki bodo skrbeli, da bo Slovenija zanimiva dežela tako domačinom kot tujim turistom.

Aprila bo veliko prireditev na Gorenjskem, zlasti v Trzinu, od memorialnega teka Boruta Berganta, do prireditve Trzin ples in razstave ex-librisov. Konec aprila bo na Bledu mednarodna veslaška regata, na Visokem pri Kranju pa bo drugi tek trmastih. Maja bo v Trzinu XX. mednarodna razstava mineralov, fosilov in nakita ter srečanje pihalnih orkestror Gorenjske. Nekatere tradicionalne prireditve na Bledu bodo oživele junija, ko se bodo začeli nedeljski promenadni koncerti, ter folklorni nastopi ob sredah v Festivalni dvorani. V Kranju se začete junija obeta Rock master 92, vrsta športnih in folklornih prireditev pa bo tudi v Trzinu. Na Bledu bo konec junija 30-letnica prve Slovenske popevke, na Jesenicah pa Petrov sejem. V Predvorju tudi letos pripravljajo poroko po kransko, v Kropi pa bo v začetku julija žebjarški dan. Sredi julija bo tradicionalni festival Idriart na Bledu, na Jezerskem pa bo planšarska noč. Tudi v Kranju bo konec julija Kranjska noč, na Jesenicah pa pripravljajo prve dni avgusta Dneve turizma. Vrsta športnih prireditev bo julija in avgusta po vsej Gorenjski, od turističnih prireditev avgusta pa je treba omeniti blejsko kmečko ohcet in ovčarski bal. Med septembrskimi prireditvami je najbolj znana trziška Sušarska nedelja in bohinjski Kravji bal, ki ju pripravljata domači turistični društvi. Jesen bo po vsej Sloveniji v znamenju mnogih sejmov, manjkalo pa ne bo tudi športnih prireditev in kulturnih srečanj. Leto bodo zaključile miklavžve in božične prireditve, novoletni seji in koncerti ter silvestrovanja.

Kljub temu da je koledar prireditev v Sloveniji za letošnje leto bogat, pa bodo mnogi v njem pogrešili vrsto tradicionalnih prireditev. Vzrok temu je, da nekatera društva in organizacije še niso uspela pripraviti programov, drugi še pogostejši pa je ta, da je za prireditve potrebno imeti denar, ki pa ga povsod primanjkuje in zato zlasti turistična društva opuščajo nekatere prireditve. ● V. S.

Predstavitve Ribnega in okolice

Ribno pri Bledu, marca - Turistično društvo Ribno je pred kratkim pripravilo in izdalo lično zbiranko svoje turistične ponudbe. V vaseh Ribno, Koritno, Bodešče in Selo, ki ležijo v senci blejskega mondenega blišča, je namreč najti mnoge zanimivosti, ki jih iščejo sodobni turisti. Poleg hotela Kompas so v Ribnem okolici številni domači penzionari in gostišča, neokrnjena narava pa ponuja veliko možnosti za šport in rekreacijo.

Vse to je predstavljeno v priklupnem prospektu, zbiranki, ki je napisana v slovenskem, angleškem, italijanskem in nemškem jeziku. Na zbiranki je tudi karta, ki jo je pripravil Inštitut za geodezijo in fotogrametrijo FAGG Ljubljana, zasnova in oblikovanje zbiranke pa je del Andreja Perca Creatim Kranj. Fotografije je za zbiranko so prispevali Joco Žnidaršič, Miloš Šnuta in Tone Polenc. Zbiranki je priložena tudi prijavnica s cenami. ● (vs)

Podatke o lanskem rezultatu slovenskega gospodarstva moramo torej jemati z rezervo, sklepamo lahko, da je bil slabši, kot je prikazan v računovodskih izkazih. Gospodarske razmere so bile namreč skrajno zaostrene, v mnogočem jim je botrovalo politično vzdušje v bivši Jugoslaviji, izguba tretjine trga, zaplembe premoženja, raznotere težave, povezan z osamosvajanjem Slovenije itd.

Padec proizvodnje in izvoza, rast brezposlenosti

Količinski obseg industrijske proizvodnje je bil lani za 12,4 odstotka manjši kot leto poprej, padla je na raven leta 1977. Manjši je bil tudi obseg storitev v prometu, trgovini, gostinstvu in turizmu. Ocenjujejo, da je bil manjši tudi obseg poljedelske proizvodnje, nekaj večja kot leto poprej je bila le živinorejska.

Izvoz (brez oplemenitvenja) je bil lani za 6,3 odstotka nižji, uvoz za 12,5 odstotka, vendar zunanjetrgovinska menjava sodi med uspešnejša področja, saj je bil padec manjši kot pri obsegu proizvodnje.

Pereča je bila nelikvidnost podjetij, nad pet dni je imelo v povprečju ziro račun blokiran 793 podjetij (leto poprej 342 podjetij), povprečni znesek blokade je znašal približno 6 milijard tolarjev (leto poprej 2,3 milijarde). V prvem polletju je SDK za uvedbo stečajnega postopka prijavila 192 podjetij z 29.767 zaposlenimi, po uvedbi moratorija pa je pogoje za stečaj izpolnilo še 379 podjetij s 65.095 zaposlenimi.

Ob koncu lanskega leta je zaposlitev iskalo 91.161 ljudi, leto poprej 55.441 ljudi. Zasebno podjetništvo bistveno ne prispeva k omilitvi brezposlenosti, saj je v zasebnem podjetju v povprečju zaposlen le 1,6 delavec.

Cene proizvajalcev so bile lani za 124,1 odstotka višje kot leto poprej, cene na drobno so porasle za 117,7 odstotka. Po izločitvi iz jugoslovanske denarnega sistema so močno poskočile realne obrestne mere.

Lani je bilo v Sloveniji toliko tujih turistov kot leta 1962

Neodplačana lanska posojila

Ljubljana, aprila - Kot je bilo po ocenah pričakovati, je bila lanska turistična sezona najslabša v zadnjih dvajsetih letih. Tako je naše turistično gospodarstvo zabeležilo izpad 44 odstotkov vseh gostov, pri čemer je zlasti visok izpad tujkega prometa, ki znaša kar 74 odstotkov. Prenočitvene kapacitete v Sloveniji so bile lani izkoriščene le 20-odstotno.

Največji izpad nočitev v lanskem letu beležijo območja kraji, sledijo glavna mesta in gorski kraji, še najmanj izpada prenočitev pa v primerjavi z letom 1990 beležijo v zdraviliščih. V informaciji Gospodarske zbornice Slovenije pravijo, da je vzrokov za takšen padec turističnega prometa več, najpomembnejše pa so gospodarske in politične razmere v bivši Jugoslaviji, nato zalivska vojna in kasneje še agresija na Slovenijo in vojna na Hrvaškem. V tako imenovanih sezonskih mesecih od julija do septembra je znašal izpad vseh prenočitev 53 odstotkov, tujih gostov pa skoraj ni bilo, saj je znašal izpad tujih prenočitev 92 odstotkov. Tudi v zadnjem trimesečju lanskega leta ni bilo bistveno boljše, saj je bila Slovenija razglašena za krizno območje. Po podatkih Banke Slovenije smo lani v Sloveniji s turizmom zaslužili nekaj več kot 374 milijonov tolarjev, kar je 57 odstotkov manj kot leto prej. Po prvih ocenah v gostinstvu in turizmu lanske izgube znašajo 1.094 milijonov tolarjev, kar pomeni 4 odstotke izgube gospodarstva. V primerjavi z letom 1990 se je tako izguba v tej dejavnosti povečala kar za osemkrat.

Pri pripravi lanišnje sezono je potrebno upoštevati lanske katastrofe, ki se odražajo zlasti ob neodplačanih kreditih iz lanskega leta in zagotavljanju kreditov za pripravo na novo sezono. Samo glavnica lanskih kreditov znaša več kot 21,5 milijona nemških mark, temu pa je treba prišteti še skoraj 5 milijonov obresti.

Kljub težavam in pomanjkanju denarja naj bi bil mesec april namenjen urejanju okolja. Poleg rednega čiščenja v gostinskih in turističnih obratih in okolici je Turistična zveza Slovenije pripravila akcijo pomladanskega urejanja okolja. Naslednje dni naj bi počistili obrežja voda, otroška igrišča, okolice stanovanj, in poskrbeli, da bomo tako sami kot turisti živeli in delali v urejenem in prijaznem okolju. ● V. S.

Skratka, za gospodarjenje v lanskem letu so bili značilni vsi znaki globoke recesije.

667 podjetij imelo kar 92,3 odstotka izgube

2.659 podjetij je imelo lani 31.379 milijonov tolarjev izgube, skupna pa je večja še za 73 milijonov tolarjev. Jedro pomeni izguba 667 družbenih podjetij, ki so imela kar 90,2 odstotka celotne izgube slovenskega gospodarstva. 145 velikih podjetij je ugotovilo kar 67,6 odstotka celotne izgube v gospodarstvu. Med izgubarji je tudi 1.853 zasebnih podjetij (vsako peto), vendar je njihova izguba znašala 989 milijonov tolarjev, kar pomeni 3,2 odstotka celotne izgube vseh podjetij.

Industrija z rudarstvom je imela 59,7 odstotka izgube. Posebej je treba omeniti elektrogospodarstvo in premogovništvo, ki sta imela dobro petino celotne izgube industrije. V elektrogospodarstvu je 17 od skupno 22 podjetij imelo 2.912 milijonov tolarjev izgube, v premogovništvu vsa tri podjetja 1.009 milijonov tolarjev. V premogovništvu je bila izguba 10 odstotkov večja kot leto poprej, v elektrogospodarstvu za 42,4 odstotka.

Črna metalurgija je imela 15,9 odstotka izgube v industriji, kar za 318,3 odstotka več kot leto poprej; 4 od 7 podjetij v tej panogi so lani imela 2.979 milijonov tolarjev izgube.

Večje zneske izgub so imeli tudi pomembni izvozniki: proizvodnja električnih strojev in aparatov, strojna industrija, proizvodnja končnih lesnih izdelkov, barvastih kovin, končnih tekstilnih izdelkov, preje in tkanin ter proizvodnja prometnih sredstev. Njihova izguba je znašala 9.878 milijonov tolarjev, 52,7 odstotek vse v industriji. Pri vseh izgubarjih v industriji je bil delež prihodkov na tujih trgih v poslovnih prihodkih 19,7-odstoten, medtem kot je bil pri naštetih izgubarjih 33,4-odstoten. ● M. V.

GOSPODARSKI KOMENTAR

Volčjak

MARIJA VOLČJAK

Ozdravitev ali stečaj

Veliko tiskarskega črnila je bilo že prelitega o jeseniški železarni, zlasti pred gradnjo nove jeklarne, zdaj vse kaže, da bo znova. V sanaciji treh slovenskih železarn ima namreč jeseniška največji delež, podobno tudi pri tekoči izgubi. Železarji ocenjujejo, da sanacija "tehta" 350 milijonov mark, od tega na jeseniško odpade 200 milijonov mark. Železarska izguba je lani znašala približno 4 milijarde tolarjev, izguba jeseniške železarne približno 2 milijardi tolarjev. Približno polovico problema torej predstavlja jeseniška železarna, nedvomno tudi zaradi jeklarne, saj zanjo še ni odplačanih 53 milijonov mark posojil.

Program sanacije železarn je po njihovem podpravljenju namreč pripravljen, vendar slovenska vlada nikakor ne prižge zelene luči, čeprav rumena že nekaj časa gori. Podpirajo jo tudi banke, ki so pripravljene delno odložiti, delno kapitalizirati 200 milijonov mark železarskega dolga.

Stvar je toliko bolj zanimiva, ker železarske upravne odbore vodijo moške iz slovenske vlade. Kje se zatika, je minili teden napovedal naravnost povedal Andrej Aplenc, direktor krovnega podjetja slovenskih železarn, ki krmilo prevzel po zamenjavi oblasti. Prišel je iz ZDA, torej mu starih železarskih grehov ne more očitati nihče, temveč je človek, ki lahko neobremenjeno presodi, kaj se splača napraviti z našimi železarnami. Pravi, da bi sanacija železarn narodnemu gospodarstvu veliko bolj koristila kot njihov bankrot, ki se že nakazuje, saj bi Slovenija tako prihranila 1 milijardo mark, s to oceno pa je slovenska vlada seznanjena. Vendar odločitev ne pade, ker vsi ministri nimajo enakih pogledov na usodo slovenske črne metalurgije. Sanacijo po njegovih besedah podpirajo minister za industrijo Rejc, ministrica za delo Puharjeva, podpredsednik Ocvirk in sam premier Peterle. Za likvidacijo slovenskih železarn pa se po njegovih trditvah odkrito zavzemajo energetski minister Tomšič in politični vrh Zelenih, ki je energetskega ministra tudi postavil, ter podpredsednik Šešerko. Gospoda Tomšič in Šešerko sta po Aplencovih besedah neposredno odgovorna za sedanjí katastrofalni položaj vseh treh železarn, saj sta jim z električnimi redukcijami januarja in februarja povzročila za 8 milijonov mark škodo oziroma za 10 odstotkov zmanjšala njihovo proizvodnjo.

V zakulisju vladne odločitve o sanaciji slovenskih železarn ministri pri svojem nesoglasju torej ne poznajo milosti. Zelenim pa je očitno zelo težko sedeti na dveh stoli, kakor smo njihovo ravnanje komentirali že ob nedavni "okvari" v jedrski elektrarni. Kakor nimajo pravega odgovora, kdo bi plačal zelo drago predčasno ustavitev jedrske elektrarne, tako previdno molčijo ob ocnah, koliko bi Slovenijo veljal stečaj železarn. Aplenc namreč pravi, da bi povzročil 1,2 milijarde mark stroškov, saj bi velik del posla izgubila železnica, narasli bi fiksni stroški slovenskega plinovoda, elektrogospodarstvu bi ostalo 400 milijonov kilovatnih ur elektrike, predvsem nočne, ki je ne bi imeli kam prodati, brez dela bi ostalo 10 tisoč železarjev ter veliko delavcev iz drugih panog, ki uporabljajo slovensko jeklo. Hkrati pa trdi, da bi se železarne z bančno in državno podporo lahko v nekaj letih otresele izgube.

Problematika železarn je torej več kot odličen primer, kako Slovenija potrebuje vlado, ki je ne bodo krojili zgolj strankarski interesi, temveč se bo obrnila k razvoju. Sicer pa pregovor pravi, narod ima takšno vlado, kakršno zasluži. Ali torej res zasluži neznozne prepire, ki se ne ozirajo na gospodarsko usodo dežele. Če je temu res tako, potem ni čudno, da ima pristaše tudi Jelinčičevo prepričanje, naj železarne kar propadejo, da ga na Jesenicah ne bo motila južnaška govorica.

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Dolga pot do naročnika

Telekomunikacijska oprema, ki jo je Iskra Tel iz Kranja poslala makedonski PTT, je po treh mesecih zadrževanja v Grčiji v petek, 3. aprila, prispela v italijansko pristanišče Bari, od koder bo krenila v Makedonijo. Grško ministrstvo za narodno gospodarstvo ni dovolilo prečkanja telekomunikacijske opreme v vrednosti 5,5 milijona mark čez njeno ozemlje, na zahtevo Iskre Tel, da se oprema vrne v Slovenijo, je omogočila prevoz v italijansko luko.

ODGOVOR

Prosimo, da v zvezi s petkovim člankom v Gorenjskem glasu Zagate v Združeni lesni industriji Trzin "Rešitev le s svežim kapitalom" objavite dne 7. aprila 1992 naslednji odgovor:

Po prihodu direktorja g. Franca Dobide v podjetje Zlit Trzin v letu 1990 je podjetje pripravilo razvojno-sanacijski program poslovanja z ukrepi za izvajanje. Podjetje je izkazalo tudi potrebo po dodatnem zadolževanju, direktor g. Dobida se je v zvezi s tem povezal z našo banko in za dodatno zavarovanje novih plasmajev ter kot garancijo za uspešno izvajanje sanacijskega programa ponudil tudi zastavo dela svojega premoženja in to v bistvenem večjem obsegu kot je bila kasneje sklenjena pogodba o zastavi. Dodatni plasmaji, zavarovani z delom premoženja direktorja, so bili postopno res v veliki meri odplačani, vendar z naiemanjem novih kratkoročnih kreditov pri banki in z odkupom delnic Zlita. Prav tako se razvojno sanacijski program ne uresničuje, zadolženost podjetja je visoka, že nekaj mesecev ne plačuje obresti, skupne obveznosti do banke pa znašajo več kot 40 milijonov tolarjev (790 tisoč DEM). Trditev, da Zlit dolguje banki samo 10.000 DEM je z navedenim dokazna kot neresnična.

Tudi v banki se zavedamo, da podjetje potrebuje sveži denar, nakazali smo nekatere možnosti za razdolževanje z dezinvestiranjem, direktorja smo seznanili, na osnovi česa smo se pripravljali dogovarjati o sovlaganju in o reprogramu dela kreditov. Podjetje mora pripraviti program, iz katerega bo razvidno, da bo poslovalo uspešno, poleg tega mora banki poravnati zapadle neporavnane obveznosti.

Vodja PE Trzin
Janez Ivnik

Od česa je odvisna višina dohodnine in višina njenega doplačila

OD kot ostanek dohodnine

Lani smo v 15. in 17. številki Gorenjskega glasa objavili dva prispevka z naslovom "OD kot Ostanek Davkov", v katerih smo želeli opozoriti naše bralce na to, kaj prinaša nov sistem obdavčevanja dohodkov oziroma plač in zlasti, kako pomembno je znati izkoristiti možne olajšave, ki jih veljavni davčni sistem omogoča. Seveda je inflacija, ki smo jo v preteklem letu pridelali, storila svoje (tega ob začetku leta ni mogoče napovedati), vendar sedaj lahko ugotovimo, da so se naše napovedi v celoti uresničile. S številnimi izračuni, ki jih omogoča le računalnik, smo se tokrat lotili analize učinkov obračuna dohodnine, da bi dobili odgovore na v nadnaslovu zastavljeni vprašanja.

Davek odvisen od posameznika

Bistvena razlika med novim davčnim sistemom in sistemom prispevkov ter davkov, ki je veljal do konca leta 1990, je, poleg veliko večje enostavnosti in preglednosti, da je postala višina davkov zelo odvisna od posameznika. Če je bilo še leta 1990 možno skoraj natančno napovedati delež (odstotek) "cesarjevega", pa to z novim davčnim sistemom (ko težko predvidimo naše dohodke glede na državno povprečje na eni strani, ter naše izdatke, ki se štejejo za olajšave, na drugi strani) ob začetku leta skorajda ni mogoče. Razmerje: dohodki - povprečja - izdatki (olajšave) pa je odločilno za višino dohodnine, ki je zato postala povsem odvisna od posameznika in zato je tudi za vsakega posameznika potreben poseben, na

konkretnih številkah temelječ izračun. Rezultati izračunov mnogokrat presenetijo in so tudi pri podobnih dohodkih in olajšavah neprimerljivi, zlasti pri odgovoru na vprašanje, ki nas najbolj zanima: ali in koliko bom moral davka doplačati?

Da bi si med v bistvu neštetimi možnostmi izbrali le nekaj najbolj značilnih, ki bi dale vpogled v "zakonitosti" davčnega sistema, smo morali izbrati nekaj grobih variant. Pri dohodkih smo upoštevali: minimalni OD (ki je v povprečju znašal 40 odstotkov povprečnega), povprečni OD ter njegov dvakratnik, štirikratnik in šestkratnik (kot primer izjemno visokega OD). Pri olajšavah pa samo skrajnosti: brez vsakih olajšav in v polni meri izkoriščene olajšave v okviru možnih 10 odstotkov ter olajšave za dva otroka.

Odločilna višina dohodkov

Preden ugotovimo, kako je višina dohodnine odvisna od višine dohodkov, naj ponovimo večini sicer že znano dejstvo: med letom pri obračunu plač plačujemo davek na OD, ki je v bistvu akontacija (vnaprejšnje plačilo) dohodnine, ob koncu leta pa se na podlagi skupnega dohodka višina dohodnine ponovno ugotavlja in morebitna razlika doplača ali vrne. Mnogim je verjetno tudi znano, da lestvica davkov ni sorazmerna, pač pa se odstotek z višino dohodka povečuje. Ker sta v zakonu za davek na OD in letno dohodnino dve (različni!) lestvici, je končni rezultat odvisen od razmerja izračunov po omenjenih lestvicah. Izračune, ki smo jih opravili, in ki jih v tem prispevku komentiramo, smo strnili v tabelo.

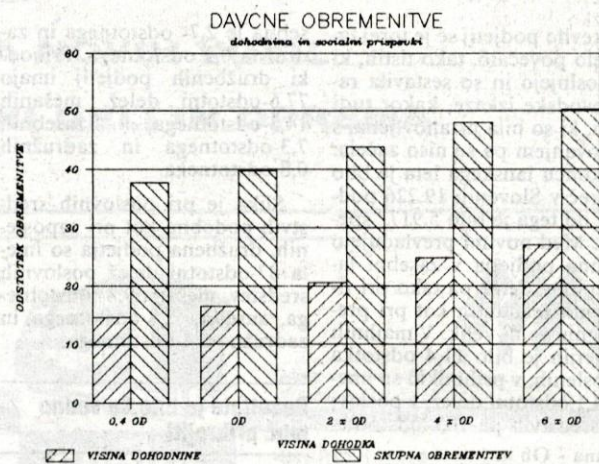
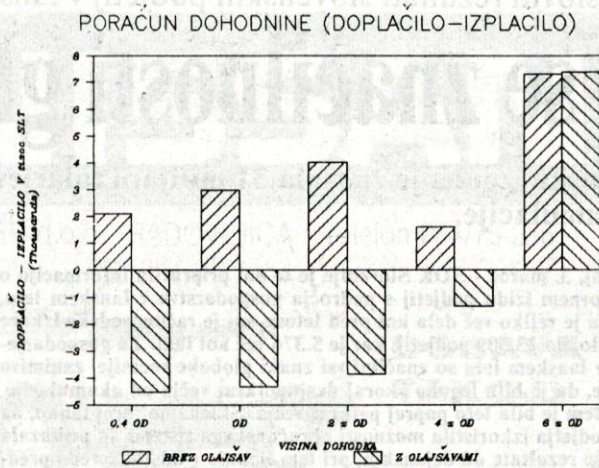
Značilnost obeh lestvic je, da predpisujeta davek v pogojno imenovanih **davčnih razredih**, v katerih je predpisana določena osnovna obdavčitev, k temu pa se prišteje še določen odstotek zneska, ki presega vnaprej določeno mejo. Iz lestvic bi po teh odstotkih lahko sklepali, da se obremenitev z višino dohodka hitro povečuje - zaradi tega so nekateri celo govorili o

skrajni destimulativnosti tega davčnega sistema, drugi pa ga hvalili, da ima vgrajeno socialno lestvico (davek OD: 12, 22, 25, 30 odstotkov; dohodnina: 19, 28, 35, 40 in 45 odstotkov). Izračun pokaže, da je dejanski delež davka med 12 in 26 odstotki, pri dohodnini pa med 15 in 27 odstotki. Če posameznik ne uveljavlja olajšav, izračuni kažejo, da bo v vsakem primeru doplačal dohodnino, pri čemer je višina doplačila praviloma odvisna od višine dohodkov. **Kako zapletena pa so ta razmerja pokaže podatek, da tisti, ki je imel približno štirikratni povprečni slovenski dohodek, doplača najmanj - celo manj, kot tisti, ki je prejemal minimalnega!**

Doplačila (izplačila) bodo krojile olajšave

Utemeljenost našega lanskega opozorila, da bo prav izkoriščanje možnih olajšav bistveno vplivalo na končni obračun, kaže desna polovica tabele. Naj ponovno opozorimo, da smo upoštevali skoraj največje možne olajšave, ki pa so jih "spretni" uveljavili. Izračun pokaže, da bi ob takem pristopu vsi, razen tistega s šestkratnim povprečnim dohodkom, dobili del vplačanega davka pri obračunu dohodnine nazaj, višina vračila pa je obratnosorazmerna višini dohodka. Pravi "ocvirek" pa tiči v dejstvu, da srečnejši, ki ima šestkratni slovenski dohodek, olajšave doplačilo dohodnine (sicer malo) celo povečajo!

Ker skušamo pojasniti vse možne vplive na končni obračun, smo izračunali v zadnjih dveh vrsticah tudi, kako vpliva različna medletna višina dohodka. Verjetna je lahko tudi naslednja primerjava: dva delavca iz različnih tovarn sta zaslužila enako (v našem izračunu smo upoštevali kar slovensko povprečje), vendar je imela tovarna prvega težave ob začetku leta, tovarna drugega pa ob

koncu leta. Če bi bili dohodki odvisni od tega, vidimo, da bi delavca plačala različne davke in zato ob obračunu dohodnine plačala oz. dobila različno razliko dohodnine.

Skupna obremenitev

Vse doslej je tekla beseda le o davku na dohodek oz. dohodnini ob koncu leta. Ne smemo pa spregledati, da smo v preteklem letu plačevali tudi tako imenovane socialne prispevke, ki jih je v teh davčnih izračunih potrebno upoštevati kot odbitno postavko. Ko pa naše dajatve v "državne jaslji" ugotavljamo v skupni višini, moramo te prispevke seveda prišteti in ker smo jih plačevali v enakem odstotku plač, se seveda relativni razpon med de-

leži še nekoliko zmanjša. Tako naj bi plačal tisti, ki dobi minimalni OD, 38 odstotkov državi, tisti s šestkratnim slovenskim dohodkom pa 50. Z uveljavitvijo olajšav se ti deleži zmanjšajo na 28 oz. 46 odstotkov. Pri povprečnem dohodku v Sloveniji je (bo) država vzela 40 odstotkov (brez olajšav) oz. 33 odstotkov (z olajšavami).

Ni bil naš tokratni namen razlagati novih davkov. To smo storili že v vrsti prispevkov in zlasti v posebni izbrani prilogi. Upamo, da ste si znali izračunati dohodnino in pravilno izpolniti davčno napoved. Z nekaj zelo poenostavljenimi primeri smo želeli opozoriti na vzroke zelo različnih končnih učinkov in vzroke neprimerljivosti. Na olajšave pa bi kazalo misliti pravočasno... ● S. Žargi

Primerjalni pregled davčnih obremenitev v letu 1991

Višina dohodka v letu 1991		BREZ OLAJŠAV				Z OLAJŠAVAMI			
		povprečna stopnja davka med letom v %	stopnja po obračunu dohodnine v %	plačilo - izplačilo dohodnine	skupna obremenitev dohodka z dohodnino in prispevki v %	povprečna stopnja davka med letom v %	stopnja po obračunu dohodnine v %	plačilo - izplačilo dohodnine	skupna obremenitev dohodka z dohodnino in prispevki v %
komentar	znesek (zaokroženo)								
minimalni BOD v RS	81.200	12	15	2.106	38	10	5	(4.521)	28
povprečni BOD v RS	203.000	15	17	2.978	40	12	10	(4.324)	33
dvakratni BOD v RS	406.000	20	21	4.023	44	16	15	(3.853)	38
štirikratni BOD v RS	812.000	25	25	1.607	48	20	20	(1.336)	43
šestkratni BOD v RS	1.218.000	26	27	7.329	50	22	23	(7.400)	46
neenakomerna medletna razporeditev dohodka:									
slab začetek - dober konec	203.000	16	17	1.953	40	13	10	(5.713)	33
dober začetek - slab konec	203.000	15	17	2.782	40	12	10	(4.728)	33

Lavtoline
trgovina in servis d.o.o.

Kranj: Bleiweisova št. 10, tel.: 064/216-563, 211-553

Lavtoline
trgovina in servis d.o.o.

Jesenice: Cesta M. Tita 28, tel.: 064/81-989

Lavtoline
trgovina in servis d.o.o.

Test: Iveco Rival 40.8H

Evropski transport

Iveco ima s kragujevsko Zavzavo pravzaprav malo skupnega. Lahka dostavna vozila so rezultat dolgoročne kooperacijske pogodbe, sicer pa jih koncern Iveco izdeluje tudi v Italiji. Program Rival je nekakšna mešanica kombija in tovornjaka, sicer pa je v pretežni meri namenjen mestnemu in obmestnemu transportu.

Rival 40.8H je dobrih šest metrov dolg dostavni avto, z masivno kabino, šasijsko in različnimi možnostmi nadgradnje. Program Rival obsega furgone, potniške kombije, specialna vozila in tovornjake s kesonom, kar je bil Rival tudi v našem primeru. Tovorni prostor je ograjen z aluminijastimi stranicami, nanj pa je mogoče postaviti tudi ogrodje in ponjavo. Notranja dolžina tovornega prostora znaša dobre štiri metre, kar je za tovrstno vozilo kar precejšnja dimenzija. Testno vozilo je imelo nosilnost 2300 kilogramov, kar sicer pomeni, da je bilo vozno z izpitom C kategorije, vendar pri Ivecu ponujajo tudi dovolj široko paleto modelov z manjšo nosilnostjo in seveda za voznike,

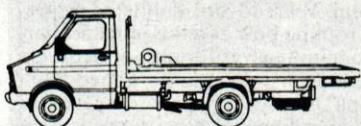
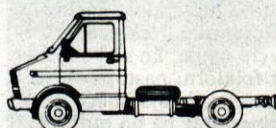
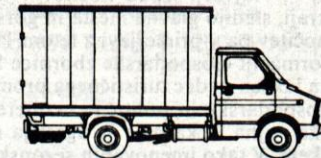
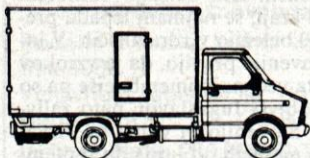
ki imajo za eno stopnjo nižjo licenco.

Rivalova kabina ima položen nos z dokaj velikim motornim pokrovom, veliko masko hladilnika, masivnim odbijačem in po tovornjako odsekanim zadnjim delom z dvema stekloma. Steklene površine so pri tem tovornjaku resnično dovolj velike, posebej to velja za vetrobransko steklo. Ob dobrih vzvratnih ogledalih tudi nekoliko manj vajej voznik ne bo imel večjih težav s preglednostjo. Velika bočna vrata zapirajo potniški prostor s tremi sedeži. Voznikov sedež je dokaj dobro nastavljen, ker je tudi za njim dovolj prostora. Precej slabše se vsaj na daljših vožnjah godi sopotnikom, ki jim je namenjena precej površno ob-

delana klop, ki jo ni moč premakniti prav nikamor. Voznikov delovni prostor je precej visok, kar je v pomoč dobremu pregledu na cesti in hkrati tudi nad kontrolnimi instrumenti, ki pa jih ni toliko, da bi bil voznik nad armaturno ploščo preveč navdušen. Pri vožnji mora voznik imeti močno desnico, kajti menjalnik je trd, po drugi strani pa zelo natančen, tako da ima 2499 kubični dieselski agregat dovolj možnosti, da

Tehnični podatki: Motor: 2499 ccm, diesel, 55 KW, vodno hlajen. Medosna razdalja: 3600 mm, dolžina: 6268 mm, širina: 2150 mm. Dovoljena skupna teža: 4200 kg, nosilnost 2300 kg, največja hitrost: 105 km/h, poraba goriva na testu 12,1 l goriva D2/100 km.

pokaže svojo prožnost. Kljub precej kultiviranemu delovanju

Lavtoline
trgovina in servis d.o.o.

Kranj: Bleiweisova št. 10, tel.: 064/216-563, 211-553

Jesenice: Cesta M. Tita 28, tel.: 064/81-989

V zalogi

motorne žage ALPINA
● MOŠKA IN ŽENSKA KOLESA ROG
● PESTRA IZBIRA REZERVNIH DELOV ZA VOZILA LADA IN ZASTAVA

izkušali prazno in brez ponjave in pod temi pogoji tovornjak doseže hitrost največ 105 kilometrov na uro. Sicer pa motorju in tudi podvozju bolj ustrezajo počasnejše vožnje, pa tudi na zavore, ki so spredaj kolotne, zadaj bobnaste z dvojno cirkulacijo, se ne gre zanašati v nedogled. Zato pa je vozilo, ki ima rajdni krog samo 5,2 metra izredno primerno za dostavo v mestnih in drugih težje dostopnih predelih.

Rival 40.8H je seveda bolj tovornjak kot pravi tovornjak, vendar za manj zahteven transport povsem zanesljiv in hvaležen partner.

● M. Gregorič, foto Matjaž Korošak

PO KONČURENČNIH CENAH ZNOVA V ZALOGI yugo 45/55, LADA SAMARA, LADA KARAVAN, gospodarska vozila IVECO
NOVO: KOMISIJSKA PRODAJA RABLJENIH VOZIL IN REZERVNIH DELOV

Torek, 7. aprila 1992

Kranjski obrtniki proti šušmarjem Potrošnik gre ponavadi k najcenejšemu

Kranj, 6. aprila - Obrtna zbornica Kranj - sekcija avtoservisne dejavnosti je prejšnji teden sklicala sestanek, na katerega so povabili tudi člana inšpekcijskih služb za Gorenjsko ter predsednike drugih sekcij; obravnavali so namreč perečo problematiko nelegalnega obrtništva.

Največkrat kršijo zakon s tem, da ne prijavijo svoje dejavnosti in torej ne plačujejo davkov, zaradi česar so njihove storitve tudi precej cenejše, v avtoservisni remontni dejavnosti, frizerstvu, gostinstvu in v zidarski stroki. Obrtniki menijo, da bi bilo treba najprej spremeniti zakonodajo s tega področja, saj bi po njihovem mnenju samo to vodilo do strožjih sankcij in s tem manjšega števila ljudi, ki delajo na črno. Želijo vplivati na poslance v republiški in občinski skupščini, jih seznanimi z omenjeno problematiko, vendar pravijo, da na njihove prošnje ni pravega odziva. Inšpektorji v praksi predajo sodišču zelo malo tistih, ki se nelegalno ukvarjajo z določeno dejavnostjo, ker je takšno delo težko dokazati, pa tudi dejanske kazni so po mnenju obrtnikov odločno prenizke (2.000 - 10.000, čeprav zakon dovoljuje celo kazni v višini 500.000 SLT). Prav tako, menijo, bi se moral odgovornosti zavedati potrošnik, ki je tudi lahko kaznovan, če za nepravilno storitev ne more pokazati potrebnega računa.

"Šušmarstva je toliko, da so na prejšnji seji obrtniki zagrozili, da bodo vrnilo obrtna dovoljenja oziroma stavkali pred skupščino, če se stanje ne bo hitro in korenito izboljšalo," je povedal Stanislav Hafner, predsednik sekcije avtoservisno remontne dejavnosti. Zato bodo na naslednjo sejo povabili vse tiste, ki so z omenjeno problematiko povezani: od inšpektorjev do davčnih služb, želijo se pogovoriti s poslanci in kranjskim županom. Omenili so tudi možnost občinskega odloka, ki bi bolj radikalno reševal omenjeno problematiko. ● M. Ahačič

Triglav o vplivih na inflacijo

Ljubljana - Ob nedavnem vladnem odloku, da bodo premije obveznega avtomobilskega zavarovanja nekaj časa zamrznjene, je generalna direktorica Zavarovalnice Triglav d.d. Ljubljana Nada Klemenčič sredi minulega tedna na tiskovni konferenci pojasnjevala stanje na tem področju in ovrgla očitke, da je Triglav med večjimi povzročitelji inflacije.

Zamrznitev je bila utemeljena s podatki, da so neupravičeno visoke cene obveznega avtomobilskega zavarovanja tudi eden od večjih povzročiteljev inflacije. Monopolne zasluge zavarovalnice pa da so prelevili v plače. V Triglavu ugotavljajo, da v vladi žal niso upoštevali podražitev motornih vozil. Tako imenovana "opazovana vozila" zastava, golf in TAM so se v omenjenem obdobju podražila za 44,7 odstotka, če pa bi pri izračunu upoštevali še Renault, Citroen in BMW, bi znašal lanski podražitveni faktor osebnih avtomobilov povprečno 5,4. Zdaj premija za avtomobilsko odgovornost zaostaja za približno 30 odstotkov. Za toliko so se namreč februarja podražili avtomobili. Podražile pa so se tudi servisne storitve in rezervni deli. Pri slednjih je tudi pravi nered. Razen tega pa zavarovalnica izgub na področju avtomobilskega zavarovanja ne sme naprtiti drugim zavarovancem. Ugotavljajo pa, da se je odnos med premijami in škodo lani podrl. Pri Triglavu so za obvezno zavarovanje lani avtomobilisti plačali 1.926.993.647 tolarjev premije, škode pa so znašale 2.693.020.727 tolarjev. Pri Območni enoti Kranj je ta razlika 50,7 milijona tolarjev.

V družbenem proizvodu je zavarovalnica zastopana komaj z dvema odstotkoma, zato ni eden večjih povzročiteljev inflacije. Plače pa predstavljajo 15 odstotkov premije, v primerjavi z Evropo pa je to komaj polovico, je bilo povedano na tiskovni konferenci. ● A. Ž.

Nov program na kranjski ekonomski šoli

Poslovna šola

Kranj, 3. marca - Na petih slovenskih srednjih šolah uvajajo nov izobraževalni program "podjetniško poslovanje", ki je izrazito poklicno, namenjeno je malim in srednjim podjetjem. Jeseni bodo z njim začeli tudi na kranjski srednji ekonomski in upravno administrativni šoli, vpisali bodo dva oddelka.

V Sloveniji je nastalo veliko malih in srednjih podjetij, nastajajo različne, zlasti zasebne poslovne šole, z novim šolskim letom pa bodo mladi lahko podjetniška znanja pridobivali v rednem izobraževanju. Na petih slovenskih srednjih šolah (Kranj, Koper, Nova Gorica, Celje, Slovenj Gradec) bodo namreč uvedli nov program "podjetniško poslovanje", ki bi mu lahko rekli kar poslovna šola. Na Gorenjskem so ga uvedli na Srednji ekonomski in upravno administrativni šoli v Kranju, ravnateljica Marija Simčič nas je nanj posebej opozorila, saj novost ni bila vključena v redni razpis, zato morda nekateri ne vedo zanjo. Vpisali bodo dva oddelka, za enega se jih je vpisalo že dovolj. Vsekakor pa to ni program, v katerega bi se učenci vpisovali, če drugod ne bi bili sprejeti.

Zastavljen je namreč izrazito poklicno, vendar na višji ravni izobraževanja, prekriva se s klasično trgovsko akademijo. Šolanje traja pet let, vendar pa ga je za razliko s trgovsko akademijo moč po treh letih prekiniti in nato nadaljevati še dve leti. Po prvi stopnji bodo učenci pridobili naziv poslovni tajnik, po petih letih pa naziv poslovni tehnik, nakar je seveda šolanje moč nadaljevati.

Program je povzet po zahodnem modelu. Že četrto leto teče v Šolskem centru Ivan Cankar v Gorici, kjer se vpisujejo tudi učenci iz Slovenije, kar je seveda najboljši napotek, da z njim začnejo tudi pri nas. Ravnateljica Simčičeva je povedala, da imajo dobro usposobljen kader, ki se bo poleti dodatno usposobil v Gorici, imajo tudi računalniško učilnico, kjer bo pouk potekal. Poudarek bo namreč na praktičnem delu, vendar pa je vsebinsko to zahteven program, saj vsebuje, denimo, dva tuja jezika. Šole bodo program prilagodile potrebam okolja, tako bo kranjska dala poudarek špediciji in carini. ● M. V.

S telefaksa STA

21 tisoč podjetij

V Sloveniji je bilo po statističnih podatkih lani registriranih 21.462 podjetij, od tega 19.393 družb z omejeno odgovornostjo, 262 delniških družb, 6 komanditnih družb in ena družba z neomejeno solidarno odgovornostjo članov. Med njimi je veliko "spečih" podjetij.

Phare za Slovenijo

Program Evropske skupnosti Phare so Sloveniji namenil 7 milijonov ekujev (približno 14 milijonov mark) nepovratnega posojila za projekte gospodarske obnove, od tega 1 milijon ekujev za majhna podjetja. Slovensko ministrstvo za malo gospodarstvo je sicer predlagalo načrt v višini 201 milijon ekujev.

Zagrebski sejem obnove

V Zagrebu bo od 21. do 25. aprila potekalo 12 mednarodnih sejmov obnove: gradbeniški, rudarski in energetski, poljedelski in prehrabeni, širokopotrošni, obrtni, pakirni, knjižni, učni, izumiteljski, avtomobilski, zdravstveni in športni.

Hrvati kupili nova letala

Hrvaška vlada je za hrvaški dinar namesto dosedanje CRD določila kratiko HRD. Hrvaški letalski družbi Croatia Airlines pa je dala jamstvo za nakup treh letal nemške letalske družbe Lufthanse.

Koliko je vreden tolar

Uradni tečaj: Na tečajni listi Banke Slovenije veljajo od 7. aprila naprej:

		nakupni	srednji	prodajni
Avstrija	100 ATS	718.5037	720.6657	722.8277
Nemčija	100 DEM	5056.3242	5071.5388	5086.7534
Italija	100 LIT	6.6971	6.7173	6.7375
Švica	100 CHF	5513.9216	5530.5131	5547.1046
ZDA	1 USD	82.1147	82.3618	82.6089
Jugoslavija	100 YUD		60.0000	
R. Hrvaška	100 CRD		70.0000	

Podjetniški tečaj: Na tečajni listi Ljubljanske banke d.d. za obračun deviznih prilivov in odlivov veljajo od 7. aprila naprej:

		nakupni	prodajni
Avstrija	100 ATS	730.3940	738.9200
Nemčija	100 DEM	5140.0000	5200.0000
Italija	100 LIT	6.8079	6.8874
Švica	100 CHF	5605.1700	5670.6000
ZDA	1 USD	83.4736	84.4480

V menjalnicah so bili v ponedeljek, 6. aprila, ob 13. uri tečaji naslednji:

	marke		šilingi	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
Gorenjska banka	52,45	54,90	7,38	7,90
Abanka	52,20	53,60	7,30	7,60
SKB	52,20	53,80	7,41	7,64
Hida, lj. tržnica	53,40	54,60	7,40	7,70
Aval Bled, Ljubljanska 8	52,50	54,00	7,40	7,70
Otok Bled, Ljubljanska 15	52,20	53,80	7,41	7,67
Slovenska hranilnica				
in posojilnica Kranj	52,50	53,70	7,40	7,60
Partner	52,20	53,80	7,41	7,64
KZ Sloga				
Jezerška 41, Kranj	52,50	53,70	7,40	7,60

100 milijonov malemu gospodarstvu

Ljubljana, 3. aprila - Za pospešitev razvoja slovenskega malega gospodarstva je bilo razdeljenih 100,7 milijona tolarjev, od tega 88 milijonov za vračljiva posojila s 6-odstotno obrestno mero, 12 milijonov za jamstva in 700 tisoč tolarjev za subvencioniranje obrestne mere. Na razpis sklada je prispelo 405 programov, vendar so lahko upoštevali le tiste, ki zajemajo razširitev proizvodnje, turizma in storitev.

Stanovanjska posojila

Ljubljana, 3. aprila - V kratkem bo objavljen prvi razpis posojil iz stanovanjskega sklada Republike Slovenije, zanje bodo lahko zaprosili tudi kupci stanovanj, ki so v preteklih letih najeli stanovanjska posojila pod neugodnimi bančnimi pogoji in jih zdaj ne morejo več odplačevati. Za poplačilo teh posojil sta predvidena 2 milijona tolarjev, merilo bo stanovanjski normativ glede na število družinskih članov, višina posojil bo odvisna od števila prošenj.

V Sloveniji je bilo doslej sklenjenih 56 tisoč pogodb o odkupu družbenih stanovanj, ni pa še natančnih podatkov, koliko jih je bilo odplačnih takoj. Sredstva v sklad pritekajo neredno, saj lastniki odprodanih stanovanj očitno ne spoštujejo zakona. V stanovanjskem skladu je trenutno 1,6 milijarde tolarjev, predvidoma jeseni bodo objavili razpis za posojila za adaptacijo in nakup stanovnj ter za gradnjo neprofitnih najemnih stanovanj.

GORENJSKI GLAS - RADIO ŽIRI

ZADETEK V PETEK

Odlično smo začeli - v petek je bil pravi kviz zadetek.

Klara Mrak iz Zminca je vedela pravilni odgovor pod A, pod B in še pod C; bila je dovolj pogumna in je odgovarjala tudi za "vse ali nič". Bilo je VSE in Klara bo danes prejela vrednostne bone v skupnem znesku 6.000 SLT.

To je najpomembnejše iz prve oddaje "Zadetek v petek", ki je bila na Radiu Žiri v petek. Naslednja bo na sporedu 17. aprila in če se želite prijaviti za sodelovanje, objavljamo prijavnico. Pravila (bržčas) že poznate: s pravilnimi odgovori na vprašanja z različnih področij si lahko priborite (tako kot Klara v petek!) kar 6.000 SLT nagrade.

PRIJAVNICA za oddajo

Prijavljam se za sodelovanje v oddaji "Zadetek v petek" na Radiu Žiri:

● priimek in ime:

● sodelovati želim neposredno v studiu - moj naslov:

● sodelovati želim preko telefona št.:

Oddaja "Zadetek v petek" je na sporedu Radia Žiri vsak drugi petek od 3. aprila 1992 dalje med 16. in 19. uro. Prijavnico pošljite na: RADIO ŽIRI, 64226 ŽIRI.

POČITNICE ZA VSAK ŽEP

Pula z okolico je že tradicionalno zelo priljubljeno letoviško območje, s številnimi možnostmi za različne športe, čistim morjem in dobrih hotelskih objekti. Z nakupom paketa si zagotovite poceni letovanje v enem izmed objektov podjetja Arenaturist.

Bivali boste v spodaj navedenih objektih:

Paviljoni Zlatne stijene, Splendid, Verudela, dependanse Medulin in FKK Kažela - na posebno željo ● Apartmaji Punta Verudela, Horizont, apartmaji hotela Belvedere in apartmaji hotela Medulin ● Hoteli Belvedere, Mutila, Medulin, Park in Splendid z dependansami, Histria, Palma in Brioni ● V katerem izmed hotelov boste letovali, vam bomo sporočili najkasneje 3 dni pred odhodom.

CENIK V DEM

		6. 6. - 18. 7.	18. 7. - 15. 8.	
1/2 TWC	POLP.	139,00	147,00	7 dni
1/2 TWC	POLP.	198,00	210,00	10 dni

CENA VKLJUČUJE:

7 oz. 10 polpenzionov, turistično pristojbino, stroške organizacije letovanja. Cene so izražene v DEM, plačljive v SLT po prodajnem menjalniškem tečaju L. B. d.d. na dan vplačila.

POPUSTI ZA OTROKE: (2 - 12 let)

- dve odrasli osebi in en otrok - otrok ima 50 % popusta
- ena odrasla oseba in en otrok - otrok ima 30 % popusta
- ena odrasla oseba in dva otroka - vsak otrok ima 30 % popusta
- dve odrasli osebi in dva otroka (dve sobi) - vsak otrok ima 20 % popusta
- odrasla oseba na dodatnem ležišču ima 20 % popusta

Prijave sprejemajo turistične agencije EMONA GLOBTOUR, KOMPAS HOLIDAYS, SLOVENIJATURIST ter pooblašene agencije.

POČITNICE ZA VSAK ŽEP

KUPON za 3 % popust
(za 1 osebo)

ARENATURIST ● KOMPAS HOLIDAYS ● SLOVENIJATURIST
● GLOBTOUR

KUPON

FREIZEIT '92

CELOVEC

S

koroškim salonom avtomobilov

počitnice in potovanja

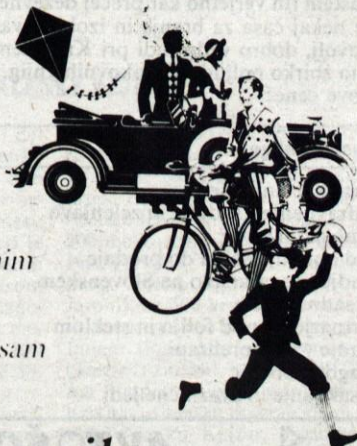
graditi in delati

uživati zdravi v prostem času

šport in igra

luna-park s plesnim venčkom

sejem „naredi si sam svoj dom“

9. do 12. aprila

„A stopnice s popustom dobite pri Gorenjskem sejmu v Kranju“

Glavni krivec je država

Izjave, kakršna je, na primer, tudi ta, da na prgišču slovenske zemlje pridelujemo trikrat predrago hrano, so kot nalašč za vzbujaње nejevolje pri potrošnikih in za zabijanje "kli- na" med delavstvo in kmetstvo. Potrošnik se ob tem ne pogloblja v to, zakaj je hrana draga, ampak ob slabem poznavanju razmer največkrat zaključuje, da mora plačevati slabosti in za- blode slovenskega kmetijstva, slabo in nestrokovno delo na kmetih, premajhno storilnost - in še veliko drugega, kar jim v normalnih družbah in gospodarstvih ne bi bilo treba. Da je hrana pri nas glede na kupno moč prebivalstva predraga in da so tudi v kmetijstvu (podobno kot tudi v predelovalni indu- striji in trgovini) še precejšnje rezerve, je jasno kot beli dan in o tem tudi nima smisla izgubljati besed. Problem je v tem, da izjave o tem, kako bi se dalo na prgišču slovenske zemlje pri- delovati trikrat cenejšo hrano, hote ali ne hote kritično ost v celoti uperijo proti kmetom in zvalijo krivdo le na njihova ra- mena. Kmetje sicer delček krivde priznavajo že s tem, ko ugo- tavljajo, da bi se na istih površinah dalo z manj stroški pride- lati več hrane, vendar je glavni problem v posestni sestavi kmetijstva, na katero pa slovenski kmet v preteklosti ni imel nobenega vpliva. Če nekoliko poenostavimo, lahko rečemo, da je glavni krivec za predrago hrano (socialistična) država, ki je iz predvojne, za evropske razmere normalne slovenske pose- stne sestave naredila nenormalno. Ker se je država bala, da kmet ne bi bil bogat in vpliven, si je izmislila tisoč in en način, kako bi ga razlastila in ga gospodarsko oslabil. To ji je tudi uspelo: iz kmetij je s povojnimi revolucionarnimi ukrepi ter kasnejšimi procesi drobljenja kmetij in zemljišč ustvarila "vri- tičke", ki s povprečno nekaj več kot tremi hektarji obdelovalne zemlje oz. s skupno petimi hektarji zemljišč ne morejo konku- rirati večjim zahodnoevropskim kmetijam, na katerih lahko ob višjih hektarskih pridelkih, večji produktivnosti, boljši izra- bi traktorjev in drugih strojev pridelujejo tudi cenejšo hrano. In ker slovenskih kmetij po posestni sestavi ni mogoče primerja- ti z zahodnoevropskimi niti ne z našimi družbenimi posestvi, so tudi vse primerjave bolj ali manj relativne oz. na majavih nogah. ● C. Zaplotnik

Iz radovljiškega parlamenta Kozorog dobil "mlade"

Radovljica, 3. aprila - Zbori radovljiške občinske skupščine so na zadnjem zasedanju pooblastili izvršni svet, da pri republiški vladi začne postopek za pridobitev tistega dela lovišča v občini (na območju krajevne skupnosti Begunje), s katerim zdaj upra- vlja Podjetje za gojitev divjadi Kozorog Kamnik. Pobudo za odvzem lovišča je dala kranjska občina, z njo soglašajo tudi v radovljiški, razlog za odvzem pa naj bi bil v tem, da se je nekdanji zavod preoblikoval v delniško družbo, ki kot podjetje nima več širšega pomena za ohranitev in gojitev divjadi.

Ko so radovljiški odborniki razpravljali o tem, da bi začeli postopek za odvzem dela lovišča kamniškemu Kozorogu, je Kozorog hitro dobil "mlade". Odbornik krajevne skupnosti Gorje je najprej predlagal, da bi štiri tisoč hektarjev lovišča odvzeli tudi Triglavskemu narodnemu parku in ga dali Gor- jancem; Jože Cvetek iz Bohinja, sicer tudi občinski minister za turizem, pa je dal pobudo, da bi bilo treba Bohinjcem vrniti vodo in jim omogočiti, da ustanovijo svojo ribiško družino. Ker je bilo na zasedanju "nevarno", da Kozorog dobi še nekaj mladih, so nazadnje sklenili, da bo izvršni svet proučil tovr- stno problematiko, še posebej omenjena predloga, in da bo o tem poročal skupščini na naslednji seji. ● C. Z.

MEŠETAR

Na slovenskih tržnicah je za kilogram solate treba odšteti 130 do 160 tolarjev. Cena je "zanimiva" že zato, da bomo lahko primerjali cene zgodnje in pozne solate in ugotavljali, koliko bo cena padla do poletja. Jabolka so - tako, kot je za spomladi že v navadi - dokaj draga, na slovenskih tržnicah jih prodajajo od 70 do 80 tolarjev za kilogram, kar pomeni, da bodo tisti, ki jim jih je uspelo dobro uskladiščiti in ohraniti sveže do danes, dobro zaslužili. Orehova jedra so na tržnicah po 600 do 700 tolarjev za kilogram (v nekaterih trgovinah je treba odšteti tudi 1000 tolarjev), jajca so od 10 do 14 tolarjev, česen od 250 do 400 tolarjev, fižol po 100 tolarjev, zelje od 50 do 70 tolarjev...

Kot kaže "cenovni barometer" s slovenskih prašičjih seji- mišč, je mogoče pujske plačati le z dvakratno težo odraslega prašiča: cene pujskov, težkih 30 do 40 kilogramov, so 300 do 350 tolarjev za kilogram, cene (odraslih) prašičev za zakol pa so od 130 do 170 tolarjev za kilogram. Če kdo torej še ni naba- vil pujskov za novo klavno sezono, se mu bo verjetno bolj kot pujske splačalo kupiti prašiče, težje od 50 kilogramov.

Čeprav je zime uradno in tudi sicer že konec, pa bo v mu- hastem (in verjetno kar precej deževnem) aprilu tudi na kmetih še nekaj časa za branje in izobraževanje. Da znanja ni nikoli dovolj, dobro vedo tudi pri Kmečkem glasu, kjer imajo obse-žno zbirko poljudno strokovnih knjig. Poglejmo, kakšne so nji- hove cene!

naslov knjige	cena (v SLT)
Vrtno zelenjadarstvo	777
Zdravljenje s sadjem in zelenjavo	1.281
Naš sadni izbor	1.118
Od obiranja sadja do prodaje	777
Sadje in sadjarstvo na Slovenskem	798
V sadnem vrtu	1.293
Vrtnarjenje pod folijo in steklom	1.239
Sadje v naši prehrani	525
Vzgoja lončnic	777
Vsakdanje in praznične jedi	1.071

AVTOŠOLA Begunjska 10, Kranj
TEČAJ - VSAK PONEDELJEK
216-245

Kmetijsko gozdarski sejem v Kranju

Velika ponudba strojev, razstava živine in predstavitev šol

V soboto bo velika živinorejska razstava govedi črno bele pasme.

Kranj, 3. aprila - V petek, 10. aprila, se bo v Kranju začel 31. spomla- danski sejem kmetijstva in gozdarstva, na katerem bo 673 domačih in 35 tujih razstavilcev sodelovalo s ponudbo kmetijske in gozdarske me- hanizacije, nadomestnih delov, orodja za delo na vrtu in v sadovnjaku, blaga za široko porabo in z obrtniški izdelki. Sejem bo trajal do 17. aprila.

Sejem bo v petek ob 10. uri odprl član republiškega predse- dstva in predsednik Slovenske ljudske stranke Ivan Oman, ki bo tudi vodil pogovor o kmetij- stvu, gozdarstvu in novi zakono- daji. V soboto bo na sejmu dan lovcev, ta dan pa bo na zuna- njem razstaviščnem prostoru tu- di prva državna razstava goved črno bele pasme, ki jo pripravlja- ta društvo rejcev črno bele pasme in slovenska govedorejska slu- žba. Po ocenjevanju bodo lastni- ki najboljših živali prejeli diplo- me. V okviru dneva gozdarjev, ki bo v ponedeljek, bo več predavanj o gozdnem združništvu (pred- stavitvi bodo avstrijske izkušnje), o prodaji lesa v tržnih razmerah, o gospodarnosti gozdnih del na kmetiji, o možnosti nakupa goz- darske opreme in o izobraževa- nju gozdnih posestnikov za delo

v gozdu. V ponedeljek bo tudi dan Merkurja s predstavitvijo kosilnice z nitko Adlus, motorne žage Tomos, vrtnega orodja in vi- sokotlačnega vodnega čistilca. Gorenjska kmetijska svetovalna služba bo v ponedeljek prevzela od kmetov in vrtničarjev določeno število vzorcev zemlje, jih brezplačno analizirala in izdala gnojilne nasvete. Na razstavnem prostoru Kmetijskega zavoda Ljubljana bo mogoče zvedeti in videti marsikaj koristnega o pri- delovanju krme na travnatem svetu. Kaj se bo na sejmu dogaja- lo v torek? Kmetijska svetovalna služba bo pripravila predavanje o gospodarni in okolju primerni rabi gnojil. Lovska zveza Slove- nije pa bo novinarjem (in javno- sti) predstavila Veliko kuharsko knjigo o divjačini. V sredo bo po- svetovanje pridelovalcev, kmetij-

skih svetovalcev in strokovnja- kov o pridelovanju semenskega krompirja v Sloveniji (sodelovala bosta priznana strokovnjaka dr. Miloš Kus in Tadej Sluga), ta dan pa bo govora tudi o pridelovanju poljščin. V četrtek bo posveto- vanje o glavnih opravilih pri obno- vi in negi gozda, na razstavnem prostoru Kmetijskega zavoda Ljubljana pa bo glavna tema pri- reja mleka in mesa. V petek, zad- nji sejemski dan, bodo na sejmu predstavili še rejška društva in selekcijsko delo na Gorenjskem. Med sejmom se bodo na sej- mu predstavile štiri kmetijske šo-

le: strokovna kmetijska gospo- dinjska šola iz St. Ruperta pri Ve- likovcu, kmetijsko živilska šola iz Sentjurja pri Celju, kranjska mlekarica in kmetijska šola in srednja agroživilska šola Ljublja- na. Zvrstilo se bo tudi več raz- stav: lovška razstava o gospodar- jenju z jelenjadjo, slikarska raz- stava Jurija Mikuletiča o vtisih z lovišča, razstava o splošnih funk- cijah gozda, živinorejska razsta- va, razstava semenskega krom- pirja, razstave o hrani v Sencur- ju, o pragozdovih kot naši dediš- čini in o sirarstvu v Bohinju. ● C. Zaplotnik

Zadružna turistična agencija Vas je pripravila nov počitniški katalog

Novost so izletniške kmetije

Ljubljana, 2. aprila - "Po lanskem zelo nenormalni turistični sezoni, raču- namo letos na kolikor toliko normalno sezono. S programom aktivnih počitnic bi bili radi zanimivi zlasti za družine z otroki, predvsem za me- stne družine, pa tudi za upokojene in vse, ki bi si radi oddahnili od me- petega vsakdanjika," je ob predstavitvi najnovejšega kataloga Počitnice na kmetiji poudarila direktorica Zadružne turistične agencije Vas Mo- ja Krašovec.

V katalogu je predstavljenih tudi sedemindvajset turističnih kmetij z Gorenjskega, od Zgornjesavske doline, do škofjeloškega hribovja, Bleda, Tržiča in Jezerskega. Devet gorenjskih kmetij pa je tudi v katalogu izletniških kmetij.

Letošnji katalog počitnice na kmetiji je izšel kar v šestih jezi- kih, novost je katalog v nizozemskem jeziku. V njem je predstavljeno sedemdeset slovenskih turističnih kmetij od skupno sto triindvaj- setih. "Vzrok, da se del kmetij ni odločilo za sodelovanje v katalogu, je, da imajo nekatere svoja vrata za goste odprta le dva meseca na le- to, da ponekod gospodinjje niso ravno pri zdravju in letos ne računajo na množico obiskovalcev, pa tudi, da je bilo treba za predstavitev v katalogu odšteti sedem tisoč tolarjev, oz. 3-odstotna provizija (odvis- no od števila postelj na kmetiji). Novost v letošnjem katalogu je tudi predstavitev izletniških kmetij, ki jih je v Sloveniji devetinosemde- set, v katalogu pa je predstavljenih šestinsedemdeset. Za takšno pre- stavitev so kmetije morale plačati tisoč petsto tolarjev, kar mislim, da je dosegljivo za vsakega," je tudi povedala Mojca Krašovec.

Prikupen barvni katalog pa ne bo zanimiv le za tiste, ki se bodo odločili za počitnikovanje na slovenskih kmetijah, temveč tudi za vodilce izletov, ki mnogokrat ne vedo, kam peljati izletnike na pri- stno domačo kapljico in hrano.

Poleg kataloga Počitnice na vasi sta zadružna turistična agenci- ja Vas in Center za turistično propagando pri Gospodarski zbornici Slovenije predstavila posebne programe aktivnih počitnic, med kate- rimi gre omeniti zlasti oddih na ranču Kaja in Grom na Zaplani, kjer bo najbolj zanimivo za ljubitelje konj, za vse, ki želijo doživeti kaj posebnega, pa ponujajo atraktivni trekking v dolini Petra Klepača v Oslinici in okolici. V agenciji Vas so pripravili zanimive velikončne in prvomajske programe ter izlete in strokovna potovanja. Cene za domače in tuje goste so enake, vendar pa so pripravili različne popu- ste za otroke in družine, pa tudi možnost namenskega varčevanja za počitnice pri Slovenski zadružni kmetijski banki. ● V. Stanovnik

Gorenjsko tekmovanje Mladi in kmetijstvo

Najboljši dijaki kranjske kmetijske šole

Naklo, 4. aprila - Kmetijski zavod Ljubljana - oddelek za kmetijsko svetovanje Kranj je v sodelovanju s Slovensko ljudsko stranko in Zvezo slovenske kmečke mladine ter s pomočjo pokrovitelja, Zava- rovalne družbe Adriatic, pripravil v soboto v Domu kulture v Na- klem gorenjsko tekmovanje Mladi in kmetijstvo. Sodelovalo je osem ekip, zmagala pa je druga ekipa Srednje mlekarke in kmetij- ske šole Kranj, ki bo 11. aprila zastopala Gorenjsko na republi- škem tekmovanju v Sentjurju pri Celju.

Tričlanske ekipe so po pozdravnem nagovoru Marjana Po- dobnika, podpredsednika Slovenske ljudske stranke, in Mateja Herleca, direktorja Zavarovalne družbe Adriatic, in ob navzočno- sti kranjskega župana Vitomirja Grosa in republiškega poslanca Ivana Štularja, odgovarjale na vprašanja o podjetnem tekmo- vanju, o kmetijstvu in vremenu, združništvu, vrtnarstvu in prehrani prašičev. Vprašanja so bila težka, še težji odgovori, tako kot v vsakdanjem življenju pa so odločale malenkosti. Prvo mesto je osvojila druga ekipa Srednje mlekarke in kmetijske šole Kranj, za katero so tekmovali Darinka Žarn, Tina Brglez in Marija Hro- vat. Ekipa je za prvo mesto prejela več nagrad: tri vrednostne bo- ne Zavarovalne družbe Adriatic v skupnem znesku 9.000 tolar- jev, hrbtno ročno kosilnico Jonsereds, ki jo je prispeval Janez Šumi iz Struževega oz. njegovo zasebno podjetje Korotan, tri ste- clenice vina iz trgovine Trenča in dva kosa bohinjskega sira. Druga je bila druga ekipa kranjske kmetijske in mlekarke šole "v postavi" Simon Basaj, Franci Koncilja in Uroš Slak, tretja pa ekipa Nakla (Franc Mali, Marija Kokalj in Monika Krizaj), ki je bila po drugem kolu še na zadnjem mestu, vendar se je kot edina ekipa, ki je pravilno odgovorila na vsa vprašanja o prašičereji, močno "zavihtela" proti vrhu. Četrta je bila ekipa Sloge (Aleš Si- frer, Tone Šenk in Minka Jerič), peta Radovljica, šesta Tržič, sed- me Cerklje, osma pa Škofja Loka. Vse ekipe, od prve do zadnje, so dobile denarne in praktične nagrade.

Prireditelj so popestrili s kulturnim programom, v katerem so sodelovali dramski krožek iz krajevne skupnosti Naklo pod vodstvom Miha Štefeta, citrarki Mojca Peric in Metka Sodnik ter bratje Smrtnik z Jezerskega. ● C. Zaplotnik

Nov učni program

Na isti šoli izobraževanje za kmeta in gozdarja

Stroške bivanja v internatu gozdarskega šolskega centra v Postojni bo plačala država.

Kranj, 3. aprila - Doslej sta bila kmetijstvo in gozdarstvo na srednjih šolah ločena: kmetijstvo so poučevali samo na kmetijskih šolah, goz- darstvo pa le na edini gozdarski šoli v Postojni. Z novim šolskim letom šola v Postojni uvaja nov učni program - triletno izobraževanje za po- klic kmeta in gozdarja.

Ker se številne kmetije v Sloveniji ukvarjajo s kmetijstvom in gozdarstvom, nekatere pa tudi s kmečkim turizmom, obrtjo in drugi- mi dopolnilnimi dejavnostmi, potrebujejo gospodarje, ki bodo znali strokovno skrbeti za gozd, živino in za gospodarjenje na kmetiji. V evropskih državah, kot so Avstrija, Nemčija, Švica, Nizozemska in druge, že vrsto let poznajo srednje šole, ki izobražujejo bodoče gos- podarje za opravljanje na tistem območju glavnih kmetijskih dejavno- sti. Med take šole sodijo tudi kmetijsko gozdarske šole.

Ker se Slovenija zgleduje po (zahodni) Evropi, bodo mladi pri- nas že v prihodnjem šolskem letu dobili možnost, da se na isti šoli izobražujejo za kmetijsko in gozdarsko delo. Gozdarski šolski center Postojna bo na pobudo republiškega ministrstva za kmetijstvo, goz- darstvo in prehrano uvedel nov šolski program oz. izobraževanje za poklic kmet - gozdar. Šolanje bo triletno in enakovredno drugim to- vrstnim srednjim šolam. Učenci, ki se bodo odločili za ta poklic, bo- do pridobili osnovna znanja o gojenju in varstvu gozdov ter o prido- bivanju gozdnih sortimentov, o reji živine, travništvu, obdelavi tal in mlekarstvu ter o kmetijskih in gozdarski mehanizaciji. Veliko bo praktičnih znanj: delo z motorno žago, nega, obnova in varstvo goz- dov, obdelava tal in pridelava krme, reja govedi, konj in drobnice, var- na uporaba traktorja v gozu. Med izbirnimi predmeti je treba omeni- ti tuji jezik, osnove ekonomike in lesarstvo, med šolanjem pa bo mogoče opraviti tudi vozniški izpit za traktor. Šola je za pouk gozdar- stva primerno opremljena (s traktorji, motornimi žagami in drugim orodjem), ima pa tudi delavnico in učni poligon, za pouk travništva in živinoreje so v bližini Postojne sodobne kmetije in farme, pri pou- ku mlekarstva pa bo pomagala Srednja mlekarica in kmetijska šola Kranj.

Ker se v ministrstvu dobro zavedajo, da Slovenija potrebuje do- bre kmečke gospodarje in trdne kmetije in da šolanje ter bivanje v internatu ob šoli ni poceni, bo stroške bivanja pokrila država. ● C. Zaplotnik

Upravni odbor tržiške kmečke zveze

Predlog: petsto mark za združni delež

V proračunu je premalo denarja za kmetijstvo.

Tržič, 3. aprila - Upravni odbor tržiške podružnice Slovenske ljudske stranke je na zadnji seji obravnaval program sofinanciranja kmetijstva v občini. Ocenil je, da je v proračunu premalo denarja za kmetijstvo. Lani je bilo 610 tisoč tolarjev, letos pa so mu ga namenili 810 tisoč. Čeprav je upravni odbor sklenil, da morata predstavnik kmečke zveze v tržiškem parlamentu glasovati proti sprejetju proračuna, pa sta, po- tem ko sta na seji slišala, da so v občini še bolj pomembne naloge in po- trebne naložbe, glasovala "za".

Ko so člani upravnega odbora razpravljali o že sprejetem zakonu o zadrugah in o tem, kako prilagoditi novemu zakonu organizira- nje sedanje zadrge, so zavzeli stališče, da se bo v novo zadrugo laho- ko včlanil vsak, ki se ukvarja s kmetijsko ali gozdarsko dejavnostjo, ima stalno prebivališče v tržiški občini ali ima v občini samo kmetij- ska zemljišča. Na seji so imenovali tudi odbor za reorganiziranje za- druge (Anton Pušavec, Janko Škrjanc, Miro Bajd in Jože Meglič - Klemenškov) in ga zadolžili, da se sestane s sedanjim direktorjem tr- žiške zadrge Francem Sajovicem. Odbor se je z direktorjem že se- stal, na sestanku pa so pregledali novi pravilnik, po katerem naj bi se organizirala zadruga, in sestavili seznam sedanjih članov zadrge, ki naj bi jih povabili na zbor zadrugnikov. Zbor bo predvidoma v soboto, 18. aprila, popoldne. Odbor predlaga, da bi bil združni delež 500 mark oz. ustrežna protitolarska vrednost in da naj bi ga člani plačali v dveh obrokih - polovico ob vpisu v zadrugo, drugi del pa v enem le- tu. ● C. Z.

KRANJ
Koroška 16
tel.: 212-249

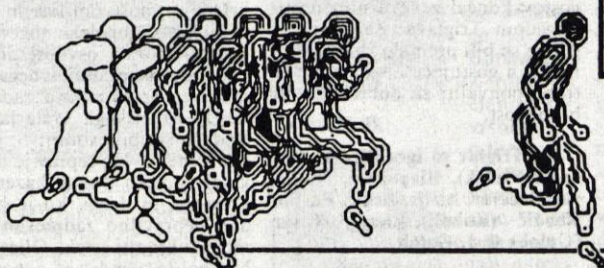
Odperto:
od 9. do 19. ure
sobota
od 8. do 13. ure

UREJA: VILMA STANOVNIK

GLASOVA STOTINKA

ŽELEZNIKI
TEL. 064/67-090

**Prijetno branje
Vam želi**

ČEVLJARSKO PODJETJE

NA TRATI PRI ŠKOFJI LOKI JE BILO DRŽAVNO STRELSKO PRVENSTVO ZA DEKLICE IN DEČKE TER SLOVENSKO PRVENSTVO ZA "ZLATO PUŠČICO"

ZLATA PUŠČICA JURETU FRELIHU

Streliška družina "Brata Kavčič" je ob praznovanju 40-letnice pripravila dve slovenski prvenstvi - Uspeh gorenjskih strelcev - Nov slovenski rekord v kategoriji dečki ekipno.

Trata pri Škofji Loki, 4. in 5. aprila - Minulo soboto in nedeljo je bila osnovna šola gostila najboljše slovenske strelce in strelke, ki so tekmovali s serijsko zračno puško. Tekmovanje je ob štiridesetletnici pripravila domača strelska družina "Brata Kavčič". V soboto so tekmovali dečki in deklice, v nedeljo pa je bilo tekmovanje za "Zlato puščico". To je osvojil Jure Frelih iz Kranja, ki je pred kratkim postal tudi gorenjski strelski prvak.

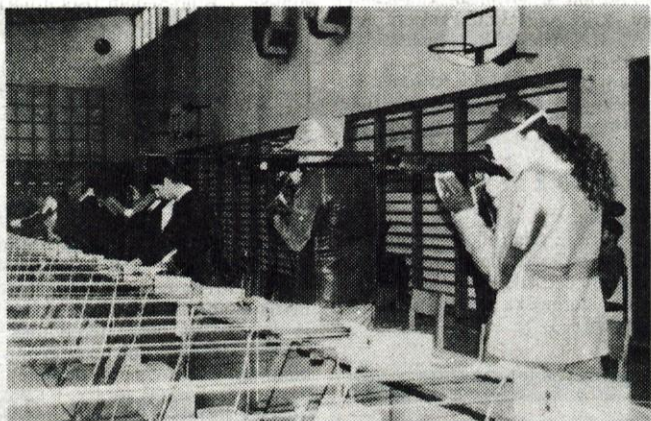
"Zadnje večje strelsko tekmovalstvo je bilo v Škofji Loki ob praznovanju tisočletnice pred devetnajstimi leti, od takrat pa so bila pri nas le manjša tekmovalstva. Zato smo se odločili, da ob 40-letnici naše strelske družine ponovno pripravimo tekmovalstvo, ki so se udeležili strelci in strelke iz vse Slovenije. Tekmovali so dečki in deklice, ki so se udeležili tekmovalcev in tekmovalk, okrog devadeset strelcev pa sodeluje na

današnjem tekmovalstvu za "Zlato puščico". Udeležba je kar lepa, čeprav niso prišli vsi povabljeni. Na škofojloški športni zvezi za naš šport ni pravega razumevanja, v hali Poden, kjer smo imeli vsa leta strelišče, so nam ga lani novembra vzeli. Tako treniramo največ v zaklonišču Osnovne šole Peter Kavčič in se pač znajde-

mo kot danes, ko je tekmovalstvo v traški osnovni šoli. Naš šport je med najbolj množičnimi, saj v Sloveniji okrog 40 tisoč strelcev, vendar pa ni tako popularen prav zaradi dejstva, da pri strelstvu ni veliko gledalcev. Zato je tudi težko dobiti sponzorje in pokrovitelje tekmovalni," razmišlja Samuel Cerovski predsednik SD "Brata Kavčič" in vodja tekmovalstva. Rezultati tekmovalstva s serijsko zračno puško dečkov in deklic iz slovenskih osnovnih šol: - deklice ekipno - 1. OŠ "Marija Vera" Duplica (514 krogov od 600 mogočih), 2. OŠ "Cvetko Golar" Trata

(507 krogov), 3. OŠ KDK Ljubljana (496 krogov)... 7. OŠ A.T. Linhart iz Radovljice (480 krogov) - deklice posamezno - 1. Irena Kužnik OŠ "Danile Kumar" (186 krogov od 200 mogočih)... 5. Sladjana Sorak OŠ A.T. Linhart, Radovljica (179 krogov), 8. Neva Nahtigal OŠ Stane Zagar, Kranj (175 krogov), 12. Mateja Cuder (173 krogov), 13. Nataša Petkovič (171 krogov), obe OŠ Cvetko Golar Trata... dečki ekipno - 1. OŠ "Dane Šumenjak" (544 krogov od 600 možnih) nov slovenski rekord! - dečki posamezno - 1. Sebastijan Vajda OŠ "Dane Šumenjak" (182 krogov od 200 možnih)... 9. Igor Mohorič OŠ "Prešernove brigade", Železniki (176 krogov), 26. Uroš Leban OŠ "Peter Kavčič", Škofja Loka (168 krogov).

Na slovenskem prvenstvu za "Zlato puščico" je zmagal Jure Frelih, član SD Kranj, s 572 krogi od 600 mogočih. Drugi je bil z enakim številom krogov, vendar slabšo zadnjo serijo, Robi Markonja, SD Pomurka, tretji pa je bil s 571 krogi Matjaž Suligoj, SD Postojna. Lep uspeh je dosegel tudi Andrej Kne, SD Kranj z osmim mestom in 566 krogi, odlično pa se je izkazala tudi mlada radovljiška strelka Alenka Kavar, ki je bila v absolutni konkurenci s 551 krogi šestintrideseta. ● V. Stanovnik

Na tekmovalstvu za "Zlato puščico" se je izkazala mlada radovljiška strelka Alenka Kavar.

Samuel Cerovski

Najuspešnejše leto radovljiških plavalcev

DEKLETA SO VRH SLOVENSKEGA PLAVANJA

Radovljiški plavalci so lani na državnih prvenstvih samo v 50 - metrskih bazenih osvojili 55 kolajn, Alenka Kejžar in Polona Rob sta postavili tri absolutne slovenske rekorde, klub pa ima 5 kategoriziranih plavalk. Plavalci so s klubskim denarjem obnovili bazen v hotelu Grajski dvor in si tako zboljšali skoraj nemogoče pogoje za trening.

Radovljica, 3. aprila - Plavalci, njihovi starši in klubski funkcionarji so na petkovem obnem zboru Plavalnega kluba Radovljica napolnili veliko predavalnico Sindikalnega izobraževalnega centra v Radovljici. Z veseljem je bilo pogledati toliko mladih plavalcev, za katere je klubsko vodstvo po zboru priredilo srečelov in jih pogostilo.

Posebne nagrade so dobili najuspešnejši plavalci v lanskem sezoni: Polona Rob, ki je bila tokrat za držana, saj je z najboljšimi slovenskimi plavalci na pripravah v Pireneji, Polona pa je tudi kandidatka za nastop na olimpijskih igrah v Barceloni, Alenka Kejžar, ki je razen absolutnih rekordov, postavila še 12 mladinskih kadetskih in pionirskih rekordov (letos bi šla Alenka na evropsko mladinsko prvenstvo, pa je še premlada, saj je stara 13 let), Nataša Kejžar, ki se postavlja z mladinskim rekordom Slovenije, Jana Demšar, Martina Mašič in Tomaž Justin. Spominjaki darili pa sta prejela Zdenka Murn in Miha Potočnik, ki sta ne-

hala tekmovali, prav tako kot Saša Robič. Vrzeli ne bo tako enostavno zapolniti, saj sta bila Robičeva in Potočnik kategorizirana plavalca in bi imel klub z njima letos kar 7 kategoriziranih tekmovalcev. Plavalnemu klubu, plavalcem in strokovnemu kadru pod vodstvom Cirila Globočnika je pohvalo izrekel tudi predsednik Športne zveze Radovljica Aleks Čebulj.

OPredsednik kluba Jože Rebec ocenjuje lansko sezono kot eno najuspešnejših v obstoju kluba, ki bo prihodnje leto star 60 let in

za to priložnost načrtujejo resakovosten mednarodni plavalni miting. Klubsko delo je bilo finančno pokrito, čeprav bo tu treba najti tudi nove prijeme, lani pa so plavalci iz denarja za redno dejavnost sfinancirali popravilo bazena v hotelu Grajski dvor, da so si vsaj malo zboljšali pogoje treninga, saj sicer vadijo v majhnem bazenu hotela Park na Bledu, v Železnikih in občasno v Kranju. Rezultati upravičujejo vloženi denar, poklicni trener Ciril Globočnik uspešno usklajuje delo amaterskih trenerjev, letos

pa bo v plavalne šole vključena večina učencev 1. in 2. razreda osnovnih šol, pa tudi vrteč. Lani je bilo tako vključenih v šolo 355 otrok, letos jih bo več (šole je vodil Jure Košak), tečaj za vaditelje plavanja pa je opravilo 12 nekdanjih plavalcev in plavalk. Letos merijo radovljiški plavalci po besedah trenerja Cirila Globočnika še višje, veliko si obetajo od novega bazena v Kranju, predvsem pa morajo obdržati stik z evropsko kvaliteto. Predsednik finančne komisije Marko Bezjak programira v klubskem proračunu nad 2 milijona tolarjev, na zboru pa je pozval člane, naj plačajo članarino, ki znaša za odrasle 300, za aktivne plavalce, dijake in študente pa 100 tolarjev. Tekmovalna komisija, ki ima sedaj 30 članov in je kos manjšim tekmovalcem, se bo morala razširiti in usposobiti tudi za zahtevnejša tekmovalja, meni njen predsednik Janez Sekovanič. klubsko vodstvo pa je pozvalo člane k pomoči pri pripravi domačega bazena pred letno sezono. ● J. Košnjek, slike P. Kozjek

Nataša Kejžar

Alenka Kejžar

Martina Mašič

MEDNARODNI PLANINSKI POSVET

Radovljica, 4. aprila - Tukaj poteka danes redno zasedanje Mladinske komisije Mednarodne zveze alpinističnih združenj (UIAA), ki ga je tokrat organizirala Planinska zveza Slovenije. Včeraj zvečer so za goste iz šestih evropskih držav pripravili sprejem v radovljiškem penzionu Manca, kjer je udeležencem zaželel dobrodoščilo radovljiški župan Vladimir Černe. Pozdravil jih je tudi predsednik PZS Andrej Brvar, ki se je zahvalil predvsem za podporo pri včlanitvi naše planinske organizacije na generalni skupščini UIAA oktobra lani.

Podpredsednik Mladinske komisije UIAA dr. Tomaž Vrhovec je posebej za Gorenjski glas povedal, da tokratno zasedanje namenja predvsem sestavi programa skupnih akcij v letu 1993, obenem pa bodo pripravili smernice za ekološko vzgojo planinskega članstva in razpravljali o pravem odnosu udeležencev odprav do obiskovanih dežel. Mladinska komisija UIAA je mednarodno strokovno telo Zveze alpinističnih združenj. V njej sodelujejo predstavniki švicarskega alpskega kluba, Nemške planinske zveze, Italijanskega alpskega kluba, Francoske federacije za gornštvo, Južnotirolske planinske zveze, Avstrijskega združenja planinskih zvez, Avstrijske planinske zveze, Grške smučarsko-planinske zveze, Španske planinske zveze, Indijske gornjske federacije in Planinske zveze Slovenije. Komisija se ukvarja v glavnem z vprašanji izobraževanja članstva. V ta namen pripravlja smernice za enotne vsebine teoretičnega izpopolnjevanja in več skupnih akcij za različne starostne kategorije. Zanimivo je, da so po našem vzoru povzeli oblike planinskega izobraževanja za ciberno celo Francozi, naš letošnji prispevek pa bo organizacija mednarodnega tabora za starejše osnovnošolce v Bavšici med poletnimi počitnicami. ● S. Saje

V Škofji Loki velika košarkarska prireditev

FINALE SLOVENSKEGA POKALA

Škofja Loka, 7. aprila - Danes in jutri bo v škofojloški dvorani Poden finalni turnir slovenskega pokala za košarkarje. Na njem se bodo pomerile ekipe Smelta Olimpije, Postojne, Maribor '87 in Tinex Medvode. Medvoški košarkarski klub Tinex se je očitno dobro pripravil na turnir in dobil tudi pokrovitelje. Glavna pokroviteljica sta kranjski Tinex in ljubljanski Norik, poleg njiju pa je še vrsta drugih večjih in manjših podjetij in obrtnikov. ● (vs)

KNJIGA O SLOVENSKEM ALPINIZMU

Ljubljana, 6. aprila - V počastitev bližajoče se stoletnice Slovenskega planinskega društva je pri založbi Mladinska knjiga izšla knjiga Na vrhovih sveta. Snov je tematsko urejena po celinah sveta, ki so jih obiskovali naši alpinisti. Gre tudi za kronološki pregled dogajanj, ki zajema tako slovensko alpinistično zgodovino kot naše najnovejše odprave v visoka gorstva. ● S. Saje

NOVOSTI V KONJENIŠKI ZVEZI

Kranj, 7. aprila - Minulo soboto je bila v Ljubljani skupščina konjeniške zveze Slovenije, na kateri so največ pozornosti namenili reorganizaciji in prenovi zveze. Skupščina bo po novem imela dva zbora, zbor za kasače in galoperje ter zbor za turnirski šport. Predsednik prvega je Lojze Gorjanc, drugega pa dr. Miha Vengušt. Pomembna vest je tudi, da je Slovenska konjeniška zveza 25. marca postala članica Mednarodne konjeniške zveze. Na obnem zboru so razglasili tudi lani najuspešnejše tekmovalce. Pokale so prejeli: Marko Slavič za kasaštvo, Alojz Lah za dresurno jahanje, Jernej Lipnik za preskakovanje zaprek in Blaž Kalan za najuspešnejšega mladince v dresurnem jahanju.

Jutri bo v Ljubljani tiskovna konferenca, na kateri bodo podrobneje obravnavali problematiko rejskega in športno turističnega centra Lipica in rejskega centra Brdo. ● (vs)

Plavalni pokal Slovenije

REKORDNO PLAVANJE ALENKE KEJŽAR

Ljubljana, 4. aprila - Sklepni del pokalnega tekmovalstva Slovenije za posameznike v plavanju, bilo je v soboto v Ljubljani, je prinesel Gorenjem nekaj prvih mest. Tanja Blatnik (Triglav Kranj) je zmagala na 200 kralv s časom 2.08.98 in na 400 kralv s časom 4.29.68, Alenka Kejžar (Radovljica) pa je zmagala na 200 mešano s časom 2.21.97 in na 100 metrov prsno s časom 1.13.38, kar sta obenem tudi nova slovenska absolutna rekorda v teh disciplinah. Med moškimi za Gorenjce zmage ni bilo, zato pa je bil Stojan Jocič (Triglav Kranj) dvakrat tretji (200 kralv in 200 mešano), Marko Milenkovič (Triglav) je bil tretji na 200 hrbtino in drugi na 400 kralv, Kranjčan Simon Mladenovič pa je bil tretji na 200 delfin. Med dekleti je med boljši-

mi uvrstitvami treba omeniti tretjo mesto Nataše Kejžar (Radovljica) na 200 kralv in 100 prsno, drugo in tretje mesto Kranjčank Alenke Jereb in Tanje Bogataj na 200 mešano, drugo mesto Alenke Pirc (Triglav) na 200 hrbtino in drugo mesto Kranjčanke Maše Jamnik na 400 kralv. V končnem vrstnem redu je med fanti v mešanem slogu Marko Milenkovič (Triglav) zmagal, prva je tudi Tanja Blatnik (Triglav) v sprintu in hrbtnem slogu, v prsnem slogu je prva Alenka Kejžar, v dolgem kralvu pa Maša Jamnik (Triglav). Marko Milenkovič (Triglav) in Alenka Kejžar (Radovljica) pa odhajata v četrtek skupaj z radovljiškim trenerjem Cirilom Globočnikom s slovensko reprezentanco na veliki mednarodni miting v Trento v Italiji. ● R. Mladenovič

NOGOMET

Druga slovenska nogometna liga - zahod V DERBIJU ZMAGA TRIGLAVA

Kranj, 5. aprila - V nedeljo so nogometaši Triglava v klasičnem derbiju tretjega kola območne nogometne lige - zahod in mogoče tudi prvenstva premagali nogometaše Tabor Jadrana iz Sežane z 2 : 1.

Vzdušje pred tekmo je bilo zaradi renomeja nasprotnikov precej naelektrjeno, saj so gostje prišli v Kranj z željo uvrstiti drugo pozicijo, Triglav, ki je bil pred tekmo tretji, pa je nujno potreboval zmago, saj bi ga poraz ali remi dokončno oddaljila od prvega mesta. Nasprotnika sta se v začetku le tipala, potem pa je Atlija v 22. minuti s strelom iz kakšnih 30 metrov v slogu evrogola popeljal Triglav v vodstvo. Gol je deloval kot poživilo na domače nogometaše, ki so še bolj pritisnili in imeli nekaj lepih priložnosti. V 41. minuti so prek Tušarja povedli z 2 : 0. Gostje so reklamirali nedovoljeni položaj strelca, vendar

je sodnik gol priznal. V drugem polčasu je Triglav nadaljeval z dobro igro, nekajkrat izigral goste, vendar gola ni bilo. Gostje so v 70. minuti prek Trdiča znižali na 2 : 1, postajali vedno bolj napadlni, vendar se je vsak napad gostov končal z nevarnim protinapadom Triglava. Za tretji pa gol pa so bili premalo zbrani. Domače in gostujoče nogometaše je treba pohvaliti za dobro igro in borbenost.

Za Triglav so igrali Lalič, Kovarčič (Rešek), Blagojevič, Novkovič, Kočevar, Atlija, Brkič, Pavlin, Kondić (Kukolj), Jeraj, Tušar (Golob) • I. Golob

PORAZ ALPINE V PIRANU

Piran, 5. aprila - Finali Piran : Alpina Žiri 3 : 1, strelec za Alpino Srečo Gaber v 38. minuti.

Nogometaši Alpine so vse do 20 minut do konca tekme držali neodločen izid. V prvem polčasu je bila rahla pobuda na strani domačinov, vendar so si ustvarili le eno izrazito priložnost, iz katere so dosegli zadetek. Pred zaključkom prvega polčasa je Žirovcem uspelo izenačiti. V začetku drugega polčasa so bili nogometaši iz

Žirov v premoči, vendar zadetka niso dosegli. Domačini so nespornost gostov kaznovali 20 minut pred koncem tekme z drugim golom, nato pa so dosegli še tretjega.

Po tekmi so nogometaši Alpine povedali, da tako pristranskega sojenja še niso doživeli. Očitno se mora nadaljevati tradicija, da nogometaši Finala doma ne smejo izgubiti, niti igrati neodločeno, saj imajo v gosteh doslej samo eno zmago in nič drugega. Tradicija se mora pač nadaljevati. • I. Pivk

PORAZ JESENICANOV

Jesenice, 5. aprila - Člansko moštvo Jesenic je v nedeljo na domačem igrišču igralo z Vodiciami in izgubilo z 0 : 2 (0 : 1). Jesenčani so tako zgubili pomembni točki za obstanek v območni slovenski ligi - zahod. Mladinci Jesenic pa so v enaki ligi doma igrali neodločeno 2 : 2 s Primorjem iz Ajdovščine. • J. Rabič

Gorenjska nogometna liga

RAZPOLOŽENI STRELCI

Kranj, 4. aprila - V drugem kolu članske A gorenjske nogometne lige so bili strelci razpoloženi, na večini tekem pa so zmagali domačini. **Rezultati:** Visoko : Bitnje 4 : 1, Sava : Sportina Bled 0 : 1, Creina : LTH 0 : 1, Trboje : Mavčiče 4 : 1, Zarica : Polet 4 : 2 in Šenčur : Lesce 1 : 0.

Igrali so tudi člani B. kadeti in pionirji, v nedeljo pa so bile odigrane še nekatere zaostale tekme. Izide bomo objavili v naslednji številki Stotinke. • R. Gros

KEGLJANJE

POKAL GORENJSKE

Kranj, 5. aprila - V zadnjih dveh tekmah četrtfinala za pokal Gorenjske so igrali: Lubnik : Ljubelj 5086 : 5070 in Elan : Triglav 4665 : 4875. V polfinalu, ki bo 18. aprila, igraata Lubnik in Jesenice ter Triglav in Sava.

Ze to soboto, 11. aprila, pa se igra na Jesenicah za pokal OKZ borbene igre. Na tekmovalju nastopa 7 ekip. • T. Bolka

Novost za zimsko veselje

SKI KOLO ZA POCENI ZABAVO

Predstavitve ski kolesa smo videli že na nekaterih smučiščih ter na minulem zimskošportnem sejmu v Kranju in v Ljubljani. Kot kaže se je novi izdelek, ki mu pravimo tudi »ski bike« za zimsko rekreacijo, že priljubil med otroki in tudi starejšimi.

Napravo za tovrstno smučanje je izdelal 38-letni Matija Ropret z Ljubljanske ceste 36 v Kranju. Ideja se mu je porodila iz čisto praktičnih namenov. Otroci so prerasli manjša kolesa. »Razmišljal sem, kaj bi se dalo iz tega narediti. Pri razvijanju ideje sem izdelal kovinski okvir z močnejšo konstrukcijo, ki ima spredaj krmilo, zadaj pa nameščen amortizer. Tako je vožnja prijetnejša in mehkejša pri drsenju po zasneženem terenu. Zanimivo je, da za ski kolo ni potrebno veliko smučišče, ampak zadostuje že vsak najmanjši hribček. Železni prototip sem izdelal povsem ročno, namesto kolesa pa vpel smučki. Ski kolo je vmesna stopnja med sanmi in smučmi, po uporabnosti in sami tehniki pa je najbližje kar kolesu.

Izdelki so narejeni iz aluminija in sorazmerno lahki, samo 6,5 kilograma imajo. Zaenkrat obstajata dve velikosti ski kolesa. Manjše je primerno za predšolske otroke, večje (glede na višino sedeža in krmila) pa za mladino in tudi odrasle rekreativce.

Ski kolo sem zrisal in inovacijo zaščitil pri patentnem zavodu,« pravi Matija Ropret.

Izdelal je že več enakih pri-

Matija Ropret je patentiral pravico za smučanje št. M56/91 - Foto: D. Papler

merkov ski kolesa in ker so bili ročno narejeni, so še pravi unikati. Če bo interes narasel, bo začel s serijsko proizvodnjo. Zaenkrat ne razmišlja, da bi izdelek ponudil domačim, slovenskim proizvajalcem, ker je še vse preveč nejasnosti pri lastništvu... Za domače tržišče bi izključno pravico izdelovanja najraje ohranil kar zase. Zanimivi so odmevi na ponudbo, ki jih je poslal v tuje smučarske tovarne. Nekaterje večje so pretežno ozko specializirane, za manjše pa je nov izdelek zanimiv. Tako se npr. v Avstriji in Švici podobna kolesa že dalj časa uspešno uporabljajo na snegu. Cena takega skikolesa je primerna in znaša 200 DEM.

Drago Papler

NOGOMETAŠI ŽIVIL NAKLO VODILI V LJUBLJANI DO 67. MINUTE

DVA SUMLJIVA GOLA OLIMPIJE

SCT Olimpija : Živila Naklo 3 : 1 (0 : 1), sodniki Raukovič, Martun in Tasič, strelec za Naklo Filip Murnik iz enajstmetrovke v 11. minuti, za SCT Olimpijo pa Ubavič v 67. minuti iz enajstmetrovke, Milinovič v 77. in Protega v 82. minuti.

Ljubljana, 5. aprila - Očitno v nedeljo v Ljubljani nismo smeli osvojiti točke, kaj šele zmagati, so bili prepričani nogometaši Živila Naklo zvečer, ko so se vrnili s tekme z SCT Olimpijo, drugouvrščenim moštvom lige in ekipo, ki bi po sodbi dela nogometnih krogov morala osvojiti prvi naslov slovenskega državnega nogometnega prvaka. Dva zadetka v mreži nakelskega vratarja Mira Vodana sta bila sumljiva: prvi iz enajstmetrovke, čeprav je bil prekršek storjen zunaj kazenskega prostora, in drugi, ko je bil Vodan nepravilno zadrževan in ni mogel ubraniti strela. Olimpija je bila boljša, vendar so nogometaši Živila igrali umirjeno in organizirano branili svoj gol, zato vsaj neodločen izid ne bi bil nobeno presenečenje, saj tudi Ljubljancani niso imeli veliko izrazitih priložnosti za zadetek.

Tekma je bila začeta z enominutnim molkom v spomin na umrlega športnega reporterja ljubljanskega radia Mirka Strehovca, ki je blizu 30 let spremljal nogometna dogajanja v Sloveniji. Naklanci so igrali trdno obrambo in predvsem prek hitrega in iznajdljivega Jerine poskušali s protinapadi. V 11. minuti je načrt uspel. Jerina je ušel Šeparovič, Perica pa ga je zrušil. Enajstmetrovko je Filip Murnik spremenil z močnim strelom v gol in vodstvo. Tudi v drugem polčasu, vse do 67. minute, je Naklo uspešno branil svoja vrata. Takrat je Čeh krenil proti kazensku prostoru Nakla in pred 16-metrsko črto je bil nad njim storjen prekršek, sodnik Raukovič pa je prekršek potegnil v kazenski prostor in dosodil strel z

11 metrov. Ubavič je zadel, čeprav se je Vodan vrgel v pravo smer. V 77. minuti je Olimpija izvajala kot, vratar Vodan je bil v svojem prostoru oviran, tako da ni mogel pravočasno posredovati in Milinovič je dal drugi gol za Olimpijo, pet minut kasneje pa Protega še tretjega. Tekma je bila odločena. V bistvu je bil odločen prvi gol za Olimpijo, ki je takrat že popuščala v tempu in je bil uspeh Živila Nakla že realnost.

Raukovič je pokazal pet rumenih kartonov. Pri Olimpiji ga je dobil Perica, pri Živilih Naklo pa Pihler, Jerina, Vodan in Boris Križaj. Za Vodana, Križaja in Pihlerja so bili to že drugi kartoni in bodo morali v naslednjem kolu ali še enem kasneje počivati. Pred nedeljsko tekmo z Domžalami doma je to dodaten problem za Živila.

Po tekmi so povedali: **Jani Bohinc:** "Tekma je bila dobra. Branili smo rezultat. Go Olimpije iz enajstmetrovke je bil sumljiv, saj je bil prekršek storjen zunaj kazenskega prostora pri drugem голу Olimpije pa je Topič dobesedno držal Vodana. Borili smo se, kolikor smo se mogli. Če sodnik za Olimpijo ne bi dosodil kazenskega strela, bi težko dali gol."

Boris Križaj, kapetan Živila Naklo: "Razočarani smo, ker smo imeli dober rezultat že v prvem polčasu, vendar smo očitno morali izgubiti. Takšno sojenje se mi ne zdi pošteno."

Jutri ob 17. uri bo v Naklem ostala polfinalna tekma slovenskega nogometnega pokala za območje Gorenjske med Živilim Naklom in Triglavom iz Kranja. Torej gorenjski nogometni derbi.

• J. Košnjek

ODBOJKA

Superliga - ženske

BLED : PALOMA BRANIK 0 : 3 (-8, -8, -13)

Bled: Domitrovič, Kraigher, Gogala, Artiček, Turk, Repe, Grahovac, Hudovernik.

Nekoliko oslabiljene Blejke, zaradi neigranja Petračeve, tudi tokrat niso uspeli osvojiti seta proti Mariborčankam. Tekmo so začele preveč spoštljivo do nasprotnic, rezultat take igre pa je bilo večje število napak v prvih dveh setih. V tretjem setu so domačinke zaigrale bolj agresivno ter povedle s 13 : 10. Pri tem rezultatu so imele nekajkrat možnost, da set zaključijo, ko pa je prišla na servis Mariborčank Gosakova, so Blejke naredile nekaj nepotrebnih napak in set praktično podarile Mariborčankam. • Š. Udrih

I. SOL - moški

REZULTATI 20. KOLO: Bled : Mikro Črnuče 0 : 3, Žirovnica : Mislinja 3 : 0, Emonacommerce : Izola 3 : 2, Brezovica : Vigros - Pomurje 3 : 1, Vilela II : Šempeter 3 : 1, Topolšica : Vizura Celje 3 : 1.

Vrstni red: Brezovica 36, Šempeter 34, Vigros - Pomurje 34, Bled 33, Žirovnica 32, Emonacommerce 31, Topolšica 31, Mikro Črnuče 30, Vilela II 27 (-1), Mislinja 25, Celje 23, Izola 22 (-1).

II. SOL - zahod ženske

REZULTATI 20. KOLO: Triglav : Kočevje II 3 : 0, Plamen : Koper II 0 : 3, Bled II : HIT Casinos N. G. II 3 : 0, Bohinj : Šenčur 3 : 0, Kamnik : Jesenice 3 : 0, Žirovnica : Vital 1 : 3.

Vrstni red: Vital 39, Koper Cimos II 38, Triglav 35, Kamnik 31, Bohinj 31, Jesenice 29, Plamen 29, Kočevje II 28, Žirovnica 27, Bled II 26, Šenčur 24, HIT Casinos N. G. II 22 (-1).

B. Maček

GORENJSKO PRVENSTVO ZA MLADINCE IN MLADINKE

Begunje, Radovljica, 2. aprila - Konec marca se je končalo letošnje gorenjsko odbojgarsko prvenstvo za mladince in mladinke. Pri mladinkah sta se v finalu pomerili ekipi Bleda in Gorji. Zmagala je ekipa Bleda z rezultatom 2:0. Vrstni red: 1. OK Bled, 2. OK Gorje, 3. OK Triglav, 4. TVD Partizan. Med mladinci so gorenjski prvaki člani OK Bled, pred Termo Lubnikom in Triglavom.

ROKOMET

DUKA : PREDDVOR INFOTRADE 28 : 25 (13 : 14)

Ajdovščina - Dvorane Police, gledalcev 600, sodnika Gramc in Štöger (oba Maribor).

Predvor Infotrade: Košir, Gregorc, Šink, Žibert 6, Zorman 3, Arnez 1, Tomažič 4, Meglič, Lombar 1, Perko, Cuderman 10, Martinčič.

Rokometaši Duke iz Ajdovščine so pričakovali gladko zmago nad rokometši Predvora Infotrade. Gostje so se predstavili kot zelo borbena ekipa. Ves prvi polčas so vodili, tudi s tremi zadetki prednosti. Uspešni so bili tudi v nadaljevanju drugega polčasa do 37. minute, ko so se Ajdovci razigrali, izenačili rezultat ter povedli s tremi zadetki prednosti, ki so jo uspeli zadržati do konca srečanja. Predvordčani so nastopili s poškodovanim igralcem Arnežem, poznala pa se je tudi odsotnost Uršiča. Izkazala sta se tudi oba vratarja, pohvaliti pa je treba sojenje mariborske dvojice.

J. Kuhar

ŠEŠIR : ORMOŽ 32 : 28 (15 : 11)

Škofja Loka - Športna dvorana Poden, gledalcev 300, sodnika: Hreščak in Bolčina (oba Ajdovščina).

Šešir: Keše, Ravtar, J. Pokorn st. 4, Berce 6, Mrak, Dolinar 3, Derlink 2, J. Pokorn ml., Sokolov 4, F. Peterneil 13, Blaznik, A. Peterneil.

V raztrganem srečanju z malo igre so domači rokometši dosegli že osmo zmago v nadaljevanju prvenstva v Slovenski ligi. Tokrat so odpravili zelo povprečno moštvo Ormoža. Ormožani pa so na začetku srečanja celo dvakrat povedli. V sedmi minuti pa je Ravtar Ločane popeljal v vodstvo, ki ga niso izpustili iz rok. Igra je bila boljša v prvem delu srečanja, ko so predvsem domači dobro igrali v obrambi. Predvsem na sredini obrambne linije, prek kril pa so tokrat prejeli preveč zadetkov. Z boljšo obrambo pa so si klobučarji tudi priigrali prednost štirih zadetkov.

D. Rupar

GROHARJEVA ŠOLA PONOVO NAJBOLJŠA

Škofja Loka, aprila - Zadnji marčevski četrtek je ŠSD Podlubnik, z OŠ Ivana Groharja, v športni dvorani Poden organiziralo občinsko prvenstvo v rokometu za starejše dečke. Po mnogih letih so se ga spet udeležile vse loške šole in šola iz Železnikov. Učenci so prikazali dobro igro, prvo mesto pa je osvojila ekipa OŠ Ivana Groharja, pred OŠ Peter Kavčič in ekipo OŠ iz Železnikov. Trenerji so za najboljšega igralca zbrali Uroša Kreka, najboljši vratar je bil Peter Okorn, najboljši strelec pa Matej Rupar. Zmagovalna ekipa se je uvrstila na gorenjsko prvenstvo osnovnih šol, ki bo v četrtek, 16. aprila, v Športni dvorani Poden v Škofji Loki. Prijave naj zmagovalne šole v posameznih gorenjskih občin pošljejo na naslov: OŠ Ivana Groharja, Podlubnik 1, Škofja Loka (Marko Primožič). Prijave sprejemamo do 8. aprila. • M. Primožič

KOŠARKA

PRIČAKOVANI PORAZ TRIGLAVA

Kranj, 5. aprila - Minulo soboto je bilo odigrano prvo kolo končnice slovenskega košarkarskega prvenstva. V boju za prvo mesto Triglav pričakovano izgubil v Ljubljani s Smelt Olimpijo 101 : 67 (47:29). Ekipa Tinex Medvode je v boju za peto mesto v Škofji Loki gostila Comet in izgubila z rezultatom 71 : 72 (35:40). V končnici za obstanek je ekipa Kokra Lipje doma premagala Celje. Slovenski ženski košarkarski ligi je Odeja Marmor na gostovanju izgubila z Ježico, Kranjčanke so v Rogški Slatini izgubile tekmo ekipo Kozmetike Afrodite z rezultatom 81 : 69 (40:24). V boju za sedmo mesto pa so košarkarice Jesenic premagale Cimos.

ODEJA MARMOR : JEŽICA 50 : 84 (32 : 37)

Škofja Loka - Športna dvorana Poden, gledalcev 250, sodnika: Černe (Ljubljana) in Rihtarič (Slovenske Konjice).

Odeja Marmor: Oblak 2 (1 : 6), Maček 15 (4 : 4), Luskovec 10 (2 : 3), Pejič 11 (1 : 2), Kržišnik 12 (2 : 3).

Ježica: Racič 6 (2 : 6), Zupan 21 (1 : 4), Pocrnjč 10 (2 : 2), Krivič 17 (2 : 3), Blagus 22 (2 : 2), Topalovič 4, Cedilnik 4.

Kljub temu da so Ločanke nastopile brez poškodovane Baligačeve, ki je bila v zadnjih tekmah najboljša domača igralka, so se kar dostojno upirale precej višjim in izkušenejšim Ježičankam. Do sedme minute srečanja so celo vodile, pa tudi v nadaljevanju prvega dela igre so se kar dobro upirale. Predvsem je z igre presenetila mlada 16-letna Pejičeva, ki je dosegla res nekaj lepih točk. Gostje pa so kljub povprečni, bledi igri le dobile prvi del igre.

D. Rupar

CIMOS : JESENICE : 51 : 77 (29 : 33)

Cimos: Pušnik A. 6, Mahnič 3, Kuharič 7, Pušnik P. 6, Poplašen 23, Stegne 6.

Jesenice: Šmitran 2, Karlin 2, Zorman 17, Krznarič 22, Zrnič 23, Gričar 24, Trojar 7.

S četrto zaporedno zmago so Jeseničanke utrdile možnosti za izpolnitev letošnjega cilja, to je uvrstitev na osmo v 1. slovenski ligi. Tradicionalno neugodna ekipa iz Sežane je v prvem polčasu vodila že s 25 : 16, saj Jeseničanke nikakor niso uspeli doseči koša. Po minuti odmora in spremembi obrambe pa so v zadnjih šestih minutah polčasa dosegle z domiselno igro v napadu 17 točk, gostiteljice pa le štiri in si s tem zagotovile minimalno vodstvo.

V drugem polčasu so Jeseničanke s consko obrambo povsem onemogočile napad igralke Cimos, ki od 7. do 14. minute niso uspeli doseči niti enega koša. Delni rezultat v tem obdobju igre je bil 17 : 17 za Jesenice, kar je zadostovalo za visoko zmago gostij.

Odločilno tekmo za osmo mesto članice Jesenice igrajo v soboto 11. aprila, ob 18. uri z ekipo Slovana.

Toni ČEBUL

KK KOKRA LIPJE - KK CELJE 84 : 79 (43 : 39)

Kranj, 4. aprila - Športna dvorana na Planini, gledalcev 300, sodnika Fekonja (Lj.) Vidic (Tolmin).

KK KOKRA LIPJE: Remic 6, Dumenčič 8, Stavrov 21, Metelk 5, Omahen 16, Horvat 16, Kolar 12, Gantar, Ferjančič.

KK CELJE: Drobnič 4, Pučko 28, Starovasnik 12, Herman Hochkraut 4, Nidorfer 9, Kahvedžič 13.

Po osvojitvi prvega mesta v II. SKL so igralci Kokre Lipje zmagali tudi v prvi tekmi play-outa za uvrstitev v rdečo skupino prve SKL. Igra se na dve dobljeni srečanje. Srečanje so bolje začeli gostje iz Celja, domači pa so jih z dobro igro v obrambi hitro ujeli in si do odmora priigrali rahlo prednost. Po odmoru je prednost narasla že na 16 točk (65 : 49) in Celjani niso uspeli več, kot močno ublažiti poraz. Pri domači sta bila najboljša Omahen in Stavrov, pri gostih pa Pušnik.

Naslednja tekma bo v soboto v Celju, morebitna tretja pa zopet v Kranju.

Aleksander Gass

BASEBALL

KRANJSKI LISJAKI IZGUBILI

Kranjski Lisjaki so v nedeljo odigrali prijateljsko tekmo z ekipi Guncelj in izgubili z rezultatom 11 : 2. Kranjčani so nastopili oslajbljeni, saj sta manjkala kar dva igralca iz prve ekipe. Lisjaki so igrali slabo, z veliko napak v obrambi in premajhno agresivnostjo v napadu.

Že v soboto in v nedeljo pa bo v Kranju turnir v baseballu za Pokal Kranja.

T. Knif

ŠKOFJELOŠKA ŠPORTNA ZVEZA IN VRTCI SO PRIPRAVILI AKCIJO PLAVANJA ZA NAJMLAJŠE

PLAVALO BO VEČ KOT 320 MALČKOV

Škofja Loka, 3. aprila - Pravi direndaj je bil v petek dopoldne ob bazenu v škofjeleškem Centru slepih. Fantje so se pogovarjali, kdo je bolj korajžen, deklicam so vzgojiteljice sušile lase, v vodi pa je bila že nova skupina malčkov, ki so se držali za roke in hodili za tovarišico. Tudi upravnik bazena je bil na svojem mestu: "Veste, včasih je kakšen tako utrujen, da tukajle na klopici kar malo zadremle," je dejal in ponosno opazoval malčke, ki so v garderobi čakali tovarišice.

Tako je ob edinem odprtem zimskem bazenu v Škofji Loki že nekaj tednov, saj je domača športska zveza v sodelovanju z lokalnimi vrtci pripravila akcijo plavanja za najmlajše. Otroke od petih do sedmih let namreč skupaj privaditi na vodo, saj se zavedajo, da je vedno manj staršev, ki s svojimi malčki odhajajo v

bazene, kaj šele na počitnice. "Za akcijo plavanja smo se letos odločili drugo leto, organiziramo pa jo skupaj s šestimi vrtci, vsemi škofjeleškimi in dvema iz Poljanske doline, iz Gorenje vasi in Poljan. V akciji sodeluje več kot 320 otrok, ki bodo v bazenu skupno okrog 120 ur. Razdeljeni so v 16 skupin, delo pa v glav-

nem vodijo vzgojiteljice in varuhinje iz vrtcev," je povedal Marjan Kalamar iz škofjeleške športske zveze.

Vodja enote Ciciban, Čebelica in Kekec, Marinka Bajič pa ob akciji plavanja razmišlja takole: "O tem, da imamo namen otroke učiti plavanja, oziroma bolje rečeno, jih privajati na vodo, smo najprej obvestili starše. Samo nekaj staršev je reklo, da bi bilo bolje, da njihov otrok ne gre v bazen, predvsem zaradi zdravstvenih težav, drugi pa so bili navdušeni in so podpisali tudi izjavo, da pustijo otroke v bazen. Posamezna skupina otrok pride v bazen najprej dvakrat po dve uri zaporedoma dva dneva, nato je dan premora in ponovno dva dneva po dve uri. Skupino razdelimo na dva dela, lahko pa tudi več, odvisno od otrok. Pri tem je pomembno, da so v bazenu vzgojiteljice, ki otroke dobro poznajo in jim že iz oči razberejo ali se bojijo ali pa so celo preveč korajžni. Lahko rečem, da so lani skoraj vsi otroci splavali, letos pa se že pozna, da manj otrok plava in se bolj bojijo vode, kajti mnogo jih lani ni bilo na morju."

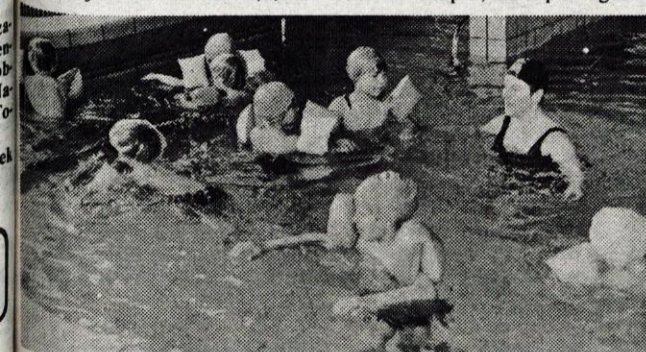
"Letos se nisem bil z mamico in očkom v bazenu, bil sem pa lani. Lani smo bili tudi v Bohinju, tako da se vode ne bojim in tudi že znam plavati z rokavčki. Tu-

kaj v bazenu je prima," je navdušeno pripovedoval sedemletni Domen Prosen.

Ob tem naj še zapišemo, da so starši škofjeleških malčkov za tečaj plavanja odšteli po 250 tolarjev, prevoze iz oddaljenih vrtcev pa je omogočilo podjetje Termo. ● V. Stanovnik, foto: J. Cigler

IN INŽENIRING d.o.o. BLED
betonski BOBROVEC
tel: 004/77 278

V družbi prijateljev in tovarišice izgine tudi strah pred vodo.

SMUČARSKI SKOKI

DRŽAVNO PRVENSTVO VETERANOV

Planica, 4. aprila - V Planici je bilo v organizaciji ŠD Dolomiti iz Ljubljane državno prvenstvo za veterane, to je za bivše skakalce. Pravo nastopa so imeli vsi, ki vsaj dve leti ne nastopajo aktivno. Kljub slabemu vremenu se jih je v Planici zbralo kar 62 iz 22 slovenskih krajev in klubov. Dež ni motil tekmovalcev, da ne bi pokazali tistega, kar so nekoč znali. Veterani so nastopili v petih starostnih kategorijah. Gledalcev je bilo malo, vendar so ti ustvarjali tekmovalno vzdušje. Tekmovalci so bili za svoje dosežke nagrajeni z nagradami, ki so jih prispevali pokrovitelji. Najdaljši stoječi skok je imel Franci Langus (Stol Žirovnica) z 15,50 metra. Skupno pa je največ točk zbral Grega Pelhan (Stol Žirovnica) 222,5 točke. Po kategorijah pa so zmagali: pri najstarejših veteranih nad 53 let je zmagal Bine Rogelj iz Martuljke 12 in 12,50 metra 177,7 točke, 2. Mato Krznarič (Mojstrana) 10,30 in 10,30 171,1 točke, 3. Anton Justin (Stol Žirovnica) 11,50 in 11,70 metra 170,8 točke, 4. Alfonz Polajnar (Stol Žirovnica) 5. Jože Zidar (Jarnorik Koroška Bela), ki je bil obenem najstarejši udeleženec s 65 leti. Do 53 let je zmagal Jože Dolžan iz Mojstrane 14 in 13,20 metra 209,2 točke, 2. Janez Jurman (Dolomiti) 13,50 in 12,70 metra 193,6 točke, 3. Marjan Mesec (Triglav) 11,5 in 12 metrov 189,1 točke, 4. Peter Stevančič (Triglav), 5. Srečo Rihli (Ilirija), 12. Brane Fajfar (Triglav). Do 43 let je državni prvak Bogdan Norčič 14,50 in 14,80 metra 221,2 točke, 2. Vinko Bogataj (oba Triglav) 13,70 in 14,50 metra 211,3 točke, 3. Stane Rakar (Stol Žirovnica) 13,50 in 14,20 metra 202,5 točke, 4. Ivan Naveršnik (Mislinja), 9. Srečo Grosar (Tržič) 13. Janko Pagon (Kranjska Gora), 14. Janez Demšar, 15. Miro Pelhar (oba Stol Žirovnica), 16. Zvone Kešpert (Triglav). V kategoriji do 38 let je državni prvak Ivo Zupan (Stol Žirovnica) 14,20 in 14,80 metra 219,4 točke, 2. Branko Finžgar (Triglav) 14 in 14 metrov 211,3 točke, 3. Marjan Križaj (Ilirija) 14 in 14,30 metra 203,1 točke, 4. Peter Jenko (Tržič), 5. Tone Debeve (Borovnica), 6. Sandi Čimžar (Triglav) 9. Tine Vilman (Planica), 12. Janez Bešter (Triglav). Pri najmlajših veteranih pa je državni prvak Grega Pelhan 15,20 in 14,80 metra 222,5 točke, 2. Franci Langus 15 in 15,20 metra 222,3 točke, 3. Stane Baloh (vsi Stol Žirovnica) 14,60 in 14,80 metra 217,2 točke, 4. Vlado Ačko (Šmartno na Pohorju), 5. Brane Benedik (Triglav) 6. Viktor Jekovec (Tržič), 7. Bogdan Finžgar (Triglav), 8. Bogdan Jemec (Stol Žirovnica) 11. Dušan Šiler (Triglav), 12. Toni Šuštar (Radovljica), 14. Aci Sink, 15. Aleksander Kne (oba Triglav) 16. Robi Svetina (Stol).

Po koncu tekmovalcev je organizator v Domu v Planici pogostil nastopajoče in funkcionarje, ki so pomagali pri izvedbi tekmovalja. Nasvidenje prihodnje leto, teden dni po zaključku svetovnega pokala!

VZPONI TRŽIŠKIH ALPINISTOV

Tržič - V zadnjih zimskih dneh so bili alpinisti spet zelo aktivni in so preplezali kar nekaj zanimivih smeri.

Tako sta Slavko Frantar (AO Rašica) in njegov tržiški kolega Slavko Robič na Jezerskem preplezala Teranovo smer (V+/IV, do 70 stopinj) ter nadaljevala po Spominski smeri Saša Kamenjeva (VI-/V, IV) v Dolgem hrbtu. Celotna kombinacija je dolga približno 700 metrov, plezala pa sta jo 6 ur.

Na Jezerskem pa je plezal tudi Janko Meglič, ki je sam preplezal Sinji slap. Vikijsvo svečo in Teranovo smer.

Janez Primožič in Filip Brance pa sta se v Begunjski spopadla s smeri Rdeči kamnolom (V+/A 1. 300 metrov, 4 ure) ter preplezala tudi Planšarsko in Božično v Beli peči. Ocena za vsako od teh smeri je VI/A 1-A 2, 130 metrov.

Filip Bence je skupaj z Daretom Juhantom (AO Ljubljana) v Begunjski preplezal tudi smer AGT (V+, 400 metrov), sam pa prav tako v Begunjski sprevlil pod streho še Jančevo smer (IV-/V, 600 metrov).

Alpinisti, ki so tudi člani Gorskke reševalne službe, pa so se udeležili tudi 1. memorialnega tekmovalja v spomin na Staneta Veninška. To je bila mednarodna tekma gorskih reševalcev v turnusnem pohodu, pripravili pa so jo na Golteh člani GRS Celje.

Ekipa GRS iz Tržiča, ki so jo sestavljali Robert Kralj, Janko Meglič in Slavko Rožič, je v skupini do 35 let osvojila 3 mesto za domačini in Jezerskim, poleg 30-kilometrskih proge z okrog 650 metri višinske razlike pa je bilo za dobro uvrstitev potrebno pokazati tudi zvrhanano mero strokovnega znanja in prve pomoči v gorah in uporabe alpske opreme.

ČETRTI MEMORIAL VLADIMIRJA OMEJCA

Go klub Kranj organizira od 10. do 12. aprila 1992 četrti memorial Vladimirja Omejca. Hkrati s tem tekmovaljem bo tudi dvoboj med reprezentancami Slovenije in Avstrije.

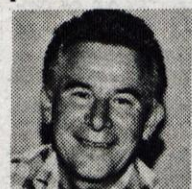
Tekmovalci, ki se začne 10. aprila ob 16. uri v hotelu Kazina na Jezerskem, bo končano v nedeljo, 12. aprila, ob 15. uri, ko bo podelitev nagrad.

J. Marinček

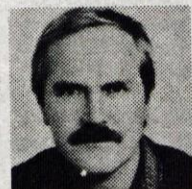
Smučarski klub Jesenice

VELIKO MLADIH, NADARJENIH
SMUČARJEV

Jesenice, marca - Smučarski klub Jesenice ima danes vrsto mladih in perspektivnih alpskih smučarjev, ki dosegajo na tekmovalnih lepe uspehe in sledijo svojima vzornikoma iz kluba: Robertu Žanu in Sašu Robiču. Klub pa je tako kot večina naših smučarskih klubov v precejšnjih finančnih težavah, saj je smučanje šport, ki ni poceni.

Ivo Borštnik

Anton Skube

Predsednik Smučarskega kluba Jesenice je Ivo Borštnik. Z njim in članom izvršnega odbora Antonom Skubetom smo se pogovarjali o tekmovalcih in o delu kluba. »V našem klubu je precej mladih in talentiranih smučarjev, ki so se na tekmovalnih že dokazali,« pravi. »Mlada smučarka Silvija Černe je pred dvema letoma zmagala na pokalu Topolino, v mladinski reprezentanci je Primož Smolej. Že dolga leta je ena najboljših tekmovalk Alenka Dovžan, državna prvakinja v več disciplinah, pa Vladoša Razinger in Petra Pirc. Na zadnjih tekmah so se odlično izkazali tudi Grega Sredanovič med starejšimi dečki in Katja Erjavšek pri mlajših deklicah, pa Gašper Tarman in Črt Slivnik. Zdaj bodo še državne tekme in upamo, da bodo naši tekmovalci tudi na teh pokazali vse, kar znajo.

Težave so s financiranjem, saj moramo večino denarja zaslužiti sami, sredstva dobimo le za selekcionirane tekmovalce.

Denar od TTKS ne zadostuje za drago opremo, prevoze in treninge tekmovalcev, zato so se morali vključiti starši, ki opravljajo delovne akcije: od čiščenja stanovanj po Hrušici, dela v Mostah, do prirejanja smučarskih sejmov. Z delom si prislužimo tudi popuste pri smučarskih kartah, kajti v sezoni treniramo na naših ledenikih, izven sezone pa so stroški treninga na tujih ledenikih kar visoki. Dobro sodelujemo z Avstrijci, ki nam na Dobraču nudijo popuste in omogočajo, da postavljamo proge. Treniramo pa tudi pod Prisojnikom. Letos je Smučarski klub organiziral FIS tekmo za pokal mesta Jesenic in imeli smo štiri pionirske tekme. S smučarji delata dva kondicijska trenerja v telovadnici in trije na snegu. Nekaj sredstev so nam omogočili tudi sponzorji: Merkur, Tine, Železarna, Norika Radovljica, Kres, Prom, Fanšport, Peter Primožič, Kovinar, Transglob, Interevropa, Gradbincec, Dominvest.

V prihodnje si bomo kljub kroničnemu pomanjkanju sredstev prizadevali, da bi še bolj povečali vrsto mladih, ki prihajajo v klub po vsakoletni pregledni tekmi, ki jo pripravimo med osnovnošolci. Zelo dobro sodelujemo z jeseniškimi osnovnimi šolami in moramo tudi reči, da smučarji, kljub temu da so veliko na treningih in na tekmah, v šoli dosegajo dobre uspehe. ● D. Sedej

VATERPOLO

PONOVNA ZMAGA

TRIGLAV : WÖRTHERSEE 35 : 19 (10 : 7, 10 : 3, 12 : 1, 3 : 8)

Triglavlani so zmagali tudi v 12. kolu avstrijskega prvenstva. Tokrat so premagali celovška Wörthersee s 16 zadetki razlike. Domačini so tekmo odigrali kar v kranjskem zimskem kopališču in to na željo Celovčanov.

V prvih treh četrtinah so slavili domačini, Celovčani so dobili zadnjo, saj je bil namesto Homovca v голу Štromajer.

Triglavlani so nastopili v naslednji postavi: Homovec, Hajdinjak, Košir, Balderman, Bečič, Čadež, Gantar, Galič, Podjed, Štirn, Peranovič, Štromajer in Tropan.

Srečanje sta vodila Rebec (Koper) in Balderman (Kranj).

J. Marinček

NAMIZNI TENIS

DVOJICI PETRANIJEVIČ - PAHOR POKAL V TRAJNO LAST

Godešič, marca - V dvorani Krajevne skupnosti Godešič je NTK Kondor organiziral tradicionalno tekmovalno dvojico v namiznem tenisu za prehodni pokal Godešiča.

Tokrat že sedmega tekmovalja se je udeležilo doslej rekordno število dvojic, kar dvajset iz Ljubljane, Jesenic, Kranj, Križev, Predoselj, Škofje Loke, Sv. Duha in Godešiča.

Tretjič zapored je bila najboljša dvojica Petranjevič-Pahor, kar ji je prineslo prehodni pokal v trajno last.

Organizator je poleg pokala podelil najboljšim kolajne.

Končni vrstni red: 1. Petranjevič, Pahor - Litostroj, 2. Zore, Podbregar - Jesenice, 3. Korenjak, Brenk - Gumar - Trenča, 4. Rant, Fojkar - Partizan - Škofja Loka, 5. - 6. Keršič, Keršič - Križe in Pešelj, Žagar - Partizan, 7. - 8. Starman, Bertonec - Kondor in Bokal, Ahčin - Sport Carman, od 9. - 12. Starman M. in Bertonec M. - Kondor, Stankovič, Trkaj - Ilirija TOP, Bokal, Prevodnik - Partizan in Čuk, Urbanac - Predoslie.

Janez Starman

NAMIZNOTENIŠKI PRVAKI

Križe - V osnovni šoli v Križar so pripravili prvenstvo tržiških osnovnih šol v namiznem tenisu, kjer pa so vsa prva mesta osvojili domači igralci in igralke. Nastopilo je 59 posameznikov in posameznice iz vseh treh tržiških šol. Med učenci do 4. razreda je zmagal Luka Peternel, med učenkami Mateja Muzik, v starejši skupini sta naslova prvakov osvojila Matej Poljanšek in Andreja Mežek, v dvojicah so zmagali Matej Poljanšek - Matjaž Mali in Andreja Mežek - Urša Žepič, ekipno pa obe prvi domači ekipi.

J. Kikel

ŠAH

PRIMOŽ ŠOLN IN MAJA ŠORLI

Od petka, 3. aprila, do nedelje, 5. aprila, je bilo na Pohorju v Šport hotelu na Arehu prvo državno prvenstvo starejših dečkov in deklic v šahu. Turnir je štel tudi za kvalifikacije za 1. absolutno državno prvenstvo za starejše dečke in deklice, ki bo od 10. do 15. aprila v hotelu CREINA v Kranju. Igralni čas je bil 60 minut na igralca, igrali pa so 9 kol po švicarskem sistemu. Pri starejših dečkih je nastopilo 42 igralcev. Zmagal je Primož Šoln in obranil lanski naslov (7,5. Log - Dragomer), drugi je bil Boštjan Markun (7. France Prešeren Kranj) in tretji Matjaž Plajnshek (6. Ptuj). Od Gorenjcev sta se med 10 uvrstila še Peter Kovačič (5. mesto, 6. Stane Žagar Kranj) in Klemen Klavčič (9. mesto, 5,5. Gostinska šola Bled).

Med starejšimi deklicami je nastopilo 26 igralk, zmagala pa je Maja Šorli (8,5. Matjaž Cop Kranj), druga je bila Marija Šterbenc (7. Stari trg ob Kolpi) in tretja Ingrid Mihelič (7. Stari trg ob Kolpi).

Aleš Drinovec

KARATE

TRI KOLAJNE NA DRŽAVNEM PRVENSTVU

Trbovlje, 4. aprila - V OŠ Trbovlje je bilo državno prvenstvo v bojih po kategorijah za ženske in absolutno za moške ter v katah posamično in ekipno v obeh članskih konkurencah. Kranjski karateisti so nastopili uspešno.

V ženskih bojih po kategorijah je bila Severjeva (Carniun) v lahki kategoriji druga. Ivnikova (Kranj) pa v srednji tretja. V bojih absolutno je bil Lavtar (Kranj) četrti. Ekipa KK Kranj je nastopila tudi v katah ekipno v ženski konkurenci in v postavi Ivnik, Markuta, Horžen osvojila tretje mesto.

A. Gasser

Prvič pri nas
pokalno tekmovalje z Daihatsu

ADAM DAIHATSU CUP

Pokalna tekmovalja so v svetu avtomobilskega športa zelo priljubljena, tako med tekmovalci kot med gledalci. Za voznike so zanimiva predvsem zaradi tega, ker je priprava avtomobila dokaj cenena, pa tudi avtomobil, s katerimi tekmujejo, so že v nepredelani varianti cenejši, saj spadajo povečini v spodnji ali srednji razred tako imenovanih GT modelov.

Za gledalce pa so takšna tekmovalja zanimiva zaradi izenačenosti moči in sposobnosti vozil, saj strogi pravilniki že v začetku izenačijo vse avtomobile. Tako pride do izraza predvsem sposobnost in, kar gledalci še bolj cenijo, drznost, s katero ti vozniki nadomestijo marsikatero konjsko moč. Povečini so tekmovalci mladi, saj je takšen način tekmovalja najprimernejši za začetek tekmovalne poti.

Že v začetku maja bo prvič startalo takšno pokalno prvenstvo tudi pri nas. Mariborski avto-moto klub Adam Racing Team je namreč novinarjem že predstavil podrobnosti tega pokalnega tekmovalja Adam Daihatsujsu cupa, ki bo v Sloveniji potekalo z vozili Daihatsu Charade. Avtomobil je le malenkostno predelan, kot se to pač za takšno vrsto tekmovalja spodobi. Nekoliko so mu povečali moč z nižanjem glave in predelavo izpušne cevi, tako da ima sedaj približno 65 KS, namesto prejšnjih 52. Večjo pozornost so posvetili predelavi podvozja, ki je sedaj zares športno trdo. Končna hitrost in pospeški so tako v okvirih pričakovanega, pač pa je lega tega "novega" Charada mnogo boljša. V ovinkih je izredno dolgo nevtralen, šele na koncu ovinka je potrebno nekoliko

dati volan, kar je pač posledica prednjega pogona. Nagibanje karoserije so tako mojstri pri firmi Motorsport iz Ljubljane povsem preprečili.

Sicer pa se bo možno s takšnim Charadom po dirki mirno odpeljati domov, saj bo avtomobil prirejen tudi za cestno uporabo. Voznik bo tako lahko, če bo želel

seveda, odstranil odvečne prečke zaščitne kletke, tekmovalni sedež nadomestil s serijskim in privel še serijsko izpušno cev - in avto se ne bo razlikoval od svojih bratov. Še vedno pa vam ostane fantastična lega na cesti, ki vam jo bodo zavidali lastniki boljših avtomobilov.

Cena novega avtomobila s predelavo in kitom za vgradnjo (ki obsega kar lep spisek opreme) bo okrog 15 tisoč nemških mark, tako da bo ta vrsta avtomobilskega športa zares dosegljiva mnogo širšemu krogu ljubiteljev. Nagrade! Zmagovalcu pokala, ki bo obsegal štiri dirke, bo Jeklotehna zunanja trgovina, ki je tudi sponzor tekmovalja, podelila ključke novega Daihatsu Charada, seveda pripravljena za tekmovalje, viceprvak bo dobil motorno kolo Kawasaki, tretji pa tekmovalni kit za Daihatsuja.

Matjaž Korošak

ODMEVI

V rubriki *Odmevi*, *Prejeli smo objavljamo pisma bralcev po presoji in izboru uredništva*. Vse, ki nam pišejo, prosimo, da pisma niso daljša od 60 tipkanih vrstic. Daljša pisma smo prisiljeni krajšati, ne glede na vsebino. Vabimo k sodelovanju! Pišite na naslov: *Gorenjski glas*, Moše Pijadeja 1, 64000 Kranj, za rubriko *Odmevi*.

Davkoplačevalcem, občinskim delegatom in novinarki Darinki Sedej v razmislek!

Gorenjski glas, 31. marca

1. Davkoplačevalci so ustanovili stranke in to kar lep kupček. Nekaj med njimi si je parlamentarnih volitev izborilo svoja mesta v parlamentu - če ponovim: za DPZ Kranj 21 Demos, 10 LDS, 10 SDP, 3 SSS in 1 ZOE. S tem so si pridobile tudi z zakonom utemeljeno pravico do sofinanciranja svoje dejavnosti. Ostale pač ne. Danes je le-teh okoli 70! Ti ne dobijo nič. Tako za začetek, da ne bi davkoplačevalci mislili, da gre zgolj za voljo ustanoviti stranko. Vsaj se en pogoj morajo namreč izpolniti - da pridejo v parlament. Sicer pa še nenkrat - tudi člani parlamentarnih strank so davkoplačevalci, kar je novinarka spregledala.

2. Ni res, da se valorizirajo sredstva za stranke v občinskem proračunu ter tako kot upravnim organom, ker so le-te celo lanske leto dobivale le prvoten, s proračunom dogovorjen znesek. Torej, nič od valorizacije, kar pomeni, da so se realno znižala sredstva kar za vso inflacijo. Tudi za prihodnje nimajo stranke obljubljenega nič več kot to.

3. Bivši sistem tudi ni finančni partijski kot zmotno ugotavlja Darinka Sedej, ampak se je kar sama in to iz članarine svojih članov. Še tisto, kar je bilo v partiji dobrega, se ji zdaj želi naprtili kot očiček. Pa ni prav korektno. In ne samo to! Njeno pravno naslednico so po novem kar razglasili. Saj se je tudi bivša partija poslovno obnašala in je iz svojih sredstev oblikovala stanovanjski sklad, kupila stanovanja, PA SO JIH VZELI! V času, ko se dogaja denacionalizacija (kar pomeni, vrniti tisto, kar je bilo krivično odvzeto), so hkrati SDP nacionalizirali stanovanja, ki so bila v lasti delovnih skupnosti in jih s tem odvzeli tudi vsa tista sredstva, za katera lahko dokaže, da so jih sfinancirali njeni člani s 40 in večletnim članstvom in rednim plačevanjem članarine.

4. Tudi jaz sem za to, da so stranke odvisne od svojih volitev, da jih le-ti sfinancirajo in vse bo na svojem mestu. Pa moram povedati, da ne bo prav lahko:

a) ker so ljudje vedno bolj brez denarja,
b) ker imajo nekateri (beri obrtniki in cerkev) nedvomno prednost. Še večja pa bo, ko bo cerkvi vrnjenih 33.000 ha zemlje in kar precejšnje število objektov,
c) ker do kakšne podjetniške dejavnosti lahko prideš le z denarjem, ki ga, roko na srce, večina strank nima,
d) ker se, ko kakšno podjetje sponzorira stranko, vsi razburjajo, če to ni njihova stranka.

5. Ergo, to pomeni: kmalu bomo spet v enostrankarskem sistemu, saj bo na politični sceni lahko le tisti, ki ima denar, to pa se ve kdo (beri: Rotar - Naši razgledi). Če si torej davkoplačevalci, občinski delegati in Darinka Sedej želijo večstrankarski sistem, bodo vsaj začasno morali podpreti tudi tako postavko, kot je sofinanciranje političnih strank. Če si ga ne želijo, imajo pa seveda prav.

Alenka Kovšca

Ein Gros(er) Schwarzbartl

Gorenjski glas, 27. marca 1992

V petkovem Gorenjskem glasu so mi pozornost zbudili trije prispevki, eden nepametnih, dva po mojem mnenju vsaj toliko pomembna, da terjata opredeljevanje. Naj začnem z nepametnim, to je pismo g. Jožeta Ahačiča. Pismo, ki ga je napisal, kaže na to, da je tale Jože Ahačič, dipl. ing. itd., res kavej. Pribil me je na zid, razkrinkal, onemogočil za vse žive dni. Skratka mladi bi rekli "ful špon". A kaj morem, "sposobni in resnica" naj zmagujejo. Takole do tal zatolčen, ko se nimam več kam umakniti, na Ahačičev literarni prispevek lahko odgovorim le z vicem, ki ga on sicer ne bo razumel, vendar so tu bralci: "Gospod stopi v avtobusu gospe na nogo. Le-ta ga pogleda zvišča in mu reče: "Gospod vi ste pa pijani!" Le-ta ji ponižno odgovori: "Da, da gospa, res sem pijan, vi pa neumni. Vendar je razlika med nama ta, da bom jaz tudi trezen." Toliko gospodu Ahačiču.

No, sedaj pa k resnim stvarim.

V avtoriziranem pogovoru "na delu so bili lahko tudi revanšisti" je v bananjanjskem stilu g. Gros, dipl. ing. zatrdil, da so spomenik poškodovali tišči, ki so pred dvema letoma izgubili oblast in nato vse smiselno pove-

zal bodisi s SDP bodisi s simpatizerji le-te. Skratka v njemu lastnem stilu, nekoga brez kakršnih koli dokazov najprej obtoži, nato pa še pričakuje, da se bo le-ta branil in dokazoval, da

tega ni storil. Pri tem mu kot kronski dokaz služi izjava SDP, iz katere izhaja, da je to dejanje rezultat stalnih napadov na NOB in njene udeležence. Skratka napad je posledica vsem znane politike revanšizma posameznih strank, med katerimi je tudi "Liberalna" stranka. Zato je Grosova pravljica o narodni spravi, za katero naj bi se zavzemala "Liberalna" stranka zgolj pravljica za otroke, kot je pravljica tudi to, da je bil zaprt iz političnih vzrokov ne pa zaradi

navadnega kriminala. Te pravljice Gros že ponavlja toliko časa, da verjetno že sam verjame vanje. Zato me ne preseneča tudi pravljica, ki jo je, namesto da bi jo povedal svojih otrokom, povedal bralcem v omenjenem pogovoru. Če bi hotel zaključiti v njegovem stilu, bi rekel, da je priloženo pismo napisal sam, zato da bi v ljudstvu ustvaril dvome, sovraštvo in podobna čustva.

Tretja stvar pa je predlog univerzitetnega prof. dr. Vrišerja glede tega, da naj bi bila Gorenjska razdeljena na dva okraja. Ker ne gre samo za akademsko razpravo, pač pa za politično stališče enega izmed sodelavcev pri nastajanju zakonov, s katerimi se bodo določale občine in določevala načela in merila za prenos pristojnosti na širše samoupravne lokalne skupnosti, je potrebno odločno zavrniti tovrstno razmišljanje. Popolnoma jasno je namreč, da takšno stališče o razbitju Gorenjske na dva dela, službi centralistični politiki, ki jo več ali manj zastopa republiški politični vrh. Jasno je namreč, da je lažje vladati in manipulirati z manjšimi enotami kot večjimi. In ravno to je politično ozadje tovrstnih razmišljanj. Menim, da bi se morali Gorenjci enotno ne glede na strankarsko pripadnost takšnim razmišljanjem upreti, če naj ima kasnejše povezovanje v regijo sploh kakšen smisel. Kje bo sedež te regije, pa je popolnoma vseeno. Važno je, da se zavedamo, da je Gorenjska enoten prostor in da se moramo tudi enotno upreti in upirati centralistični politiki, katere cilj ni boljše življenje v regiji, pač pa le lažje vladanje z njo.

Naj na koncu še obrazložim naslov svojega prispevka. Prijatelj, ki živi in dela v Nemčiji, mi je povedal, da so tam poznavačjo nastope dveh predsednikov občin (g. Gros in g. Schwarzbartl) in tudi poslancev, poimenovali neumnosti, ki se dogajajo v parlamentu in okoli njega z Ein Gros(er) Schwarzbartl.

Stane Boštjančič

Brisanje preteklosti

Gorenjski glas, 27. marca 1992

K prispevku Braca Mušiča v

Sobotni prilogi *Dela*, ki se upravičeno s strokovno kritiko loteva nekulturnega brisanja preteklosti, zaničevanja NOB in vse, kar je z njim v zvezi ter spominja nanj, me je spodbudil, da še sam javno zapišem dva, izmed mnogih podobnih, primerov: ogrožanje Dolinarjevih spomenikov v Kranju in preimenovanje Kidričeve ulice v Ljubljani.

Napadi na spomenike NOB in preimenovanje imen trgov in ulic, ki nanj spominjajo, so včasih odkrito sovražni, včasih pa se skrivajo za paravanom strokovnosti in spravaštva, a kljub temu ne morejo prikriti svojega nazadnjaštva in maščevalnosti.

Leta 1961 so v Kranju postavili skupino spomenikov delavskemu gibanju in NOB. To je eden največjih spomenikov takega namena v Sloveniji. Skulpture je spomeniku prispeval akademik Lojze Dolinar, ki sodi med prve kiparje svoje sodobnosti. Le iz drugotnih nagibov je tem spomenikom lahko očitati nizko umetniško raven. Lojze Dolinar je v svojem nizu spomenikov NOB širom Jugoslavije pokazal, da gleda na NOB kot patriot in humanist, ne pa kot privrženec realnega socializma.

In vendar so njegovi spomeniki v Kranju od leta 1987 naprej bruno v očeh in trn v peti sovražnikov zgodovine, humanizma in kulture. Če ne morejo drugoga, mu očitajo realsocializem.

Razvnele so se razprave, kajpak bolj proti spomenikom kot zanje. Najbolj strnjeno in nazorno so nasprotja pokazala gesla in naslovi razprav v *Mladini*, kranjskem Gorenjskem glasu in Ljubljanskem Dnevniku: Nekulturno brskanje po preteklosti (*Mladina* 20., 25. maja 1987). Svoboda naj služi ustvarjanju (*Gorenjski glas*, 20. maja 1987). Kdo ruši Dolinarjeve spomenike? (*Mladina*, 22. maja 1987). Balkan (*Dnevnik*, 11. avgusta 1987). Poskusni balonček na Trgu revolucije (*Dnevnik*, 11. avgusta 1987). Simboli, ki čuvajo status quo (*Gorenjski glas*, 20. marca 1989). Razprave so spremljale neslane šale in slabe karikature. Ni manjkalo nakan, da bi spomenike porušili ali vsaj odstranili in spravili drugam. Ko je uredništvo Gorenjskega glasa začelo dobivati resne ocene Dolinarjevega dela, je razpravo prekinilo rekoč, "da lahko povzroči le prizadetost do vrednot, ki jih ti spomeniki simbolizirajo". (Pismo, 24. junija 1987)

Ljudska modrost pravi, kar ne gre zgrda, naj se poskusi zlepa, zato je nova občinska oblast - vlada jeseni leta 1990 to tudi poskusila z razpisom javnega

76 ljubljanska banka

NAREDILI SMO DRUGI KORAK DO VAŠEGA ZAUPANJA

S 6. aprilom bo sproščen drugi del deviznih sredstev.

ZOPET V VIŠINI 500 DEM

Postopek prenosa bo povsem enak kot je bil februarja. Tako boste vsi, ki imate na "stari" devizni vlogi več kot 500 DEM, o prenosu na "nov" devizni račun obveščeni s prvim izpiskom.

S sproščenimi deviznimi sredstvi lahko od 6.4. dalje prosto razpolagate:

- jih dvignete v tuji valuti ali v tolarjih, ki jih bomo obračunali po nakupnem menjalnem tečaju,
- jih prenesete na devizno varčevalno knjižico, kjer bodo obrestovana po obrestni meri, ki je za 1 odstotno točko višja, kot običajno,
- jih skupaj z drugimi deviznimi prihranki (najmanjša možna vezava je protivrednost 2000 DEM), vežete za 1, 3, 6 ali 12 mesecev - za kar vam nudimo še ugodnejše obrestne mere.

Gorenjska banka d. d., Kranj

-IN- INŽENIRING d.o.o. BLED

betonski BOBROVEC

tel: 084/77278

natečaja za "pridobitev variantnih strokovnih rešitev za ureditev ožjega mestnega središča Kranja" - čeprav je tak natečaj bil že leta 1987 - a tokrat z naravnim namenom, da bi tako ali tako premajhen "Trg revolucije" spremenil v mestni park. Ker spadajo arhitektura in skulpture trga v kulturno dediščino, je prozorno očitno, da je bil glavni namen natečaja skriti Dolinarjeve spomenike v zelenje ali jih celo prestaviti kdove kam. Novi razpis natečaja spet izrecno pravi, da bodo o prestativnih spomenikov odločali drugi. Res, če občinska vlada sama priznava take svoje namene, naj jih uresničuje in zanje odgovarja sama, ne pa, da jih podtika arhitektom in urbanistom. Udeležencem natečaja je dovolila le urbanizem, kakor da skulpture niso sestavni, v oblikovnem podledu

pa, njegov bistveni del. K sreči ocenjevalno razsodišče in najboljši projekt nista povsem sledila takim nakanam. Občinski možje sami so lahko spremenili le ime trga in bodo zasadili nekaj dreves. Kaj več ni storili prej in ne bodo zdaj. Zapravili pa bodo edini trg, ki ga poleg starega mestnega trga Kranj ima.

Natečaj za rekonstrukcijo Trga revolucije v Kranju, zdaj Slovenskega trga, je pritegnil mojo pozornost tudi zato, ker odtod izvira moj rod.

Marjan Tepina

Charles Webb

14

DIPLOMIRANEC

Prevedle
kranjske gimnazije
pod mentorstvom
prof. Mihe Mohorja

"No, zdaj pa predstava, preden se stemni!" je rekel g. Braddock.
"Kaj?"
"Takoj bom nazaj," je rekel oče. Obrnil se je in odhitel iz sobe.
"Kaj je rekel?"
"Mislim, da hoče, da nam zunaj v bazenu uprizoriš predstavo," je rekla ga. Braddock.
"Oh, ne!" je rekel Benjamin in se zravnaval na kavču.
G. Braddock se je vrnil z dolgo kovinsko sulico in jo podal Benjaminu.

"Poslušaj," je rekel Benjamin.
"Pojdi gor in spravi svojo opremo nase," je rekel oče. "Jaz pa bom zunaj ob bazenu postavil nekaj stolov."
"Poglej," je rekel Benjamin in zmajal z glavo. "To je čudovito darilo, ampak če nimaš nič proti..."

"Pojdiva," je rekel g. Braddock. Začel je pobirati opremo s tal in jo podajati Benjaminu.
"Očka, prav tako darilo sem si želel in vse to, ampak ne morem..."
"Hočemo se prepričati, da je varna," je rekla mati.
"Varna? Seveda je! Poglejte!" Segel je na dno škatle in potegnil ven bel kos papirja. "Tukaj je garancija, prav tukaj."
"Pojdiva," je rekel oče, ga prijel pod ramo in ga povlekel s kavča.

"To je smešno, očka!"
"Daj no," je rekel g. Arnold in se mu prisiljeno nasmehnil. "Da vidimo nekaj podvodnih vragolij."
"O moj Bog!"
"No spravi se vanjo," je rekel g. Braddock. Nagrmadil je opremo v Benjaminovo naročje in ga začel porivati proti hodniku.

"Daj no, očka!"
Oče ga je pustil stati v veži in se je vrnil v dnevno sobo. Benjamin je trenutek počakal, potem pa je šel nazaj k vhodu v sobo.
"Očka?"
"Kaj pa še počneš tukaj doli?"
"Ali bi lahko za trenutek govoril s tabo, prosim?"
"Oh, ne. Raje se pripravi."
"Ali bi lahko za trenutek govoril s tabo v veži, prosim!"
G. Braddock je šel nazaj v vežo.
"Nočem delati iz sebe prekletega asa pred Arnoldovi." •

"Gremo!" je rekel in ga porival po stopnicah. "Vse najboljše! Vse najboljše!"

"Očka, jaz..."
"Dam ti tri minute, da spraviš to nase," je rekel g. Braddock. Obrnil se je in se vrnil v dnevno sobo. Benjamin je trenutek stal na stopnicah z rokami, ovitimi okoli opreme, potem jo je odnesel navzgor v kopalnico. "Jezus Kristus," je rekel in jo vrgel na tla. Zmajal je z glavo in zbrcal čevlje z nog. Potem je slekel še ostalo obleko in sedel na straniščno školjko. Navlekel si je gumijaste hlačnice in potisnil roke v gumijaste rokave in potegnil zadrgo na prsih. Namestil si je črno gumijasto kapuco na glavo in se je hotel vrniti navzdol, ko je po naključju bežno pogledal skozi kopalnično okno na dvorišče.

"O, moj Bog!" je rekel.
Arnoldovi in njegova mati so sedeli na kovinskih stoličih ob robu bazena. Otroka sta tekala sem ter tja po travi. Na drugi strani bazena sta stala soseda Lewisova z najstniško hčerko in poleg njih na trati sta s pišajo v rokah stala možki in ženska, ki ju Benjamin še nikoli prej ni videl. Na zadnjem delu dvorišča poleg ograje sta bila še tretja soseda s svojim sinom. Benjamin je odprl okno.

"Hej, očka?" je rekel.
G. Braddock je vlekel zadnji stol k bazenu.
"Hej, očka! Ali lahko za trenutek govorim s teboj?"
G. Braddock je pogledal proti oknu in se zarežal. "Tamle je ljudje!" je rekel in pokazal nanj. "Tamle gori pri oknu! Takoj bo prišel dol!" Dvignil je roke predse in začel ploskati. Ostali gostje zbrani okoli bazena, so se smejali in ploskali. Lewisova hčerka se je obrnila in je nekaj pošepetala materi in mati se je zasmejala in je nekaj pošepetala gostom.
"Očka, za božjo voljo!"
"Pohiti! Pohiti! Ljudje," je rekel g. Braddock, "malo je srčno mežljiv. To je njegov prvi javni nastop, zato mu morate..."

Torek, 7. aprila 1992

Vedno več policijskih intervencij

Nasilje po domovih

Jesenice, 6. aprila - Vedno več je manjših gostinskih lokalov, kjer kršijo predpise in nimajo niti ustreznih parkirnih prostorov. Prizadeči občani se obračajo predvsem na policijsko postajo. Mamila pa so osnovnih šolah. Igralni avtomati po lokalih.

»V jeseniški občini sicer na področju javnega reda in miru beležimo za 13 odstotkov manj kršitev kot lani,« pravi komandir jeseniške policijske postaje Ludvik Zupančič. »Vendar pa moram obenem povedati, da je med kršitvami porasel odstotek kršitev zaradi nabave orožja - po vojni v Sloveniji - in da imamo več kršitev, ki se obravnavajo po občinskih odlokih, saj so občinski predpisi postali bolj dopolnjeni.

Policiisti ugotavljamo, da je gostota kršitev največja med 18. in 24. uro tako v cestnem prometu kot na področju kaljenja nočnega reda in miru. Več je kaznivih dejanj, ki jim v večini primerov botruje alkohol. Dosti je primerov točenja alkohola vinje-

nim in mladostnim osebam - opazamo, da bolj, ko se zastruje socialne razmere in večji je padec življenjskega standarda, več je alkohola in zato več policijskih intervencij na domu. Na Jesenicah je morda vzrok tudi v precejšnji heterogenosti prebivalstva, dejstvo pa je, da je veliko več kršitev v zasebnih stanovanjih kot minula leta. Takih kršitev, ki zaradi agresivnosti večkrat prerastejo v kazniva dejanja povzročanja hujših telesnih poškodb, nasilniškega obnašanja...

V zadnjem času se odpira vedno več manjših zasebnih gostinskih lokalov in bifejev. Da se odpirajo na neprimernih mestih in z neprimernimi parkirnimi prostori, postane jasno šele te-

daj, ko na našo postajo dobimo številne pritožbe občanov o kršitvi predpisov, o kaljenju nočnega miru, o prekoračitvi obratovalnega časa. Mislim, da bi morale pristojne inšpekcijske službe in upravni organi posvetiti ustreznosti lokacije več pozornosti - na koncu se prizadeti občani s pritožbami vedno obračajo le na policijo.

Na Jesenicah imamo probleme tudi z ureditvijo prometa v nekaterih delih mesta, kot je denimo Center 2. Naslednje področje, kjer bo treba napraviti več redaj, so igralni avtomati v zasebnih lokalih.

Delo policistov zajema tudi druge operative naloge: od humanitarne pomoči, iskanju pogrešanih otrok, posredovanja pri družinskih sporih, reševanje v gorah, zapore cest, prisilnih privredb, pomoči šolam pri vzgoji o prometni varnosti do raznih informacij in nasve-

Ludvik Zupančič

tov. V zadnjem času se tudi pri nas opaža precejšen porast pojavov uživanja in preprodaje mamil, celo v osnovnih šolah jeseniške občine. Mamila se preprodajajo v nekaterih lokalih ne le na Jesenicah, temveč tudi v drugih krajih jeseniške občine. Odkrivanje preprodaje in uživanja mamil je izredno težko, zatiranje pa zajema širok krog tistih, ki bodo morali ukrepati. Zato se povezujemo s šolami, s Centrom za socialno delo, več bomo dosegli s primerno vzgojo v šolah, sodelovati pa bodo morali tudi starši... ♦ D. Sedej

Škofjeloški sodnik za prekrške vprašuje:

Kako izterjati kazni?

Lani petnajst kršiteljev v zapor namesto plačila kazni

Škofja Loka, 6. aprila - Občinski sodnik za prekrške Boris Podobnik je lani prejel 3070 kaznovanih predlogov, od teh večino, kar 91 odstotkov, od policijske postaje, 644 predlogov pa se je potegnilo iz leta 1990. Konec leta je ostalo nerešenih kaznovanih 941 predlogov.

Pri obravnavanju prekrškov je sodnik Boris Podobnik dajal prednost reševanju družbeno pomembnejših kršitev. Prioritetno je obravnaval prekrške s področja gospodarstva, zlasti kršitve finančno-materialnih predpisov (prometni davki) in kršitve cestno prometne

varnosti.

Poleg zadev, ki jih je oziroma jih bo sodnik reševal letos, je bilo lani tudi okroglo 200 rešenih predlogov, vendar kršiteljem sklepov o kaznih ni bilo mogoče vročiti, ker prebivajo na območjih bivše Jugoslavije. V preteklem letu se je opazno

poslabšalo plačevanje denarnih kazni in stroškov postopka pri sodniku za prekrške. Le približno 40 odstotkov pravnomočno kaznovanih je plačalo denarno kazni, v vseh drugih primerih je bilo treba kazni in stroške postopka prisilno izterjati, če je bilo seveda mogoče.

Kako učinkoviteje izterjati kazni, je eno osnovnih vprašanj, s katerimi se ubada (tudi) škofjeloški sodnik za prekrške. Predlog, da bi se denarna ka-

zen v primeru neplačila avtomatično spremenila v zaporno, so v republiki odklonili, češ da bi bilo sodišče za prekrške potem strožje od temeljnega sodišča. To pa tudi pomeni, ugotavlja Boris Podobnik, da ljudje (kršitelji) že nimajo denarja, da bi kazni plačali. Lani se jih je dalo petnajst zapreti. En dan zapora v Radovljici odtehta 300 tolarjev.

Kot rečeno, so svojstven problem tudi kršitelji z območij nekdanje Jugoslavije, ki so po osamosvojitvi v Sloveniji tuji. Te kršitelje sodnik za prekrške obravnava po t.i. skrajšanem postopku. Pritožb na rešene predloge je bilo manj kot deset odstotkov, republiški senat jih je dobro polovico potrdil. ♦ H. Jelovčan

imajo zdravniki pogosto veliko opraviti s hudimi poškodbami, ki so jim kos le v bolnišnici.

Člani republiške gorske reševalne enote so šele na Ljubljano zvedeli, da gre za vajo. Med njimi se je posebej izkazal Dušan Weber, ki ga je spremljal pes Aro; okrog 17. ure sta se odpeljala z Iga pri Ljubljani in bila v slabi uri na kraju domnevne nesreče. Tudi člani republiške gorske reševalne enote - do 19. ure in 10 minut se jih je zbralo 41 od skupno 47 - so "rešili" dva zasuta iz plazu in prikazali iskanje zasutih s sondiranjem terena. Kot je ob koncu vaje ocenil načelnik GRS Slovenije Danilo Škerbinek, so si fantje iz obeh enot za svojo strokovnost in požrtvovalnost zaslužili odlično oceno. Možnosti za uspešno reševanje iz plazov povečuje tudi 27 dobro šolanih lavinskih psov. ♦ Stojan Saje

smučarja". Helikopter je pripeljal na kraj nesreče zdravniško ekipo, ki jo je vodil dr. Joža Ažman, načelnik zdravniške podkomisije pri GRS Slovenije. Ob pomoči tržiškega zdravnika Iztoka Tomazina je prikazal postopek pri pregledu in oživilanju "ponesrečenca" v improvizirani ambulanti pod šotorom. Kot je ugotovil, zasutim v plaz najpogostejše grozi nevarnost zadušitve. Če jih pravočasno rešijo iz plazov,

Pravočasni prihod gorskih reševalcev.

Štirje smučarji izginili v plaz

pod Zelenico

K sreči je šlo le za vajo GRS v počastitev 80-letnice ustanovitve.

Zelenica, 5. aprila - Člani postaje GRS Tržič, ki deluje že pol stoletja, so se izkazali med včerajšnjo vajo "Zelenica 92". V njej so prvič reševali ponesrečene iz plazov tudi člani Gorske reševalne enote pri Republiškem štabu za civilno zaščito Slovenije.

Tržiški vodnik Vili Vogelnek sporoča, da je njegov pes Kan našel zasutega smučarja.

Kljub opozorilu službe za opazovanje in varstvo pred snežnimi plazovi na veliko in splošno nevarnost snežnih plazov zaradi obilnega sneženja v gorah pretekle dni so se štirje smučarji to soboto popoldne odpravili z Zelenice proti Ljubljani. Njihov spust je opazoval dežurni žičničar na spodnji postaji, ki je zaradi nenadnega bobnenja in močnih sunkov vetra ocenil, da je smučarje zajel plaz v spodnjem delu proge. Obvestilo o nesreči je prek policije hitro doseglo postajo GRS Slovenije, ki je bila priprava na takšno situacijo. Zaradi obsežnosti plazov in potrebe po hitrem reševanju so Tržičani zaprosili za pomoč

Gorske reševalne enote pri RŠ CZ.

To je bila le zamisel skupne vaje pod imenom "Zelenica 92", ki je v resnici potekala pri srednji postaji žičnice na Zelenici. Že med vožjo s sedežnico smo se lahko na lastne oči prepričali, kakšna gmota snega se s plazom privlači vse do smučarske proge. Tržiški reševalci, ki so imeli vso deževno soboto veliko dela s pripravo "grobov" za zasute in označitvijo plazišča, pa so pred očmi številnih obiskovalcev - med njimi so bili tudi predstavniki reševalne službe iz avstrijske Koroške in Julijske krajine - prvi prikazali potek reševanja.

Pes pomaga človeku

Po prvem pregledu površine plazov in zavarovanju reševanja se je prva ekipa iz 25-članskega moštva GRS Tržič takoj podala na označeno območje. V njej je bil tudi vodnik Vili Vogelnek z lavinskim psom Kanom. Če povemo, da ima pes kar 11.500-krat močnejši voh od človeka, se ne gre čuditi hitri najdbi prvega "ponesrečenca". Enake sposobnosti je dokazal pes Kim, ki ga je vodil Stanko Sova. Oba vodnika sta pohvalila svoji zvesti živali, nakar so reševalci odkopali "zasuta

Zdravnika Joža Ažman in Iztok Tomazin prikazujeta oživiljanje ponesrečenca. Foto: S. Saje

KRIMINAL

Ovadbna proti loškemu vulkanizerju

Osumljen utaje davkov

Kranj, 6. aprila - Vodja oddelka za gospodarski kriminal v gorenjskem uradu kriminalistične službe Pavo Ivankovič je povedal, da so javnemu tožilstvu ovadili zasebnega podjetnika in obrtnika (vulkanizerja) iz škofjeloške občine. Utemeljeno je osumljen kaznivega dejanja zatajitve davčin in drugih družbenih dajatev.

Kriminalisti so zbrali dokaze, da je škofjeloški zasebnik v letih 1990 in 1991 prikrajšal davkarijo za 774.000 tolarjev, kar za tiste čase sploh ni bilo malo (na okroglo blizu 100.000 mark). Da bi se ognil plačilu prometnega davka, je vulkanizer zmanjševal osnovo za davek, in sicer tako, da je dohodek od prodaje pnevmatik in drugih delov za avtomobile prikazoval kot storitve, ne pa kot prodajo teh izdelkov. Osumljen je tudi, da je prek registrske blagajne kasiral od strank denar tako, da je vpisoval storno zneske. ♦ H. J.

Grožnja jeseniškim Muslimanom

Anonimni klic prekinil Bajramsko večje

Kranj, 6. aprila - Dežurni na jeseniški policijski postaji je v soboto sprejel anonimno obvestilo. Moški glas mu je po telefonu v srbohrvaščini dejal: "Dobro me poslušajte, danes bodo med Muslimani trupa, pripravite reševalna vozila..."

Neznaneč, ki se je predstavil kot pripadnik Srbske demokratske akcije, je dvignil na noge policiste in kriminaliste. V soboto ob šestih zvečer je bilo namreč v gledališču Toneta Cufarja na Jesenicah Bajramsko večje, prireditev je pripravilo kulturno društvo Muslimanov Biser na Jesenicah, privabila pa je okrog 500 udeležencev.

Zdene Guzzi iz UNZ Kranj je povedal, da je odšlo v gledališče več policijskih patrulj, alarmirali so tudi strokovnjake za protidiverzantsko zaščito. Vodja prireditve je odločil, da prireditev prekinemo, dvorano so izpraznili, jo temeljito pregledali, prav tako okoliško gledališče in nato tudi same Jesenice. Izkazalo se je - na srečo - da je bila anonimna telefonska grožnja lažna. ♦ H. J.

Policija ne more preprečevati, če...

Marihuana v kuhinjski omarici

Kranj, 6. aprila - Policija ni vsemogočna v boju proti mamilom, je dejal vodja urada "krim" službe za Gorenjsko Jaka Demšar in razkril primer, ko je učenka sedmega razreda osnovne šole doma skrivaj jemala marihuano in jo delila sošolkam.

Kriminalisti so ugotovili, da je marihuano uživala mati. Shranjeno je imela kar v kuhinjski omarici. Hči jo je odkrila, jo postopno jemala iz "skrivališča" in razdajala vrstnicam. Ko so možje postavili mater vprašali, kaj neki je mislila, je zatrdila, da ni vedela, da hči jemlje mamilo. Dobili so vsega samo še deset gramov "trave". Starši so prvi poklicani, da mladino odvračajo od uživanja mamil, za njimi šola, socialne ustanove, policija je zadnja v verigi, usmerjena predvsem na lov za preprodajalci in proizvajalci. ♦ H. J.

Domača orožarna

Kranj - Gorenjski kriminalisti so zaradi suma, da 23-letni Kranjec Stanko C. doma brez dovoljenja hrani orožje, pri njem opravili hišno preiskavo. Dobili so dve potezni puški mayerick in dvajset nabojev. Orožje so mladencu zasegli in ga prijavili.

Se vedno aktualno je tudi tihotapljenje orožja prek državne meje. Policisti so na ljubeljskem mejnem prehodu pri Jusufu Č. našli 50 nabojev, pri Draganu M. pa 350.

Modra tekočina povzročila smrt?

Tržič - Kriminalisti so si 4. aprila ogledali stanovanje Jožef P., stare 60 let, v Tržiču. Ženska naj bi popila neugotovljeno količino modre sladke tekočine, zaradi česar je kasneje v bolnišnici umrla. Tekočino strokovnjaki še analizirajo.

Akumulatorja dobila noge

Škofja Loka - Mladeniča, prvi star 18, drugi 19 let, sta se s fičkom peljala po Grajski poti mimo mizarske delavnice. Pred njo sta opazila dva akumulatorja, ju naložila in odpeljala domov. Policisti so ju vrnili lastniku.

Obračun s pešci

Kranj - Brata Jože in Zdravko S., stara nekaj let čez dvajset, iz Kranja sta se z avtom peljala proti Kokrici. V križišču na Kidričevi cesti sta morala ustaviti pred prehodom za pešce. To ju je tako razkačilo, da sta se "nesramnih" pešcev lotila s pestmi. Policijska patrulja je po naključju peljala mimo, videla obračun in preprečila, da bi nasilneža pešce do kraja potokla.

Otrok obiskal klet

Jesenice - 11-letni otrok, doma z Jesenic, je prišel do restavracije Turist. Pri kletnem oknu je skrivil kovinsko mrežo in vstopil. Nabral je hrano in pijačo in odšel.

Hvaležna avtoštoparja

Tržič - Mladolenika sta pozno v noč popivala v Rosi na Kokrici. Ker do doma nista imela prevoza, sta štopala. Ustavil jima je avstrijski državljani in ju popeljal do Tržiča. Kasneje je opazil, da sta se mu zahvalila s krajjo. Iz avtomobila je izginila bunda.

varnost p. o.podjetje za varovanje
premoženja Kranj**VGRAJUJEMO
IN VZDRŽUJEMO**alarmne naprave, žične in brezžične
protivlomne naprave, trezorje...

PO VSEJ GORENJSKI IN DO LJUBLJANE

NAŠ TELEFON: (064)212-726,

NAŠ TELEFAKS: (064)214-558

VARNOST = TRDNOST = VARNOST

AVTOHIŠA MAGISTER
Avtoservisno in trgovsko podjetje d.o.o.
Radovljica, Prešernova 21
Telefon: 064/75-256

TRGOVINA Z AVTO DELI ZA OSEBNA VOZILA IN KOMBIJE

- ZAVORNE PLOŠČICE IN OBLOGE
- AMORTIZERJI "MONROE" (plinski in oljni)
- KLINASTA JERMENA
- MOTORNA TESNILA
- VŽIGALNE SVEČICE "CHAMPION" in "NGK"
- MOTORNA IN HIDRAVLICNA OLJA

GORENJE SERVIS

Vedno z vami in za vas!

**20% popust za vgrajene
rezervne dele
6 mesečna garancija
~ možnost obročnega
odplačevanja**

servisna enota v:

KRANJU

**Trg Prešernove brigade 10
064/214 946, 213 480**

Iskra

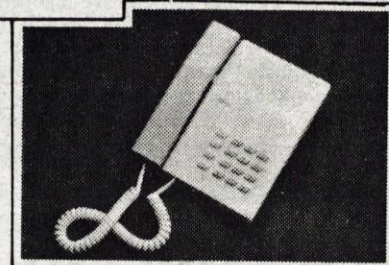
S • E • L • E • C • O • M

ZASEBNI TELEFONSKI SISTEM

Na sistem SELECOM je možno priključiti več internih telefonskih aparatov in tudi ostale aparate iz prodajnega programa - Iskra Terminali.

fax
baby alarm
domofon
avtomatski odzivnik
brezžični telefonski aparat

SELECOM

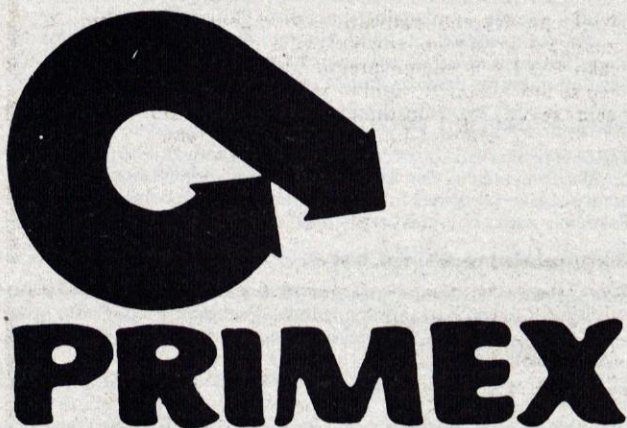

Vabimo vas na sejem ALPE - ADRIA - Svoboda bivanja - od 7. - 11. 4. 1992 v Hali A, kjer bodo potekale demonstracije naših izdelkov.

Sejemski popust 15 %.
Vsak dan nagradno žrebanje!

ISKRA TERMINALI TEL.: 064-326-733 ISKRA COMMERCE, Tel.: 064/222-640

TERMINALS
European Quality and Design from Iskra

Vipavska c. 13
65000 Nova Gorica
tel.: (065) 22-412, 26-411
telex: 34324 PREX
YU - TELEFAX: (065) 26-265

PRIMEX odkriva za vas

**BCS -
ZA PRIMERNO CENO
PRIMERNA KAKOVOST**

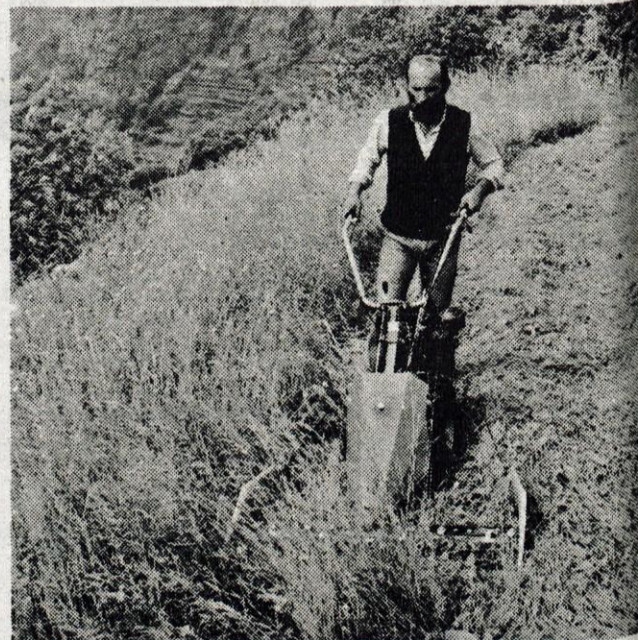
Glede programa BCS skoraj ni kaj reči - to je proizvajalec, ki je pojem kakovosti. Zlasti so znane kosilnice, ki jih izdelujemo že 25 let, le malo spremenjene - vsakemu kupcu mora že to dejstvo kar precej povedati.

V Primexu so nam povedali, da so od celotne prodaje v lanskem letu imeli le tri reklamacije, tako da servisa skoraj ne bi potrebovali, razen za zamenjavo delov, ki se obrabijo. Kajpak pa je Primexov serviser kupcem vedno na voljo, tudi za popravilo na domu - če se že kaj zgodi. Kar pa je zelo redko.

Največ prodajo tipa **BCS 622**. Ta je namenjen za bolj strme, planske predele. To je samohodna kosilnica z dizel ali bencinskim pogonom, našim kmetom dovolj dobro znana, cenjena pa tudi zaradi svoje večstranske uporabnosti. Nanjo je namreč moč priključiti tudi vezalnik snopov, kar je pomembno za območja, kamor žitni kombajn ne more. Pri tem je treba le sneti kosilni greben. Ima štiri prestave za vožnjo naprej in eno vzvratno, povprečna delovna zmogljivost pri košnji pa je 7500 m² na uro.

Tip **BCS 701** je zelo zanimiva rotacijska kosilnica, ki je ne moti višina trave. Pri Primexu so to preskusili s košnjo na visoko zaplevljeni parceli - koscu do pasu. Travo popolnoma zmulči, če pa ji pride na pot steklenica ali trdo poleno, ju zmelje "kot kavo". Sedež voznika je zelo oddaljen od kose, tako da lahko kosi v sadovnjaku tesno okoli dreves, ne da bi ga ovirale veje, pri tem pa je kosa za-varovana, da ne poškoduje drevja. Sadovnjak tako temeljito očistimo, zmulčena trava pa je gnojilo. Pri košnji parkovnih površin ji priključimo še koš za travo. Delovna širina kosilnice je 1,27 m, višina reza s štirimi rotacijskimi noži pa lahko uravnavamo od nič pa do 20 cm. Hkrati s košnjo tudi poravnava košno površino, ravna krtine in manjše vdolbine. Vodimo jo z nogami. Je zelo lahka, primerna tudi za šibkejšo žensko delovno silo.

BCS 602 je primerna za majhne visokogorske kmetije, ker je lahka, okretna in vsestransko uporabna - nanjo namreč lahko montiramo še rotacijsko kosilnico ali snežni plug. Primerna je tudi za košnjo ob robovih jarkov. Pogonja jo dizelski motor z močjo 5 kW. Podobna ji je **BCS 601**, namenjena zlasti za košnjo brežin.

BCS 603 je izboljšani tip, prirejen bolj kot motokultivator z različnimi priključki. Hitrosti za oranje ali frezanje so zelo ugodne in prilagojene različnim vrstam zemlje. Volan - pravzaprav krmilo - lahko premikamo navzgor ali navzdol glede na višino upravljalca, pa tudi v stran, če nam tako kaže vrsta dela ali terena. Ravnanje z njo je preprosto, prav tako menjava priključkov.

Vsi stroji tovarne BCS so kakovostni in prijetno oblikovani za primerno ceno, kot smo že omenili, tudi primerna kakovost.

**Vabimo na ogled naših programov
kmetijske mehanizacije na
mednarodnem sejmu kmetijstva in
gozdarstva v Kranju (od 10. do 17.
aprila)**

**ZA GOTOVINSKI NAKUP NA SEJMU
NUDIMO 10 % POPUST!**

MATE TEŽAVE S SLUŠOM? - GATTON INTERNATIONAL d.o.o. vam nudi slušne aparate SIEMENS (tudi najnovejši model TRITON 3000 - računalniško programiran) vsak četrtek od 13. do 18. ure v ART OPTIKA, Bleiweisova 18, Kranj in v TA MERIDIAN, Jesenice, Čufarjev trg 3, vsak ponedeljek od 14. do 17. ure. Informacije od 18. do 20. ure po tel. (064) 73-3131

Kmečki stroj Škofja Loka - Najcenejša ponudba ter velika izbira nove in rabljene kmetijske in gozdarske mehanizacije, traktorjev ZETOR, URSUS, UNIVERSAL in SAME, rezervnih delov, traktorskih gum, akumulatorjev VESNA, krmil, reprodukcijskega materiala in vseh vrst zaščitnih sredstev. Obiščite nas na Gorenjskem sejmu ali pokličite ☎ 622-5751

PONUJATE ZAPOSILEV - IŠČETE DELO? Gorenjski glas širi borzo dela v malih oglasih: vsem, ki ponujate kakršnokoli delo, pomoč z objavo malega oglasa med "zaposlitvami" ob torkih računali le po 100 SLT. Osnovna cena 100 SLT za ponudnike in iskalce zaposlitve velja tudi za mali oglas nad 10 besed (dodatna beseda: 20 SLT). Ko ponujate delo - če iščete zaposlitev, mali oglas v Gorenjskem glasu, je pravi naslov. Ob torkih dvakrat ceneje!!

Na podlagi 2. člena Odloka o komunalnih taksah v občini Radovljica (Ur. l. RS, št. 1/92) in sklepa 58. seje Izvršnega sveta z dne 23. 3. 1992, objavljamo **revalorizirano vrednost točke, ki je od 1. 4. 1992 2,85 SLT.** Vrednost je določena na podlagi trimesečne rasti cen na drobno, ki jo je objavil Zavod RS za statistiko.

MALI OGLAS POD ŠIFRO je posebna storitev malooglasne službe Gorenjskega glasa, ki oglaševalcu jamči anonimnost. Zato za male oglase "pod šifro" sprejemamo izključno pisne ponudbe na naš naslov: GORENJSKI GLAS, 64000 Kranj. Na kuverti označite, na katero šifro se nanaša Vaša ponudba.

MALI OGLASI

☎ 217-960

APARATI STROJI

Prodaja gradbeno konzolno DVI-GALO, nosilnost 600 kg. Cena po dogovoru. Mravlje, Mestni trg 3, Šk. Loka. ☎ 622-226 4073

Prodaja električne škarje oziroma krožno žago za krojenje. ☎ 325-396. 4268

Prodaja OVERLOCK PFAFF nov z garancijo. ☎ 215-650. 4277

Prodaja šivalni STROJ Bagat, za 8.000 SLT. ☎ 311-546 4301

Prodaja čelni NAKLADAC, za traktor IMT 533 - 539 in motorno KOSILNICO Moti z original prikolic. Ljubno 29. 4325

Prodaja tračno ŽAGO, za razrez modrovine. ☎ 065/85-288 4350

Prodaja barvni TV HITACHI, stereo, ekran 52 cm. ☎ 631-784

Prodaja barvni TV Iskra, star 5 let. ☎ 631-784

GR. MATERIAL

Prodaja ALUNINIJSKO PLOČEVINO 5 komadov, TRAPEC dolžina 5 metrov, gradbeno dvigalo, stoječe nemško z zavoro. ☎ 83-732. 4282

Prodaja obžagan suh LES, manjšo količino in PUNTE. Možjanca 6, Predvor. 4311

IZOBRAŽEVANJE

INŠTRUIRAM matematiko, fiziko in O.E. ☎ 218-606 3941

DIPL. ING. POUČUJE matematiko, fiziko in kemijo. ☎ 221-711 int. 613 dopoldan ali 217-817 popoldan. 4314

INŠTRUIRAM angleščino, za osnovne šole, ter 1 in 2 letnik SS. ☎ 50-836 4329

KUPIM

Kupim majhen ŠROTOR za žito, brez motorja. ☎ 622-479. 4266

Kupim invalidski VOZIČEK. Kavčič, Sp. trg 5, Šk. Loka. ☎ 621-708

Kupim 10 dni starega BIKCA simentalca. ☎ 631-229 4358

IZBERITE IZBIRO

Obiščite poslovalnici Mercator-Izbire Kranj v Hrastju in v Strazišču, kjer imamo veliko izbiro klasičnega in lamelnega parketa po ugodnih cenah.

Mercator— Izbira Kranj

Trgovsko podjetje, d.o.o., Kranj 64001 KRANJ, Maistrov trg 7, p.p. 36

Vseljiva HIŠA v Čirčah, pri Kranju, je naprodaj. Rozman, Senično 7.

POZNANSTVA

POP - ROCK SKUPINA, iz Kranja išče klavirista in pevca, za resno delo. Pogoj - lastna oprema. ☎ 43-362 Igor. 3959

RAZNO PRODAM

Prodaja 1500 do 2000 kilogramov sena. ☎ 70-156. 4271

Ugodno prodaja HLADILNIK, otroško STAJICO in športni VOZIČEK. ☎ 44-339 4299

STAN. OPREMA

Prodaja rabljen raztegljiv KAVČ. ☎ 721-146 4357

STORITVE

J & J, TV, VIDEO, HI-FI servisi Smedniška 80, Kranj. ☎ 329-886 2917

ČISTIM itison, sedežne garniture ipd. ☎ 212-277 4061

VODOVODNE INŠTALACIJE na novih hišah, kot tudi drobna popravila (čiščenje bojlerjev), vam izdelamo hitro in kvalitetno. ☎ 218-427 4152

Izdelujem cinkane SMETNJAKE, ZEBLJE. ☎ 326-426 4292

AVTODVIGALO za popravilo streh, barvanje opaža, ter obžaganje drevja do 22 m. višine, VAS ČAKAI ☎ 73-120 4293

Po konkurenčnih cenah, opravljam PARKETARSKA DELA, POLAGANJE tekstilnih in linolej TALNIH OBLOG in MONTAŽA stenskega in stropnega opaža. Šifra: ADAPT 4298

KLINKERJE vseh vrst vam OČISTIM in jih PREMAŽEM, z trajno zaščito EMULZIJO. ☎ 79-595

TRGOVCI! Kako vrniti PROMETNI DAVEK TUJCEM? Informacije po 15 uri na ☎ 211-464 4313

ČISTIM itison, sedežne garniture ipd. ☎ 212-277 4330

Na področju Poljanske in Selške doline, ter Šk. Loke VODIM POSLOVNE KNJIGE odvetnikov. Imam lasten prevoz. ☎ 68-034

Obrtnikom nudim računalniško VODENJE POSLOVNIH KNJIG, izračun OD in ostale evidence. TI-COM, Naklo. ☎ 47-597 4348

»SATEX«
TV satelitski sistemi
SUPER CENE -
Plačilo na 8 ali 12 obrokov
Tel.: 48-570

STANOVANJA

Dvosobno STANOVANJE v Škofji Loki menjam za isto ali večje stanovanje v Kranju. ☎ 621-154. 4269

Opremljeno GARSONJERO na Planini oddam v najem. ☎ 327-920, od 17 do 19 ure. 4272

Prodaja lastniško enosobno STANOVANJE 36 kvad. metrov z vrtom. Stara cesta 14. Informacije ☎ 069-87-308. 4278

V centru Kr. Gore prodamo kompleks APARTMAJEV. ☎ 88-288

Zamenjam 2-sobno STANOVANJE in GARSONJERO za večje 3-sobno ali 4-sobno, najraje v Sorlijevem naselju. ☎ 214-805

Oddam GARSONJERO! 1 letno predplačilo. ☎ 326-162 4337

VOZILA

Prodaja R 4, celega ali po delih. ☎ 46-100 4267

Prodaja Z 101, letnik 1977, registriran do 2/1993. Zevnik, Mavčiče 7

Prodaja CITROEN CX 2400 PALASS, letnik 1980, kleparsko in ličarsko obnovljen, registriran do 12. 3. 1992. ☎ 57-746 ali 52-255.

Prodaja osebni AVTO BUICK KUPPE, letnik 1984. Pot za krajem 9, Kranj. 4279

Prodaja R4 letnik 1979, registracija do avgusta 1992. ☎ 802-546. 4280

Prodaja FIAT 126, letnik 1987, cena po dogovoru. ☎ 422-278. 4281

Prodaja LADO 12000, letnik 1972. Zver, Gosposvetska 17, Kranj.

Prodaja SUBARU Justy Y 10 GL 4 WD, letnik 10/1986, prevoženih 58.000 km, cena 8.500 DEM. ☎ 57-630, po 15. uri 4296

Prodaja R 4, celega ali po delih. ☎ 46-100 4300

VW HROŠČ, letnik 1975, registriran, prodaja za 1.300 DEM. ☎ 064/217-056 4321

Prodaja JAGO 55 E, letnik 1987. ☎ 323-405 4328

»-INŽENIRING d.o.o. BLEJ«
betonski BOBROVEC
tel. 064/77278

Z GTL 101, letnik 1984, registrirana do 10.4.1993, garažiran, dodatno opremljen, prodaja. Resman, Krpa 3/b. ☎ 79-661 int. 72 dopoldan.

Prodaja TAM 80 T35, vozen z B kategorijo, star 7 mesecev. ☎ 061/772-563 4334

Prodaja JUGO, letnik 1988, Hrestak Robert, Oldhamska 1. ☎ 217-604 4335

Prodaja Z 750, letnik 1985, registrirano do oktobra 1992. Murko, Krnica 75, Zg. Gorje. 4336

Prodaja Z 101, letnik 1986. ☎ 46-030 4340

Prodaja VW KOMBI diesel, letnik 1984. ☎ 064/48-580 4353

Prodaja KOMBI RENAULT, letnik 1982. ☎ 622-479 4359

Prodaja karambolirano LADO 1500, v celoti ali po delih. Hladnik, Kosarska 2, Tržič. ☎ 50-227

ZAPOSLOTITVE

Ste marljivi in ambiciozni in imate lastni prevoz? Pridružite se evropski uspešnici in evropskemu zaslužku. Pokličite na ☎ 064/79-810 od 18. do 20. ure 3261

Službo dobi CVETLIČARKA, s prakso. Šifra: GORENJSKA 4150

Zaposlimo prijetno dekle za STREŽBO v gostinskem lokalu. Informacije trgovina Cekin avto-camp Dragočaja, vsak dan od 14. do 18. ure 4155

Nudim HORORARNO DELO ali REDNO ZAPOSLOTITVE. ☎ 861-185. Zaposlimo izkušenega NATAKARJA. ☎ 77-458 4290

Nudim honorarno delo. Kličite po 14.30 uri, na ☎ 218-566 4295

DEKLE ali FANTA za delo v gostinskem lokalu v Kr. Gori redno ali honorarno ZAPOSLOJIMO. Informacije osebno v torek, 7. aprila do 11. ure v PEHTA PUBU, v Kranjski Gori. 4302

Če želite DELO z dobrim plačilom, vsak teden, pokličite dopoldan na ☎ 59-159 4317

Če želiš postati zastopnik uspešne firme, pokliči na telefon 632-330 ali 50-846. 4324

Zaposlim samostojnega mizarkega POMOČNIKA in DELAVCA. Delavnica Lahovčič 31. ☎ 41-098

GORENJSKI GLAS v sodelovanju z ZAVODOM za ZAPOSLOVANJE objavlja preglednico potreb po delavcih oz. prostih delovnih mestih. Napisana je na osnovi uradnih prijav gorenjskih organizacij in delodajalcev. Bralce obveščamo, da smo pri sestavljanju upoštevali zlasti tale načela: a/ vključili smo samo mesta, za katera so organizacije in delodajalci izrazili željo po sodelovanju z zavodom; b/ zapisali le nazive poklicev, pri čemer lahko kandidati preberejo ostale pomembne podatke na oglasnih deskah zavoda v vseh gorenjskih občinah (o številu delovnih mest, organizacijah in delodajalcih pogojih za sodelovanje in podobno); c/ upoštevali nove prijave, aktualne na dan objave, kar pomeni, da je celotna slika razvidna iz izvirne preglednice, objavljene v prostorih zavoda. Opozorjamo tudi, da kandidate izbirajo organizacije oz. delodajalci; zavod pri tem nima neposrednega vpliva. Kranj: KUHAR, EKONOMSKI tehnik, EKONOMIST, ing. TEKSTILNE TEHNOLOGIJE, UČITELJ razrednega pouka, PROFESOR slovenskega jezika, PROFESOR vzgojnih predmetov, PROFESOR pedagogike. Radovljica: TESAR opažev, ZIDAR za zidanje in ometavanje, TESAR, ZIDAR, ADMINISTRATIVNI tehnik, PRODAJALEC.

Škofja Loka: ELEKTROTEHNIK, EKONOMIST, ing. STROJNIŠTVA. Tržič: VOZNIK AVTOMEHNIK. Iskalce zaposlitve hkrati obveščamo, da lahko pri nas pregledajo še objave za začasna in občasna dela - kakor nam jih pač sporočajo uporabniki. 4345

Prodaja ali menjam jalovo KRAVO za brejo. ☎ 422-626. 4270

Prodaja KRAVO, 8 mesecev brejo. ☎ 421-713. 4285

Prodaja BREJO ALPSKO KOZO. ☎ 44-510. 4306

Prodaja MESO od mlade krave. ☎ 421-817 4307

Prodaja teden dni staro TELIČKO simentalko. ☎ 47-604, Spodnje Duplje 71. 4310

Prodaja BIKCA, črno belega, stara 8 tednov. Sp. Bela 12, Predvor. 4316

Po 20. aprilu bom prodajal 7 tednov stare rjave JARKICE. Oman, Zminec 12, ☎ 621-475 4319

ŽIVALI

Prodaja ali menjam jalovo KRAVO za brejo. ☎ 422-626. 4270

Prodaja KRAVO, 8 mesecev brejo. ☎ 421-713. 4285

Prodaja BREJO ALPSKO KOZO. ☎ 44-510. 4306

Prodaja MESO od mlade krave. ☎ 421-817 4307

Prodaja teden dni staro TELIČKO simentalko. ☎ 47-604, Spodnje Duplje 71. 4310

Prodaja BIKCA, črno belega, stara 8 tednov. Sp. Bela 12, Predvor. 4316

Po 20. aprilu bom prodajal 7 tednov stare rjave JARKICE. Oman, Zminec 12, ☎ 621-475 4319

BIKCA simentalca, leto stara, po 300 kg, prodaja. ☎ 64-114 4354

Podarimo 7 tednov staro PSIČKO in PSIČKA, mešančka, črne barve. ☎ 212-462 4356

Ugodno prodaja dva MEŠANCA nemške ovčarke in labradorca. ☎ 79-523 4360

NAGROBNI SPOMENIKI OKENSKKE POLICE KAMNOSESTVO KAŠPAR
Naklo, Na kalu 16
tel.: 47-875, 47-286

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, dedka, tasta, brata, strica in svaka

FRANCA BERNIKA

se iskreno zahvaljujemo vsem za izraženo sožalje, darovano cvetje in vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti. Lepa hvala sosedom, Zvezi borcev in Gasilskemu društvu iz Besnice, pevskemu zboru iz Naklega in gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred.

Vsi njegovi

Besnica, 28. marca 1992

ZAHVALA

Ob boleči in mnogo prerani izgubi naše mame in žene

ANTONIJE NOVAK

z Mlake pri Kranju

se zahvaljujemo dobrim sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, Društvu upokojencev iz Kokrice in tovarni Jelovica za podarjene vence in cvetje ter izrečeno sožalje. Hvala g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred in pevcem s Kokrice. Vsem najlepša hvala za darovane sveče, denarno pomoč in spremstvo na zadnji poti.

ŽALUJOČA: mož in sin

Mlaka, marec 1992

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage žene, mame, babice, prababice, sestre in tete

MARJETA GROHAR

izrekamo iskreno zahvalo sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam izrazili sožalje, darovali cvetje in jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku za lep pogrebni obred in pevcem za zapete žalostinke. Posebno zahvalo izrekamo osebju Doma upokojencev Kranj.

Vsi njeni

Kranj, 27. marca 1992

ZAHVALA

Tiho, kakor je živela, nas je v 81. letu starosti zapustila mama, babica in prababica

ANA BETON

p.d. Mojistrova mama s Kokrice

Iskreno zahvalo izrekamo sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom, ki so nam izrazili sožalje, podarili cvetje, prižgali sveče ter jo številno pospremili k zadnjemu počitku. Iskrena hvala g. župniku za opravljen pogrebni obred, pevcem za zapete pesmi, g. Dani za poslovilne besede ter ZB. Vsem in vsakemu posebej še enkrat hvala.

ŽALUJOČI: Vsi njeni

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki so našega

DRAGA OMANA

iz Zg. Bitenji

pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, praporščakom, gasilcem, govorniku g. Staretu, stražiskim pevcem, ter sošolcem od Vesne in Nataše in solistu ob igranju njemu zadnje pesmi. Hvala tudi g. župniku za pogrebni obred in ganljiv poslovilni govor. Vsem in vsakemu posebej še enkrat lepa hvala.

Vsi njegovi

Zg. Bitnje, april 1992

SLOVENIJA IN SVET

Pospešeno dogovarjanje

"Zaostrovanje nikomur ne koristi," pravi slovenski zunanji minister dr. Dimitrij Rupel glede "ribiške vojne" in kopice drugih ne-rešenih vprašanj med Slovenijo in Hrvaško.

Ribiški spor je rešen samo začasno, saj bodo Hrvati uveljavili prepoved lova za tuje ribiče v hrvaških vodah 8. aprila, do takrat pa naj bi bil sklenjen poseben dogovor o slovenskem ribolovu v hrvaških vodah (zanesljivo proti odškodnini), treba pa bo poiskati alternativna lovišča, kar predstavniki slovenske politike vedno pogosteje poudarjajo. Slovenska vlada se je prejšnji teden dogovorila za pospešeno reševanje odprtih vprašanj med Slovenijo in Hrvaško in zato se bosta v najkrajšem času sešli državni delegaciji. Podpredsednik vlade dr. Andrej Ocvirk je bil določen za koordinatorja aktivnosti na slovenski strani. Gre pa za mnoga vprašanja, predvsem gospodarske narave. Slovensko-hrvaško sodelovanje naj bi okrepili tudi na parlamentarni ravni. Devetega aprila naj bi se začeli pogovori o meji, kjer je še posebej sporna morska meja, ki jo želi Slovenija potisniti nekaj 100 metrov nižje. Sicer pa naj bi odnosi s Hrvaško temeljili na ekonomskih interesih, dobrososedstvu in prijateljstvu. Vsi problemi bodo prišli zanesljivo na dan na jutrišnji seji slovenske skupščine, ki ji vlada predlaga ratifikacijo sporazuma o gospodarskem sodelovanju med Slovenijo in Hrvaško.

Tuje znanje in denar za naše ceste

Gerhardt Becher, predstavnik nemškega podjetja Fa Holzmann AG je konec preteklega tedna dejal, da je Slovenija vedno pomembnejši partner Nemčije in Evrope in da je v novo državo vredno vlagati. Giancarlo Castellano iz italijanske firme Iritecna pa je povedal, da gre za naložbo v infrastrukturo sosednje države, ki bo odigrala pomembno vlogo v evropskem cestnem križu in povezovala Italijo s Srednjo Evropo in z evropskim vzhodom. Izjavi sta bili dani sredi preteklega tedna, ko sta omenjeni tuji podjetji izročili slovenskemu ministrstvu za promet in zveze študijo o gospodarski in tehnični uresničljivosti gradnje avtocest med Karavankami in Ljubljano, Ljubljano in Bregano ter Ljubljano in Fernetiči. Država Slovenija utegne dati tema firmama koncesije za gradnjo teh cest, ob tem pa ji ne bo treba jamčiti za posojila, ki bi jih firmi najeli na tujem. Odseki so dolgi 262 kilometrov, nanovo pa bi bilo treba zgraditi 129 kilometrov avtocest, stroški pa bi dosegli 536 milijonov dolarjev. Če bo projekt sprejet, bi lahko začeli z gradnjo že prihodnje leto, načrt pa se ujema s spremenjeno slovensko prometno strategijo, ki je bila doslej predvsem na osi sever-jug, po novem pa se bo zasukala tudi v smer vzhod-zahod. V drugi fazi študije bo treba obdelati še odsek Ljubljana-Marijbor in naprej do madžarske meje. ● J. Košnjek

Vojna za Bosno in Hercegovino

Samostojna Bosna ali Jugoslavija

Kranj, 6. aprila - Načrt netilcev vojne na ozemlju razpadle Jugoslavije se uresničuje. V Sloveniji so imeli še najmanj uspeha, veliko več pa na Hrvaškem, kjer vojna še traja, razen tega pa je Hrvaška potegnjena v vojno viro v Bosni in Hercegovini, ki se je začela z vsro srditostjo prejšnji teden in je v soboto in v nedeljo v Bijelini, Kupresu in Sarajevu dosegla "krvavo rihito". Ozadje vojne v Bosni in Hercegovini je v bistvu zelo preprosto. Hrvati in Muslimani, predvsem pa slednji, so zagovorniki nedeljivosti republike in mednarodnega priznanja v okviru sedanjih meja, z delitvijo oblasti med Srbe, Hrvate in Muslimane, Srbi pa ostajajo zvesti ideji o Veliki Srbiji oziroma o novi Jugoslaviji, v kateri bi bila tudi Bosna in Hercegovina, oziroma tisti del republike, kjer je srbski življ v večini, zato zagovarjajo oblikovanje kantonov in delitev na srbski, hrvaški in muslimanski del. S ponavljanjem teze o ogroženosti srbskega naroda in njegovi pravici živeti v eni državi uspešno minirajo mir v republiki, pri uresničevanju te teze pa imajo dobre pomočnike v armadi in četniških organizacijah Vojislava Šešlja in Ražnatovića - Arkana. Če je bilo mednarodno priznanje Bosne in Hercegovine prejšnji teden realnost, potem to danes, ko se o tem odločajo zunanji ministri evropske dvanašterice, ni več res. Srečanje ministrov se zna spremeniti v "mednarodno priznanje vojne", ne pa v priznanje samostojnosti z ukrepi zoper tiste, ki vojno razpihujejo in v tem primeru je to srbsko-armadna stran. Predvsem gre v tej vojni za to, ali bo Bosna in Hercegovina razkosana državna tvorba, čemur se najverjetneje tudi Hrvati ne bi odrekli, saj bi prav tu lahko dobili v zameno ozemlja, ki jih utegnejo zgubiti v Slavoniji, vendar so ta trenutek na strani Muslimanov v skupnem protisrbskem in protiaradnem bloku. Vsi znaki kažejo, da sta obe strani pripravljene iti do konca, ne glede na žrtve. Takšni so bili vsi dosednji spopadi med Hrvati in Srbi in med Srbi in Muslimani.

Bosanskohercegovski spopad ni ugoden za Slovenijo, čeprav se obnašamo, kot da se nas ne tiče. Balkan ostaja še naprej nemiren in tvegan in v njegov del še vedno prištevajo tudi nas, nepriznanje Bosne in Hercegovine pa lahko odloži ameriško priznanje Slovenije. To naj bi dobili hkrati z evropskim priznanjem Bosne in Hercegovine in tudi Makedonije. ● J. Košnjek

Sejem kmetijstva in gozdarstva

Kranj, 6. aprila - Na prireditvenem prostoru Gorenjskega sejma v Kranju se bo v petek, 10. aprila, začel 31. mednarodni sejem kmetijstva in gozdarstva, ki je po tematiki in stažu prva tovrstna prireditev v Sloveniji. In čeprav prav letos pri tem (pa tudi pri nekaterih drugih sejmih v Sloveniji) ugotavljajo precejšen časovni nered, saj v Gornji Radgoni uvajajo nov kmetijski sejem, v Ljubljani pa ob istem času poteka podobna prireditev, bo letošnja prireditev v Kranju ne le zanimiva, marveč tudi strokovno obogatena.

Približno 600 razstavljalcev bo na prireditvi v Kranju, ki bo trajala do 17. aprila, zapolnilo vse razpoložljive razstavne površine. Poleg pestre ponudbe za kmetijstvo in gozdarstvo pa bo med sejmom tudi več različnih predavanj in drugih prireditev. Že v soboto bo ena takšnih živinorejska razstava črno bele pasme. Novost bo tudi ponudba kmečkih pridelkov z gorenjskih kmetij. Med razstavami so potem še razstava semenskega krompirja, v sodelovanju z Gorenjskim muzejem Hrana v Šenčurju, pa razstava Pragozdovi - naša dediščina in Siraštvo v Bohinju. Zaradi bolj sproščenega uvoza kmetijske in gozdarske mehanizacije prireditelj napoveduje precejšnjo izbiro traktorjev in druge mehanizacije. Sicer pa bo za gospodarjenje z gozdovi še posebej zanimivo predavanje o izkušnjah na tem področju v sosednji Avstriji. ● A. Ž.

Bodo delegati Lipniške doline odstopili?

"Ne gre za izsiljevanje, ampak za pravico"

Radovljica, 3. aprila - Janez Cengle je v imenu delegatov, ki zastopajo krajevne skupnosti Lipniške doline v zboru krajevnih skupnosti radovljiške občinske skupščine, na zadnjem zasedanju napovedal, da bodo vsi odstopili, če tudi z blokado ceste ne bodo ničesar dosegli.

Krajevne skupnosti Lipniške doline so že na nedavni javni tribuni v Podnartu napovedale, da bodo blokirale cesto od Podnarta do Radovljice, če je cestarji do prvega maja letos ne bodo začeli obnavljati ali se vsaj pripravljati na obnovitvena dela. Da v dolini z blokado mislijo resno, je na zadnjem zasedanju v imenu delegatov iz Lipniške doline zagotovil tudi Janez Cengle, ki je od pristojnih organov in služb zahteval najnovejšo informacijo o obnovi ceste ter o sedanjih in morebitnih novih kamnolomih; vprašal pa je tudi, zakaj občina še vedno ni uresničila skupščinskega sklepa o odmeri nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju kamnolomov. V Lipniški dolini ne pristajajo na "kupčijo", o kateri se zadnje čase precej govori, češ - če boste dali dovoljenje za nov kamnolom, boste dobili tudi novo cesto. Janez Cengle ob tem poudarja, da je treba najprej poravnati stare obveznosti, soglasje za nov kamnolom pa bodo dali le v primeru, če se bodo tako odločili krajani na referendumu. ● C. Z.

Kranj, 11. aprila - V sobotnem dopoldnevu se je v avlo kranjske občinske skupščine zgrnila množica otrok, saj je Radio Kranj tam priredil nenavadno tekmovanje. Kdo bo narisal največjega medveda, je kranjske otroke v otroški radijski oddaji Vrtljak že pred tedni povabila voditeljica in pevka Romana Krajčan. V radijsko uredništvo so prihajale ogromne risbe, v soboto pa so na zabavni prireditvi razglasili zmagovalca. Največjega medveda, kar pet metrov velikega, je narisal Jernej Korenčan in si za trud prislužil skoraj prav tako orjaško igračko, medveda iz trgovine Tedi. Medved Taje in Tima Pajer je dosegel 4236 centimetrov, tretjenagrajeni orjak Alenke in Klemen Babnik pa je imel 406 centimetrov. Razdelili so tudi nekaj tolažilnih nagrad, vsi obiskovalci pa so bili deležni bonbonov, ki so jih za sobotno prireditev prispevala Živila. - Foto: P. Kozjek

Kdaj komunalni redar v Trziču

Tržič, 3. aprila - Na torkovem zasedanju zborov tržiške občinske skupščine je poročilo o lanskem prometni varnosti ponovno sprožilo vprašanje pomanjkanja komunalnega redarja v Trziču. Opaznih kršitev odloka o javnem redu in miru je namreč toliko, da bi po mnenju nekaterih delegatov k zmanjšanju pomagalo le sprotne kaznovanje storilcev.

Vsi sicer ne mislijo, da bi le en sam delavec lahko napravil red, kjer ga ne morejo doseči niti policija niti inšpekcijske službe. Načelnik oddelka za obrambne in notranje zadeve Drago Ficko je sicer glede slednjih ocenil, da bi bile same kos težavam ob zaostreni zakonodaji. Drugi so nasprotno predlagali, da bi tudi na tem področju kazalo uvesti nekaj konkurence z zasebništvom. Ne nazadnje pa je bila iz delegatskih klopi postavljena zahteva, da se spoštuje dogovor z nedavnega posveta s predsedniki krajevnih skupnosti o zaposlitvi komunalnega redarja.

Koliko takih sklepov so v Trziču že sprejeli v preteklih letih, še ni nihče preštel. Glede na to, da z letošnjim proračunom niso zagotovili denarja v te namene, je težko verjetno, da bi zadnji dogovor lahko uresničili v praksi še to leto. ● S. Saje

Tekmovanje dijakov v znanju matematike

Največ "odnesli" Ljubljancani

Bled, 6. aprila - Na Bledu, v organizaciji srednje šole za gostinstvo in turizem, je bilo v soboto 36. republiško (oziroma prvo državno) tekmovanje srednješolcev v znanju matematike. Izmed 3500 dijakov, kolikor jih je sodelovalo na izbirnih šolskih in nato regijskih tekmovanjih, je na Bled prišlo 164 najboljših.

Gorenjski dijaki so se na republiškem tekmovanju bolj slabo izkazali. Med nagrajenci (za posamezni letnik so podeljevali po tri nagrade) nismo srečali prav nikogar, med pohvaljenimi so bili redki. Največ znanja v matematiki so pokazali ljubljanski gimnazijci.

Med dijaki iz prvih letnikov prve nagrade, ki si jo je prislužil, kdor je zbral maksimalno število točk, ni dobil nihče, najboljši je bil z 18 od 20 možnih točk Mitja Pirc iz Brežic. Kranjski gimnazijec Andrej Studen je za 9 točk dobil pohvalo. V drugem letniku so bili kar trije prvonagrajenci: Domen Prašnikar iz bežigradske, Srečko Maksimovič iz poljanske in Boštjan Kuznam iz velenjske gimnazije. Jeseničan Igor Grubišič si je s 13 točkami priboril pohvalo. Med tekmovalci iz tretjih letnikov slovenskih srednjih šol sta prvo nagrado dobila Celjan Mitja Mastnak in Novomeščan Bojan Gornik, med "maturanti" pa je 20 točk zbral Tomaž Cedilnik iz bežigradske gimnazije, od Gorenjcev sta bila pohvaljena jeseniški gimnazijec Damjan Demšar in kranjski Marko Slapar. ● H. J., foto: J. Cigler

Pobratimi iz Sel v Škofji Loki

20. februarja pred dvajsetimi leti sta takratna župana Škofje Loke in Sel na Koroškem podpisala listino o pobratenju med občinama. Jubilej so pred mesecem dni počastili v Selah, v soboto pa so Korošci Ločanom vrnilo obisk. Popoldne so si v spremstvu gostiteljev ogledali mesto, muzej na gradu, zvečer pa še uprizoritev igre Cvetje v jeseni v Poljanah. Po predstavi so Ločani z gosti v prijetnem vzdušju pokramljali o prihodnjem sodelovanju, katerega prvi sad bo bržkone obisk otrok iz Sel v Škofji Loki. Foto: P. Kozjek

MERKURJEV APRILSKI POPUST!

30 %

20 %

15 %

za elektromaterial TEM Čatež,
ELEKTROELEMENT Izlake in
ELEKTROMATERIAL Lendava

za svetila in kopalniško opremo
MEBLO - Kovinoplastika

za vrtni program MEBLO -
Kovinoplastika

Z MERKURJEVO KARTICO ZAUPANJA PA VSE CENE

**Rodeo
NEWS**

DISPLAY
v centru Kranja

Naročila tel.: 325-534

ŠE 5 % NIŽJE!

**MERKUR
KRANJ**